

- **زینده خهو**
- **فهتاج نههیری**

رۆمان

دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی

زنجیره ی رۆشنیبری

*

خاوهنسی ئیمتیاز: شهوکه شیخ یهزدین

سهرنووسهر: بههران شههمهده ههیب

PDF4Kurd

ناوونیشان: دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی ئاراس، گهڕهکی خانزاد، ههولێر

س.پ. ژماره: ١

www.araspublisher.com

پیشکش به: گهلی مه زلوممی کورد - بۆکان: ۱۳۷۸

ناوی کتیب: زینده خه و - رۆمان
نووسینی: فهتاح ئه میری
بلاوکراوهی ئاراس- ژماره: ۱۸۵
دهرهینانی هونهری: به دران ئه حمه د حه بیب
به رگ: ئاراس ئه کره م
نووسینی سه ر به رگ: محه مه د زاده
هه له گری: شێرزاد فه قی ئیسماعیل
هه له گری سه ر کۆمپیوته ر: عه زیز عه بدو خالق- دلا وه ر سادق
سه ر به رشتیی کاری چاپخانه: ئا وره حمان مه حمود
چاپی به که م - چاپخانه ی وه زا ره تی په روه رده، هه ولیتر- ۲۰۰۳
له کتیبخانه ی به رپۆه به رایه تی گشتیی رۆشنبیری و هونه ر له هه ولیتر ژماره
(۱۴۹) ی سالی ۲۰۰۳ ی دراوه تی

رۆمان

زینده خه و

فهتاح ئه میری

به پۆز، ئیسک قورس و زه لام.

ئهو رۆژه بزه یه کی به زۆر هینابووه سه ر لیوان، له سه ره خۆ: (نازاد، سه رتکی مالتی بدهوه، دایکت کاری پیتته)
شتتکی سه ر نه بوو، زۆر جار ان دایکم کاری پیم ده بوو، زهنگی لیده دا، ئیزنی بۆ وهرده گرتم.

له پلیکانی مه درسه ئارام ئارام ده هاتمه خوار، سپره ی به فریکی یه ک نوا، له ژیر پیم دهنگیکی ناخۆشی هه بوو، نازاری ده دام، چل پلیکانی ته واو هاتمه خوار، ده روازه یه کی پان و بلیند ریکی شه قام بوو، ماوه به ک رۆیشتم، خۆم ده تاکسییه ک هاویت.

له زارکی کۆلانی خۆمان دایه زاندم، به فر پرستی بریبوو، چیدی ده رنه ده چوو.

ده وروبه ری مالتی ئیمه یه کی دی نه ده برد، دهنگی شین و گابۆر ده رک و لاشیانی هه لده گرت.

کۆلانیکی دوو بستییان بۆ کردمه وه، هه رچی تووشم ده هات دهستی ده ئامپزم ده کرد، له بانگیی ده دا و ده گریا، هه ر چۆنیک بوو چومه ژووری، باوکم له رتگای سه رده شت - مه هاباد، ماشینی وهرگه رابوو، به بیتهۆشی هینابویانه وه، له رتیه ته واو ببوو.

دایکم بچ سه ر و زمان یه کی مه یدان که وتیبوو، خزم و کهس، دۆست و دراوسی رژابونه مالتی ئیمه، شین و شه پۆریک بوو ناگه رپته وه. مامم و ئامۆژنم باوه شیان پیدا ده کردم و ده کولین، خه می ئه ویان بوو و به زه بییان به مندا ده هات.

هه ر ئهو رۆژه سارده باوکمیان له گۆرستانی گومبه زان ناشت، منیان به زۆر له سه ر گلکۆکه ی لا برد، به راکیش راکیش بردیانه وه، لای ئیواره دایکم چاوی هه لئینا، به لام لاقه کانی چوون، بۆ هه میشه ئیفلیج و گرده نشین بوو، باوک به و حاله چوو، دایک به م ده رده گرفتار.

منی تاقه کورپی باوکم، رووچی میتر مندالانه م، زه برتکی وه های وئ کهوت هه رگیز جیتی خۆی نه گرتیه وه.

هه رچه ند ده کم ئهو خه ونه دهستم له کۆل ناکاته وه. بریا خه و هه با، خه ون نه با. من بۆه ناووم خه ون ببینم؛ به لای خۆمه وه ده لیم هیندیك وهحه سیم، ماندوویم به سه ر چئ، که چی خه ونی لامه سه ب وه ک دۆلپا سواری ملم ده بی.

جاری وایه قرخه م لئ ده برئ، له وانیه شیت بم، راده چه نم، وه خه به ر دیم، دم و لیوم هه لدا زرتین، که م وایه تیمیسکم له لیو و لووتی نه بن. بریا خه ونه که شم وه ک هی موسولمانان با، خه ونی من مانای لئ نادریته وه خه وننامه ی ئیبنی سیرین، دانیال، ئیمام جه عفر، جابیر، تیئورییه کانی فرۆید و چه ند ره واناس، نانا، شتاقیان شوینی ناشکینئ.

جار و باره ش خۆشن. ئه گه رچی خه ونی من نه ده بوو واین. من کوره کوردیکی بی ده سه لاتم، من له کوئ و خه ونی وا له کوئ؟ ئهو خه ونانه به لایه کی گه وره ن بۆ ژبانی ئاسایی من.

له میتر مندالییه وه ئه م خه ونه گلاوه ئارا و قارای لئ هه لگرتووم، ده لئین: (خه ونی گولی باشه، مانای ده وله مه ندییه) هه ر نه خۆشی گولیشم پئ له و خه ونانه باشتره، هه زار کهس گول بووه یا ده مرئ یا چاک ده بیته وه.

هه ر شه وه ی به له ونیک، به رنه گیک، هه زار کاره سات، به سه ره هات، شه ره شه پ، بگه و به رده، هه للاو هوریا، ده مه قاله، چه قه چه ق و زه نا زه نا.

ئهو خه ونه پیسه وه ک مۆرکه ورده ورده ده مخوا و ده مخواته وه، کلۆرم ده کا و له ده رووندا تیکم ده قرمیئ.

ئهو خه ونه تالانه، ئالۆز نین، زه ق و زیندوون، به رجاون، بگه سه سئ سووچن، له بیر ناچنه وه، خه ونا و خه ون له به ر چاوم ده میتن، زینده خه ون، قالب و شکل و فۆرمیان هه یه، که م وا بووه خه وی بی خه ونم بووی.

له و کاته وه هه والی له ناکاوی مه رگی باوکم بیست، هه ر ئهو رۆژه سارد و تووشه، ناخ بچئ و نه یه ته وه.

قه ت له بیرم ناچئ، قاوه لئوون بوو، زهنگی پشوودانی لیدا، مودیری ده بیرستان بانگی کردم، نیو چاوانی ده تگوت گه لا تالووه، خوین تال و

باوکم و مامم شه ریکه دووکان و بازرگان بوون، که موکووریمان نه بوو، مالیکی تیر و تهسهل، ویشک و برینگ و داهاتی زور و زهه نند. به مردنی باوکم و کهوتنی دایکم، مالوحوالی و هها گهرم و گور، بوئی ساردی و چولی لی دههات، له هه وه له وه مامم بالی به سه ر کیشاین، هه موو رۆژان سه ری لی دهه این، ورده ورده رۆژ بوونه سه وتوو، سه وتوو بوونه مانگ و کار کهوته چیژنا و چیژن.

خزم و کهس به ره به ره لیمان کشانه وه، مامم که لوپه لی پیوستی بو ده کرین و به مالی خو مان به خیتی ده کردین، له که و بیژیک، میژوژیکمان ده بووه.

یا خوا کهس باری نه کهوی، ته نیا دوو کهس پییان لی نه برین، (دایه خه یالی) دایه نم، هه رچه ند به شیر دایکم گه وره ببووم، نه ویشم به دایکی خو م ده زانی، له میژ سال بوو له مالی ئیمه، مابوو، وازی له میژ کردن هینابوو، زور جارن ده بیگوت: (چار سه رینم گوپین، چم به چ نه کرد، تازه لی ره گیرساومه وه، مه گین ده رم کهن، یا خوی له بوخوم به ریتنه وه).

نه وی دیکه یان (مه لی) کیژۆله یه کی جیرانمان، هاوته مه ن و هاوالی مندالی من بوو، به دایه ی خوی ده گهل له مه درسه ده گه راه، دههاته لای دایکم، له دایکی خو ی خو شتر ده ویست، مالی باوکی (مه لی) ش به و چه شنه راهاتبوون، به رگریان نه ده کرد. زور شه وان (مه لی) له لای دایکم ده خه وت، دایه خه یالی له هۆده که ی من. ورده ورده به م حاله راهاتین، دایکم به کورسی چه رخدار ده و مالده ده گه راه، ناگای له هه موو شتیکی بوو، (دایه خه یالی) سه د هیندی جارن و (مه لی) به ته واوی یارمه تی ده دا، مال گهرم و گوپی جارانی نه مابوو، به لام خاوتنتر له پیشوو مایه وه.

نه و ساله شوومه له لانی ده رس و مه شقه وه له کورتیبیه م دا، نه ما سالی داهاتوو تو له م کرده وه.

دایکم به ره به ره خه می باوکمی وه لا ده نا و چاوی هومیدی بریبوو من. سه ره رای نه و هه موو ده رد و داخه به ده رس و ده وره کانم ده گه یشتیم، وه ک مه ری گیژ سه ری خو م داخستبوو، ده چوو مه ده بیرستان و ده گه راهمه وه، زورتر

هوشم به سه ر کتیبه وه بوو.

(مه لی) نه وه نه دی گوئی نه ده دایه، هه ردوو ک له ته مه نیک و له پله یه کی خویندنا بووین.

زور جارن له لای من به ده رسه کانی دادههاته وه، هه له و په له م بو شی ده کرده وه، نه ویش پاش کار و کرگاری مالی، دایکم زوری خو شده ویست زور جارن ده بیگوت:

(مه لی) گیان به ناواته وه بووم خوا کچم بداتی، بو وه ختی پییری و نه خو شی کچ به ده سته وه تره، به رو حمتره، خوا ده به ره به شی مرم کچی نه دامی، نه ما نه تو ی داومی، هیندی «نازاد» م خو ش ده ویی، په بی رۆله به مه خسوود و مرادی.

شه ویک له هۆده که ی خو م خه ریکه ده رس بووم، مه لی به کاوه خو هاته ژوو ری، ده فته ریک به ده سته وه، بزه یه کی هاتی و چاویکی لی کردم:

(نازاد، به قسه م ده که ی؟)

ده مزانی چی ده وی گوتم:

- خیرا بلتی بزائم ده کام ده رسدا ماویه وه؟

- پییم پیناکه نی؟

- کهنگی پیت پیکه نیوم، ته مه لی دایه کاری تو بووه.

گوئی:

- ناخه ره زانی چونه نازاد، نه وه یان بو تو زور ناسانه، هه ره هیچ نییه، منم تیماوم، بریا تو له باتی منیش خویندبات.

گوتم:

- بو وا نییه، من ده بی بو خو م فیریم، نه تو ش فیرکه م.

گوئی:

- ده جا هینده م منه ت له سه ر مه که، نای بریا نه وی جارنی گویم گه سستی یه گجاری لیم کردباوه، نه ری له بیسته یه ک به خو ت زیقاندت، دایکم به زبیه ی تو هاته کووچه ی، دوو چه پوکی به من دادا، گوپی تو شی شوته وه، سه د جاری خو به قوربان و سه ده قه ی کردی هه تا ژیر بوویه وه، پاشان دوو

رۆژان له ترسی دایه خانم نه مویرا بێمه مالى ئیوه، بوخۆی هات دهستی گرت و هینامی بۆ لای تو .

جارێکی دیکهش دوو زللهی توندم له بنانگویت دا، نه گریای ههر چهند چاوت پر بوون له ئاو.

به لای خۆیهوه ئه تو کوو بووی، قهت به من نه دهویرای، ئه ری ئیستا بو ئاو به پوزی؟ سه د منه تم له سه ره ده که ی هه تا دوو پیت و له تیکم پی ده لیتی.

به پیکه نینه وه:

- چت دهوئ بلی و جانم رزگارکه.

مینگاندى:

- شتیکی وا نییه، ئینشایان لی ویستوین: (بیره وه ریبه کی خۆتان بنووسن)

له بهر لیومه وه:

- گیله! ئه وانهی بۆت گپرامه وه، هه مووی بیره وه رین، هه ر ئه وانه بنووسه ته واهه.

برێکی چاوتی پریم:

- ده ترسم ناوی تو بێنم، جوړیکی دیکه ی لیکده نه وه.

- ده کری ناوی من بگوژی.

سه ری راوه شاندى:

- ئاخه ر دلّم نایه، ناوی تو به من ناگوژی، دایه خانم زمانم ده بری.

له قاقای پیکه نینم دا:

- ئه وه هۆشت له کویتیه؟! ده ئینشاکه تدا ناوم بگوژه. هیندیکی چاوتی

کردم و سوور هه لگه را، زانی به هه له چوه، بووه ی چیدی به خو دانه شکیتته وه لیم کرده جه فهنگ، وهک ئه وی ده میم ده هاته بهرچاوه که منال بووین، راستیه که شی ئه وه بوو، نه من نه مه لی، چمان ده باراندا نه بوو، ئالوگوژیکی فکری ئه وتومان به سه ردا نه هاتبوو، جار جار دهنگی ده گوژا، ده قسه کردندا، کاتێ هه ر دوو به دوو باین، ته نانهت روومه تیشی سوور

هه لده گه ران به لام وا پیکه وه راهاتبووین جاری وابوو لیکمان ره با ده دا، وهک دوو هاوال، ئه م چه شنه پیکه وه بوونه مان به شتیکی زور ئاسایی ده زانی.

قهت به دلّمدا نه هات، ئه و کچه و من کوو، ته نانهت دایکم، دایه خه یال یا دایکی مه لی، که س به هیندی نه ده گرتین، هه ره وک هیندیش نه بووین.

ئه گه ر رۆژیکی (مه لی) نه هاتبا مالى ئیمه یا درهنگ هاتبا، دایکم ته له یفوونی بو ده کرد یا دایه خه یالی به شویندا ده نارد.

دایکم (مه لی) به به شی خۆی ده زانی، به شیک بوو له مالى ئیمه، دلی له سه ری ده گه را، رهنگ بوو جار جار قسه یه کی له من وه شارێ، خوانه کا له لای (مه لی) نه پینیبه کی هه بی.

وهک دایک و کچ، رۆژی سه د جار یان ده س ده ستۆی یه کتر ده کرد، ده گه ل دایکم ده چوه هه مام، ده سنوژی پی هه لده گرت، جاری وابوو، سرتیه یان ده هات، نه مده زانی باسی چ ده که ن.

(مه لی) ورده ورده کارهکانی له ده س دایه خه یال دینا ده ری، ئه و ماله گه ورده ی هیندی بلتی یه ک و دوو خر هه لده دا، به جیتی هه موو شتیکی ده زانی.

دایکم خوینده وار بوو، زور جار ان ده ستی ده دا رۆژنامه یه ک یا کتیبیک، خۆی پیتوه ده خافلاند.

ده مدی هه رای (مه لی) ده کرد، به ئانقه ست ده یگوت:

(مه لی گیان! وه ره بگه یه له وه نده ی حالی نام)

(مه لی) ده هات، سه ری داویشه سه ر نووسراوه که، دایکم خیرایه کی

ده ستی ده ملی ده وه راند، ماچی ده کرد و ده یگوت:

- رۆنیشه، وچانیکی بده، دوو قسه م ده گه ل بکه، بزنام دایکت ترشیاتی ناوه ته وه، سرکه که ی گه ییوه؟

به م جوژه ده یه ویست ده گه لی بدوی، ده ستی به سه ر و پرچی دا بینی و بیلاو پینیتته وه.

پاش ئه و به لایه ی به سه ر ئیمه دا هات، مالى ئیمه که ده رک ئاوه لا و

به بیته بیته بوو، خوئی نه گبته و فهرامووشی به سه ردا پڑا، خه لکی گه رکه پیر و حورمه تی تایبه تی بیان لئ دهناین، هه رچه ند ئه و په ری ناغایه تی و جیرانه تی بیان دهنواند، بهو کاره بیان زورم خو دهنوارده وه، پیتم خووش بوو لیمدهن و روحم پی نه کهن، بکوزن و نه لئین سه غیره، جنیوم بدنی و هه ناسه م به سه ردا هه لئه کیشن.

روژتکی سی چوار پروپیریتن له بهر ده رگا دانیشتبون، ده هاتمه وه مائی خو مان، گویم لئ بوو به کیان گوتی:

(ره بی جهرگم رهش بی، ئه و به سته زمانه چند به حه یا و نه جیبه، چ زوو نازی لئ شیتوا، خودایه گیان هه ر تو که سی بی که سانی). سه ره رای ئه وه ی دهمزانی، دل سوژییه کی ته و او ده قسه کانیدا هه یه، به دل سه بارهت به من په رۆشه، که چی وهک به ردم به گورچوی دادا کاری لئ ده کردم، خوئی به برینه کانه وه کرد، ناسوره کانم ته شه نا بوونه وه و وه سوئی هاتنه وه.

له مه دره سه را سه د جاریان له دووی مامم ناردا، جاریک نه ده چوو، هه ر وه ختی ئه وه شی نه بوو، به حری توجارهت و که سب و کار ناگای له برا و برازا پریبوو، ته نیا و ته نیابال به جیتی خوئی و باوکم هه لئه سوورا و حه ولی ددها.

دایکم یهک دوو جاری ته له یفوون بۆ مودیری ده بیرستان کردبوو، پی پی گوتبوون:

- هه ر کاریکتان هه بوو به خویم بلین، پی بوست بی بوخوم دیم.

ئه وانیش وهک دراوسیه کان حورمه تیان ده گرتین و مایه بیان داده نا، وازبان له ئیمه هینابوو، چییان لئ نه ده بوستین و کاریان پیمان نه بوو. به لام هه رچه ندی به هاو کلاسیکیان ده گوت:

(باوکت روژی فلان سه عات ئه وه نده بیته ئیره):

نیوه م له عومری که م ده بوو، دهو جو ره وه ختانه دا کونه برینه کانم زارکیان ده کرده وه، وه بنیان ددها و برک و ژان قرچه قرچی وه گرتی پشتم ده خست. له ژبانی تازه لاویدا، ئه و روژگار قوناخیکی چه توون و حه سته م بوو، هه ر به م دهر دانه ده تلامه وه، خه وم لئ تیک ده چوو، زور شه وان خه و له

چاوم ده تورا، به لام نه مده هیشت دایکم و دایه خه یال تی بگهن.

سالئ ناخری ده بیرستان بووم خه ونی گو رین هاته جه سته م، برستی لئ نه ستاندم، می شک و ده ماری ئالوز کردم، وهک شری تییک هه ر هات و دوویات بووه، بنه مای خه ونه کان هه ر چه شنیک بوون، هه ر جاره به ره نگیک لک و پویان داویشته. شه ویکیان:

- من پی او یکی تازه ریم، ئه فسه رتکی ئیتلاعات، دانیشتووی شاری ورمی، ماله که م له شه قامی زه نگه نه یه، ژن و منالم هه یه، ژنه که م ناوی (زه ری) که چه که م ناوی (ئیلا هه) یه.

زه ری ژنیکی رهش ئه سمه ر، که له گهت، نیو قه د باریک، سینگ قویبه ی کیل گه رده، سه حهت سووک و رهزا خووش، ددانه سپییه کانی له سه ر ئه سمه ره ی رهنگی سپیتر له چاو ددهن، شه به قی مه یله و که سک، سه وزی کال له بهینی لیو و ددانی ورد ورد چاو داده گرن.

زه ری خووش تاش و به ژن و بالا جوانه، مالدار و پاک و خاوینه، پر به دل یه کترمان خووش ده وی، ئیلا هه ژبانی هاو به شی سه د هینه شیرن کردوین، زورتر وهک خویم ده چی و وهک دایکی شی شیرینه.

من ئاشقی ژبانی ژن و میتردایه تیم، ماله که مان هه رچه ندی بته وی تیر و ته بایه، که ره سه ی نیو مال به نرخ و نوییه، بوئی تیکه لاوی عه تری وه تاغی خه و، مه ست و گیژ و مه نگم ده کا، ته ختی دوو نه فه ره ی خه و، دار گو یزه، وه ها له خرت دراوه، وهک پاشپانییه ی بلووری خه نه گرتووی نو بووک ده چی، هه رچی دیاره، تازه یه، بو نخووش و خاوینه.

تالاری میوانداری چه شنی مووزه یه کی هونه ری و ده سکر ایه، فه رشی جیوردی ته ورتیز، کورسی ده سکاری تاران، ورده کاری و که نده کاری سنه، ماله که مان به هه شتی سه ر زه وییه.

(زه ری) ده زگیرانه، ئیواره ی هاوینه، هه وا به ته واوی فیتکه، زریان بوئی دهریای به سه ر شار وه ر کردووه.

ده گه ل (زه ری) ژوانمان هه یه، قه رارمان زارکی دهر وازه ی

(عەسکەرخان)ە، ماشینیکی فۆلیتیکسی سپی تازەم لەژێر پیدایە، چی وای کار نەکردوو، بۆنی تازەیی لێ دێ.

ردین تاشراو و بۆن خوش، شەقامی پەهلەوی بەرەو ئەیالەت دەپریم، بێ شکر دێنەو دەوری مەیدانی ئەیالەت دەپەرینم، پۆلیس چ کارەیه، کوا پیاو؟

(زەری) لە قەراخ شەقام چاوەڕێیە، کراسیکی زەردی بێ قۆل، لەسەر شەلۆاری رەشی چەسپاو، دەگەڵ رەنگی ئەسمەرە و بسکی درێژی قاوویی بە جوانی لێک دەکالێنەو.

(زەری) وەک بەھاریکی تەرە ساڵ و بۆن خوش دەچێ، ئەو کاتە ی خۆنچە دەپشکوێ.

شلم کردۆتەو، هێشتا بەتەواوی رانەووستاوم، خۆ دەژووری داوێ، وەک خەلفی شل و تورتی لیمۆ لە پەنام شەتڵ دەبێ، بۆنی خوشی دەسینگمدا رادەگرم، بەھار دەھاویندا، ئەوپەری دلاویی تەبیعیەتە، بەدەر وازە عەسکەرخاندا دەسوورپیمەو، خۆ لە لای مائی زەری نادەم، هەوێ ژوانمانە، زەری دلی سوارە، پەرۆشە، چاوە چاویەتی، سل و سرک، ئاسکی ماندوو، چاوم لێ دەکا بەھەزار ماناوە، نیگایەکی پراوپر لە خۆشەویستی هەیه.

بێ بەگازەو دەنیم، فۆلیتیکس هەلەدەقەندری، رووی تێ دەکەم:

- چیبە زەری! پەشوگای؟

چاویکی نەرمی شەرماییم لێ دەکا:

(شار چووکەیه، من و تو پێکەووە ببینن باش نییە.)

- نا زەری گیان! دە دەورت گەرپیم، خەیاڵت خراپە، من و تو دەزگیرانین، کێ دەویری لێ حاست من بکوخی؟ دوو قەسە مەلای ماوە، دەتەوێ هەر ئیستا لە لای هەوێ مەلا مارت دەکەم.

چاویکی مەستی ئاشق کوژم لێ دەکا:

- ئاوا زوو، چۆن دەبێ؟! منیش کەسوکارم هەیه، دای و باب، برا و خال.

کەمێک خۆ گرز دەکەم:

- تو کچە عیلاتی نی، دەزانی من نابێ هامووشۆی زۆر کەس بکەم، کارەکەم وا هەلەدەگرێ، تەنانەت خزم و کەسی زۆر نیزیکت، پاش خواستی تو رەنگە ساڵە و ساڵ سەرێکیان لێ بدەین.

هەواپەک لیبوی دەلەرزێ:

(حوسین!)

- گیانی حوسین!

(چۆن بوو ئەم کارەت هەلێژارد؟)

- من هەلەم نەبژارد، تو خۆتەندەواری، خەلکی جیهانی سێهەمی، دە دنیای ئیمەدا، کار و دەسکەوتن هەلکەوتە، کەم وایە بەدڵخوازی خۆت کارت وە چنگ کەوێ.

من بەدلی خۆم چوومە زانکۆی ئەفسەری، چونکە جلویەرگی نێزامیم بێ جوان بوو، حەق و موایجی مانگانەشی لە کاربەدەستی تر نەدەماوە، راستییە کە بەئەرکی خۆشم دەزانی لە حەد و سنووری وڵاتە کەم پارێزگاری بکەم، زۆر زوو، هەر لە زانکۆی ئەفسەری زانیم بەهەلە چووم، حەد و سنوورێک دەگۆرێدا نییە، ئەرکی ئیمە پاراستنی نێزامە، نێزامی حاکم.

من بەخەیاڵیش نەمدەویست مەئمووری ساواک بێ، زەری!

(بەلێ).

- ئەم دەردە دڵی لە لات دەکەم، هەر لە لای خۆت بێ، گل لیت نەزانی، ئەو قسانە زۆر نەهینین، تووم لە هەموو کەس خوشتر دەوێ، باوکیشت نەتدا بەزۆری، هەرچی بەوێ دەیکەم، ئای لە بیرم نەبوو ئەو مزگینییەت بەدەمی، بنەمالە ی ئیو رابردوی باشیان هەیه، ساواک بەم خزمایەتیە رازیبە. چاوە جوانەکانی لەوانە بوو دەریەرن:

(چی؟! بۆ؟ بەوان چی، بۆ بەوانت گوتوو؟!)

- زەری، منال مەبە، من بێ پرسی ئەوان حەقم نییە قامک دەئاو نێم.

ئەو رۆژە ی روونووسی پێناسە کەتم وەرگرت بۆ وەم بوو. هەتا دویتنی بەیانی پیتش ئەوێ زەنگ بۆ تو لێدەم، خەبەرێان دامی:

(دهزگای ساواک بهم خزمایه تیبیه قایله).

سه رتیکی به ناقایلی راوه شاندا:

(یانی ئەوان رازی نه بان نه ده بو؟)

- زه ری، سه برکه، ئەوان قایلن و ته واره، ئەوهشت پی بلیم، باوکت ده زه مانای (موسه دیق) دا، زۆری خزمهت به راپه رینی ۲۸ ی گه لاویژ کردوه، نیشان به و نیشانه ی کۆلتیکی که مەری و میدالتیکی ده رجه دووی هوما یوونی تا ئیستا وەرگرتوه.

زه ری، خودار بو:

(وه دیاره بنه ماله ی ئیمه یان به چاکی پی ناساندووی)

- ئەری، زۆر پتر له خۆت له رابردووی ئیسوه ده زانم، له خۆشی ئەم خه به ره قسه ی ئەسلیم له بیرچۆوه.

زانکۆی نیزامیمان به نابه دلی ته واره کرد، نمره ی ئیتلاعاتی گشتی من ۲۰ بو، تازه ده رجه مان وەرگرتبوو، رۆژتیک له ستادی ئەرتە شرا ویستیانم، چووم، خۆم ناساند، بردیانه لای سه رههنگ (سویحی)، سه رههنگم له میژ بوو ده ناسی، دۆستی بنه ماله ی خۆمان بوو، زهنگی لیدا، چایه کیان بو هینام، پیروزیایی ده رجه که می کرد، پاشان به پروو خۆشی:

(ناخ حوسین، ته من چ زوو ده روا، هه تا تو ده بینم یادی رۆزانی لاوی ده که مه وه، ئەوی ده می زۆر ده گه ل باوکت دۆست بووین، وهوی ده چی، وهک سیویتیکی دوو قاشکراو وان، تو که میک که له گه تتری، بلتی بزائم هه روا له دا بکت ده ترسی؟)

هه ر دوو کمان ترکین، هه ر پیکه وهش بووین، که چی به فارسی قسه مان ده کرد، هیندیکی جه فهنگ لیدان و به پیکه نینه وه:

(جه ناب سه روان، شتیکی ده گۆریدا یه، ده مه ویست بو خۆم پیت بلیم، هه لیکی چاکت بو هه لکه وتوو، بهخت له ده رگای داوی، ساواک داوی کردووی، دیاره ئەم کاره له خۆوه نه کراوه، رابردووی تو و ههوت پشتت وهک ئاوی شهوی پاکه).

ده وریتیکی شارمان داوه، مالی زه ری نیزیک شه قامی خه ییامه، بو وهی

له وی دوور که وینه وه، به جاده ی سه لماسدا چوومه شه قامی زنجیر، به ره و جاده ی ده ریا ده رۆین، رتیگا ته سک و نه وییه، قیله تاو جی جی هه لوه ریوه، به ده ستییک فه رمانه که م گرتوه، دهستی راستم ده دهستی زه ری دایه، ئارام ئارام به ره و ده ریا ده چی نه پیش، هه ست ده که م ئەو دلّه کوته و په رۆشبییه ی وه لاناوه، هه تا تووشی قولکه و ته مبارتیک دین، سه برتیکی دهستم رتیک ده کوشی، خۆشترین کاتی ژیا مه، زه مان، مه کان، کات و ساتم له بیر نییه، له سه ر بالی ئاره زوو که نم، سووکبال و سه رخۆش هه لده فرم.

سه رههنگ سویحی، چاره رتی جوابی منه، به ئەده ب:

- مامه سه رههنگ، فه رقی تو و باوکم ناکه م، راستییه که ی نیزامیگه ریم بو خزمهت به ئاو و خاک هه لبراردووه، خزمهتی ئەرتە شم پی خۆشتره، خۆشت ده زانی روحی شادۆستی ده زانی ئیمه دایه، من له هه ر شوینییک بم، ئامانجم خزمه ته، ئەگه ر ئیزنت له سه ر بی، پیم خۆشه...

سه رههنگ نه یه هشت قسه که م ته واره که م، گرتیه کی گرژی ده نیوچاوانی خست و تیم راخوری:

(نا حوسین! ئاقل به، تو کی که لله زل، نمره ی ئیتلاعاتی گشتیت بیسته، بیت و ئەم پیشنیاره رت که به وه، رهنگه ساواک به زۆر نه تباته لای خۆی، به لām دایه به شوینته وه ده بن، به شکه وه ده روانه کاروبارت.

به بوونی ئەم نمره به رچاوه، بو ویش نه چی، روکنی دوو ده تقۆزیتسه وه، روکنی دوو ده گه ل ساواک له ژیره وه دانوویان ناکولتی، رقه به رایه تیانه، دوور نییه له حه یفی ساواک پشتت بگرن، زۆربشت پشتیوانی لی بکه ن، ئەما ئاخرییه که ی ده تبه نه لای خۆیان، ئەوی ده می زه ره ده که ی، کاره که هه ر یه که، که چی داها تووت ده ساواکدا باشتتر ده بی، لانی که م سی هیندی ئەفسه رتیکی هاوتای خۆت مواجب وهرده گری.

با ئیمه ش که سیکمان ده ویدا هه بی، دنیا به رو بوو درێژه، من دوو ساله ده رجه که م راگیراوه، له وانیه پیش ئەوه ی بکه نه سه رتیپ، خانه نشین بکرتیم.

ته نیا خزمه تی راسته و خۆ چی پی ناکری، سه رکه وتن ده ژیا ندا هه زار

کەلەک و کولەکی پیتوستە .
 برۆ! خۆت بناستیته، منیش لە بێر مەکه، هەرچەند لە بەختی من دوور
 نییه سەی خۆم لاقم بگرئ).
 چاوم کرد جیتی قسە نەماوه، مامە سەرھەنگ دەستی مالاوایی بۆ لای
 من یاداشت، پانییەم تەق لیکدان، دەستم داوە، ئاخەر قسە بە ترکی گوت:
 (بەرە کەننا بزم ئوغلان) (* ئەرئ زەری گیان، ئاوا تووشی ئەو کارە هاتم،
 پیتوست بوو ئەوانە بزانی، تۆ هاوبەشی ژبانی من دەبی، بەرپالەت چ
 کەموکووریمان نییه، لە لای هاوالەکانم حورمەتم هەیه، ساواک ئیرانی دە
 دەستی داوە، کەس زاتی نییه خوارمان چاوی لێ کا.
 هەر ئیستێ دەچینە ئەم پلاژە لە لیواری دەریا، بزانی چۆمان قەدر دەگرن
 و پیتسوازیمان لێ دەکرئ.
 جادە دەریا براوه، پیتچامەوه بەرەو پلاژ، لە دووررا مودیری پلاژ
 بە پیرمانەوه دئ، سلاویکی بە کرپۆشەوه کرد، فەرمووی کردین گوتم:
 - لە گەرانیوه سەرپکت لێ هەلدینین.
 ماشینیە کەم داخست، حەوتتیرە کەم لە ژیر کۆتە کەم شار دەوه، دەستی
 (زەری) م گرتوو، یاری یاری بە قسە کردن بەرەو لیواری دەریا دەچینە پیتش،
 دەریا تۆفانییە، با یەکی سوێر دموچاوان دەزور تینیتەوه.
 زەری شاد و بە کەیفە، وەک ئاسکی مەست، شان پەشانم دەخا، روومەتی
 سوور هەلگەراون، لیوێکانی تینووی ماچیکی تەرن، شەپۆل هەلگەستن و
 شلپ خۆ بە ژیر پیتماندا دەدەنەوه، دەریا کەسی تیدا نییه، روو دە لەنگەرگا
 دەڕۆین، پۆلیک کور و کچی سەر مەست و جوان، قۆل بە قۆل ویستان، بئ
 خەم و خەیاڵ، تەپۆش، رووخۆش و سووک بال .
 جووتیک کۆتری تەقلە باز، نەوی بە سەرماندا هەلگەفرن، رژد بەرەو
 حەویقی ئاسمان تێهەلگەبن، بە تەقلە لیدان دینەوه خوار خۆ لیک دەدەن،
 وردە تووک با دەبیا .

(* ناهەرین کوری مە .

چاوی لە چاوی زەری دەکەم، پرن لە ژبان، لە نیاز، چاوی دەچاودا
 دەرەخسێ، شەپۆلی حەز تیک هەلگەنگون، دەستی بە خەمە سەرشانی،
 خۆ داوتیتە باوەشم، کۆرسیتی نەبەستوو و لیوی داغ داغە . سەر مەست و
 هیدی بەرەو پلاژ دەگەرپینەوه، مودیر مینزیککی دوو نەفرەمان نیشان دەدا،
 دوو لقی گۆلی ئۆرکیدە دە گۆلدانیکی نیتوقەد باریکدا، لە سەر مینزە کە
 دادەنێن، بۆنیککی نەرم و خۆش ولات دادەگرئ، گارسۆنیککی گەنج بە ئەدەب
 تەعزیمیک دەکا:
 (ئەمرکە ئەزبەنی)
 روو دە زەری دەکەم:
 - چ دەخۆی؟
 - هەرچی پیت خۆشە، شتیکی سووک.
 جووجە کەباب و دوو پەیک ویسکی داوا دەکەم، زەری بزە دیتئ:
 (من ناخۆمەوه)
 بە سرتە دەلیم:
 - مەیکە هەللا، با نەلین دوکەوتوو، جەورت دەکیشم، دەگەل
 ئابجۆیک چۆنی؟
 سەریک دەلئ:
 (هەرگیز نەمخواردۆتەوه).
 دەنگی مۆسیقایەکی ئارام دیتە گۆی، میتشک و دەمارم دە کەیفوخۆشیدا
 حەساو نەوه، هەزار ئارەزووی رەنگا و رەنگم بۆ داها توویەکی نیزیک
 بە خەیاڵدا دئ...
 لە گۆشە شەقامی پەهلەوی و خەبیام رایدەگرم، زەری لە سەیرانی
 ئەمرۆ رازیبی، لە روخساری دەخویند ریتەوه، رووی تئ دەکەم:
 - زەری گیان! ماله بابم، بەم زوو نە دیمە سەر بەرە، باوکت رازی دەبئ
 ، تازه تۆئی منی، مەرگیش ناتوانی لیکمان جیا کاتەوه، دلنیا بە،
 داها توو رووناکە، کە یە کتر ببینینەوه؟
 بەناز تیم دەروانئ:
 (هەر دەمیک بەتەوی)

دهستی خواحافیزیم بۆ درپژ دهکا، دهستی ماچ دهکەم:

- بایبای.

وهک تیری ساردهکه وان هه لدهقه ندریم، به ره و ئیداره، نه شه م، خول به می شکم دادی، به بونی زه ری پیم که وتوه، به فیتوو لیدان، به وره گۆرانی ده لیم:

(چاوت ده چاوی من بره با مهستی باده بم)

ئه رکی ئه مشۆم، پرسیار و ده رکیشان له کورپکی کورده، ناوی ئه میره، ده سللووله که یدا زهرد و رهنگ په ربوه کوروشمه ی کردوو، رووی تی دهکەم:

- ئا، ئه میر، مه حتلم کردوو، ده گه ل ده زگیرانه که م له سه یران بووین، شانست هیناوه، به ده ماخم، نه شه ی ئه و سه یران و گه شته م مه شکینه، کورپی باش به، هه رچی ده زانی بینووسه، بی درۆ و ده له سه.

برایانه هاوکاری ئیمه بکه به قازانجته، ده وسیه ی خۆت رهش مه که، خۆتینه واری، لیسانسی، دامه زرانت ده پیشدایه، کورپی باش بی، به لینی ده ده م یارمه تیت بکه م، ده نا ئه شکه نجه و مه رگ چاوه رپیت ده بی.

سه ره له دینی:

(چ نازانم، ئاگام له هه یچ شتیکی نییه، له تاران دانشجوو بووم، زانکۆی تاران رابردوو من ده زانی، ئاخو واحیدم پاس کردوو، هاتبوومه وه له مالتی تیزه که م ده نووسی، ئیوه به سه رم وه ربوون به خۆم و تیزه وه ئه وه لیته م من له تۆ ده پرسم: له سه ره چیتان گرتووم؟)

- ئه میر! زووکه بلتی، بلتی، ده تکوژم، داغت ده که م، بلتی، سه د گای وهک تۆم خه ساندوو.

ئه میر، وهک مقه ببا بیده نگه، هه ره چهندی هه یز ده ده ستم دایه زله یه کی ئه فسه ری لی ده ده م، وهک ئالوودار بشکی ته قه ی دی، خۆتین به دم و لووتیدا دیته خوار.

خووددار و پشوو سوار، له سه ره جیگا که م دانیشتووم، وهک میوژۆکه ده له رزم، دهنگی دایه خه یال و هخۆم دینیتته وه:

(رۆله که م، نازاد گیان! بیسمیلا، چۆرێک ئاو وه خۆوه)

دیپلۆم وه رگرتوو، کۆنکۆرم داوه، مه لی له یهک دوو ده رسان که وتوو، خه ریکی ده رسه کانییه تی، که متر هاموشۆی ئیمه ده کا.

به رچاییمان خواردوو، دایکم گازم ده کا:

(رۆله نازاد! کورپه شیرنه که م، ره بی بی مزه رت بی، ده رسه کانت ته و او کرد، خولا یار بی له زانستگاش ده رده چی، ئیستی هاونیه و کارپکت نییه، به س سه ره به سه ره ئه و کتیبانه داگره.

جار جار، سه ریکی دووکانی بده، با مامت هه ینده مان منه ت له سه ره نه کا، هه ره سارد و سه وداش فیتر بی باشه، هاتو خوی نه کرده له کۆنکۆر ده رنه چووی، بی کار نه خولییه وه.

ئیمه ده وله مه ندین، به من ده که ی هه یندیک سه ره حیسابی داخه ل و خه رچی خۆت به، کارپکی گران نییه.

ره بی کورپم، ئه وئ ده می بابت ما بوو، وهک باران به سه ره ماندا ده باری، خه یر و به ره که ت به سه ره ماندا ده رپژا، بابت زۆر سه ره به رسق بوو.

ده سستی له به ردی دابا، ده بوو به زتی، ئه و شاره چاویان له سه ره چر داگر تبوو، ئه وه ی ئیمه و مامت هه مانه هه ره به ره که تی ئه وه، به خولای رۆله گیان ئه و جیبه ی حاجی لی با له پاشخانه ش مامتیا ن ری نه ده دا، ئیدی له قۆرت و نه هاتی گه ری، کتی ده یکا و کتی ده یخوا.

به وانه ش دلی خۆت ئه زیه تبار مه که، شوکری خوا گه یشتوو یه ی، به رخ هه ره ده بن سه وه یدا نابن، هه ره له ئیستا وه تا سه د سالی دیکه بخۆی و به خت که ی، هه ره هه مانه، جگه له قه رز و قۆله و ده زمایه و دووکان، گروانکه یه کم زیتری سوور له کنه، ماله که ش ئه وه دیوته له زیادییه و له که می نه داوه.

هه سته، هه سته! به قوریانت بم، جله کانت بگۆره، سه ریکی دووکانی بده، بزانی خولا چ ده کا، ئه من ئاواته کانم وه دی هاتوون، شوکر ئه تۆ گه یشتوو یه ی، تازه بشمرم قه یدی ناکا، جا کورپم ده وئ کورپ بی، له دیوانان دیوان در بی).

فرمیتسکه کانی له نه کاو هاتنه خوار، زۆرم دلخۆشی داوه و دهستم دهستوی کرد. سه د جارم دهسته نه رم و شله کانی ماچ کرد.

به شه قامی (فه ره) دا خۆم ده قه یسه ری شافیعی هاویشته، تووشی ناشنا و رۆشنای باوکم ده هاتم، هه موویان به حورمهت وهریان ده گرتم، خولقی چایان ده کردم، هی واش هه بوو ده یگوت:

(شوکر گوپالت له خیزی هاتۆته ده ری)

مامم به ته نۆ له دوو کانه، نه ولالام ماچ ده کا، زۆر به رووخۆشی له په نا خۆی دامده نی:

(تازاد گیان، دایکت چۆنه؟ له دهرسه کانت چۆن دهرجووی، رۆله خه جاله تی دایکت، ته ماحی دنیا به وه های هیرش بۆ هیناوم، قیامه تیشم له بییر چۆته وه، رۆله گیان، جار جار سه ری کم لی هه لینه، دوو کان نابین چۆل بی، منداله کانی خۆم چووکه ن بۆ به نابن، به کهس بروا ناکه م ده فتهر و هاچهری ده می.

توجاره تی ئیمه له سی ده فتهران دهنووسری، به گیان ده فتهری رۆژانه به، ههرچی به رۆژ بکپردی و بفرۆشری ده ویدا دهنووسری، دوو هه میان ده فتهری کولله، نه ویش نه وهی ده ده فتهری رۆژانه دا دهنووسری ئیوارای یا شه وی ده چی ده ویتوه، سپهه مین، ده فتهری دارایی به نه ویش هه موو مال و سهروه تی تاجر ده ویدا دهنووسری.

من پاشه وهی کاکم نه مری خوای کرد، نه و ده فتهرانه م به ته واوی نووسیون، بۆ نه و رۆژهی نه مام، به یینی تو و کوره کانه کیشه به ک نه بی. سالی سالان تاجر، میرزایان هه بوون، میرزای باش باش، ئیستا له بهر نه و شیرکهت و میرکهت، کهس به مواجی ئیمه رازی نابین، به براژنم عهز که بۆ به هه نه حوالی به ته له یفون ده پرسم، وهختی چم نییه، باجم به خیتوکردنی دوو مالی گه وره به ته نیایی شوخی بی ناکری.

تازاد گیان! ده مه وی هه تا بهرنامه ی خوتنده کهت روون ده بیته وه، رۆژی به ک، دوو سه عات ئیوارانه سه رم لی هه لینی، نووسینی نه م ده فتهرانه به سه عاتیک فیر ده بی، سه ریش له ده ولت و داها تی خۆمان دهرده که ی،

قه رزمان زۆره، قه رزداریش هه یین، به راستی جیگای کاکم به تاله، هه رچه ند شوکر نه تو گه یشتوویه ی.

به من بایه، خوتندن و هه لانا، رۆله گیان ئیمه ده وله مه ند و بیکه سین، نه گه ر بۆ مواجیته، نیازمان نییه، نه گه ر بۆ سه وادته هه ر ئیستاش هه ته، مانگی زه ره ری ده مواجی بیکه سیم لی ده که وی، خۆ ئیمه تازه ناتوانین نه م دهرک و دوو کانه ی داخه یین.

توجارهت قاعیده ی وایه، نه وه ی قه رزه و له لای خه لکه، ده بی وهری گری و بیده به وه، کووتالیش نه کری و نه فرۆشی هه تا چه ند سالان نابین دوو کان داخری. دایخه ی بلتی هه ر نایکه م، قه رزه کانت بۆ کو نابنه وه، چابوو بۆ خۆت ها تی ده نا له دووم دهناردی.

زۆریش ماتت ده بینم، وه وه ی ده چی هیشته شتاش خه می کاکمت له بییر نه چوو بیته وه، رۆله گیان، مردن هه رچه ند تال بی، حه ققه، ناوا بچی ده فکه ره وه و هک خه بیامیت لی دی، رۆله گیان بابی هه موو کهس ده مری، هه موو گیای مردنیین، نه ی کوا بابی من؟

رۆژ دهرنگه هه سته برۆینه وه مالی. له وی نه هاری ده خۆین، قسه ی خۆشمان ده که یین.

- مامه گیان دایکم بی من نه هار ناخوا، دهرۆمه وه، ناوه دان بی، نه ویش مالی تو به.

(کوره نه وه ده لیتی چی، ئای نۆره ی نه و نه قلله یه، ته له یفون لی بۆ ده که م)

- مامه حه سه ن به نۆکه رت بم ئیزنم بده برۆمه وه!

(کوره ده گه ل تو مه، هه سته برۆینه وه، قسه ی لی مه که ئابروو چوونه)

ده گه ل مامم چووینه وه مالی نه وان، ئامۆژنه (کالی) له دووره وه به پییرمه وه هات، ماچی کردم، زۆری به خیر هینام، له دایکمی پرسی، منداله کانی مامم هه موو دهره یان دام، کاوه و که مال، هه شت نۆ سالانه ن، فه ریده چوار ساله یه و فه وزیه تازه ده گاتی.

ورده کان ده ستیان ده ملم کرد، نه وانم به گه رمی ماچ کرد، فه وزیه ده ستنی ده ده ستم نا و به خیره اتنی کردم.

مائی مامم تیکرا و لیگرا به دیدارم که یفخوش بوون، لیک هالاین، نه هاریکی ته سه لمان خوارد، پاش چایی خوارده وه مامم پروم تی دهکا: (نه من سه رخه ویک ده شکینم، پاشان ده چمه وه بازار، نه تو خوی خوت تیک مه ده، منداله کانیش له میژه ناره زووت ده کهن، لای نیواری و هره وه لای من)

مامم ههستا، ناموژنم ده گه لم هات، ده رکهی وه تاغیکی پاک و خاوینی بو کرده مه وه:

(ئه وه وه تاغی «فهوزیه» به، ده بدهم به تو، حه زئی ده که ی به مامت ده لیم به «فهوزیه» وه بتداتی.)

قسه که ی به پراستییه، به جه فهنگی ده لی، ده ستیک نوینی خاوینی مه لافه کراو پراخاوه، په رده دادراونه وه، کولیتی هۆده که نارام نارام دایستی. تازه چاوم له بیره وخه و راجووه، ته قهی ده رکه وه خه به رم دینتی، (فهوزیه) به، خوی له ته پلای گولتی داوه، سوورا و سپیاویکی توندی کردوه:

(سلاو کاک نازادا!)

- سلاو فهوزیه.

جلوبه رگی کوردی زور جوانی ده به ردایه، سه رتاپا لیموئی، نه گهر هینده ی داو و دهرمان نه کردبا، بی شک جوانتری له چاو ددها، نیستاش زور خانومانه، هه وایه ک قه له و له چاو ددها، لیوه گوشتنه کانی بو خونچه بی کردووم:

(کاک نازادا! که نگئی پلاویکمان ده ده یه ی؟)

به بی بیر کردنه وه:

- ههر ده میک بته وی.

(وا زوو! مه باره که، که ست دیوه ته وه!؟)

- که سی چی! من پلاوی چوونه دانشگا ده لیم.

به قاقا پیده که نتی، سینگی ده گه ل ده لر زینتی:

(ههر ده فکری خویندن دای، رهنگه مه حته لی موجب وه رگرتن بی، مالته بو و له چهری، هیندی جوویه کت هه به، چی لی ده که ی، نه وه تازه بابم

وه ده رکه وت، کوتم هیندیکت قسه ده گه ل بکه م، چه نده ناموزایه کی خراپی، قه تمان سه ر لی ناده ی، ببوره پیتم وایه خه وه که شم لی تیکدای، نه ری کاک نازادا! شتیکی به پراستی جوانم ده ده یه وه؟)

- فهرموو!

(تو نه و خودایه ی له ژووری سه ریبه، راست راستم پی بلتی؟)

- نه گهر ده ته وی ده چینه مزگه وتی سه ید با به سووری، سویندت بو ده خوم، من پیچ و په نام نیبه، به که سیش قه رزدار نیم.

(باشه خاترجه مت کردم، بیستومه نه و کچه تیوه سووک و چرووکت خویش ده وی؟)

- کام کچ؟ من که سم ناخوش ناوی، به و لایه نه وه ش که سی وام پی شک نایه.

بریک پاما:

(مه لی ده لیم، هه تلهم مه که، نه و به ره لایه)

- وه لالا (مه لی) م وه ک ناوالیکی مندالی خویش ده وی، زوریش خزمه تی دایکم ده کا، ناوونرتکه شی لی هه لمه ده، نه به ره لایه، نه سووک و چرووک.

(شتیکی دی، بیستومه ده یخوازی، نه ری راسته؟)

- نه وه ی راستی بی، من خه یالی ژن هینانم نیبه، لانی که م هه تا له خویندن ته و او ده بم.

(بو ته و او نه بووی؟)

- له دبیرستان با، ده مه وی بچه زانکو، نه مسالیش دهرنه چم، سالیکی دی ههر له ویتم، جاری بو سه ربازیش ناوم نه هاتوه.

دیاره بریوی به قسه کانم کردوه، ههستا پی، دوو پیش دهستی و بلووتیکی ناجیل هینا، له سه ره سه لی نیوان ههر دوکمان داینا:

(کاک نازادا! تو بی نه و خودایه ی نه گهر ژن و منت هینا، له کچه تیو و مچه تیوان گهری، هه رکه س دینی هاوشانی خومان بی)

من نازانم فهوزیه بو هینده ی له سه ره دپوا، ژن هینانی من به وی چی؟

هه تا له نه کاو هه لای دایه:

(کاک ئازاد کچی هه به بو ئه وی ناهینی؟)

به چاکی وه پزی کردوم:

- من عه رزم کردی جاری، هه تا چوار سالی دی قسه ی لی مه که.

دیسان هه لای کوتا سه رم:

(قه ی ناکا، چوار سالی تر، ئه و کچه زور کچی چاکه، «فه وزیه» ی حاجی که ریم خومی خو شمانه)

- ئه و منداله ی ده لایی! خو هه ر ده عومری تو دا ده بی.

چاویتی له خو ی کرد، بزه و هه ناسه یه ک پی که وه:

(بو من مندالم!)

له فیتووی خو م حالی بووم، من به راستی له م باره وه گیلیم، جوابم نه داوه، دوو ده نکم نو که له به بی هاویشته زارم، خو م پیوه خافلاند، فه وزیه هیتدی ک سوور هه لگه راوه:

(ئه وه دیمه وه)

هه ستا، وه ده رکه وت، پیش ئه وه ی بگه ریتته وه، کو ته که م ده بهر ده که م، خه ریکم وه ده رکه وم، ئاموژنم خه ریکی میوه دانانه، سه رم وه ده ر ده که وی:

(ئازاد گیان، ئه وه میوه م بو ده ناردی، بو وا زوو؟!)

قسه م به باشی بو ناکری، به شه رم و مینگه مینگ:

- مه منونم ئاموژن، فه وزیه خانم زه حمه تی کیشا، ئاجیلی داومی، به جووته هه تا بهر ده رگا ده گه لم دین، ده چمه وه لای مامم، چاویتک له ده فته ره کان ده که م، کاریکی وایان نیبه، له رپوه شاره زام.

لای ئیواره، یاری یاری به شه قامی شاپوردا هه لده کشیم، له چوار رپی هه مامی مه وله وی، به ره و پشقه لا با ده ده مه وه، سه روژیر دایده قه له شه خواری، گه رمای نیوه رو، ئه هوه ن بو ته وه، بیر له قسه ی فه وزیه ده که مه وه:

(بو من مندالم!)

شه ری خو به تی، قه تم بیر له ژن هیتان نه کردو ته وه، ره نگه هیتده ش بی جی نه بی...

نوژی شتیوان ده چمه وه مالی خو مان، بی هه ست ده روازه ده که مه وه، بو نی ته ره که باب دی، (مه لی) له په نا دایکم دانیشتوه سه وزی پاک ده کا.

سه رم وه ده رده که وی، یه کچی راسته وه ده بی، دایکم ماچم ده کا: (له وه تی ئه تو رویشتووی «مه لی» لی ره یه، له میژه چاوهری ته کو رم) چاو له مه لی ده که م زه رد هه لگه راوه، وه تو وره ش ده چی:

- مه لی! چونی، خه ریکی ده رسه کانت هه ی؟

به نا قاییلی سه ر هه لدینی:

(واشمان لی بیرسی باشه، به ده ست ئه م ده رسانه وه پیوه بووم، ئه تو ش وه مالی ناکه ویبه وه)

پشووی خو ی نیبه، تو وره یه، ده مه وی بیبه مه وه تاغه که ی خو م، بزنام چیه:

خو تو باسی ده رسانت له لای من نه کردوه، چووزانم هه ره ی له به ری ناکه یه وه، کتیه کانت هه لگه ره، وه ره ئه و دیوی ده خمه ت دام.

(ئه وه دیم با ئه و نیسه که سه وزیه نه مینیتته وه، ئه تو فه رموو.)

چی وا ناگری ده گاتی، ده رگا که ش پیوه ده دا:

(ئه وه له کو تی؟)

غه زه بی له نیوچاوان ده باری، سه بریکی ده لیم:

- له مالی مامم.

لیم مو پ بو ته وه:

(مه باره که، له خمه ت مه شه که دره.)

- مه شه که دره، چیه؟

(خو ت گیل مه که، فه وزیه خانمی ئاموژات)

(فه وزیه) و (مه لی) ده بیری خو مدا هه لده سه نگیم، هه ردو وکیان هه سوودن، به خیلن، به لام (مه لی) ئازا، پته و و ئاقل، (فه وزیه) ترسه نوک، به تال و ساده، نیوچاوانم گرژ ده که م:

- ئه گه ر ده زانی ئاموژای منه، ئه و قسه نه ی بو پیدا ده ده ی؟

(بو یه، بو یه، بو یه)

- یانتی چی، ددهرمووی نه چمه مائی مامم!؟

(خیر، کنی عهززی کردووی نه چیه مائی مامت، به للام راست برۆ، مامت سه عات دوو و نیو چۆته وه بازاری، جه نابی ئیفلاتوون، تا ئیستی خول خولهی دهسک ده کرد.)

دهمهوی قه لستری که م:

- له خزمهت فهوزیه خاندا بووم، چاره ی ئامۆزایان له ئاسمان لیک براره. شین شین هه لگه راره، حاله تی هیرش هینانی هه به، خه ریکه ئانگزام بی:

(هه ی خره له باوانی کهوی خه په گیان، نهو چاو هه لپزوه هه ر قابیل به تویه.) به توندی به وه تاغه که دا دی و ده چی، بریکی دنگ توندتر کردوه:

(به و خودایه ی بی شه ریک و هاوبه شه، لاق دیره نی، لاقی ده برمه وه) چاوده که م، چیدی دنه دم دایکم و دایه خه یال تیده گن:

- ته مبه لئ به غدایه دنگ هه لمه هینه، بو خۆت ده زانی ئیمه نه خۆشی خۆتینیمان له باب و باپیرم را هه به، لانی که م له باری عیلمییه وه، ژن و میردایه تی من ده گه ل ئامۆزام هه له به، نه وه بو فیت هاتۆتی، جا به تو چی، من عه بد و زیرخیدی مه لی خانم؟

به م قسه به نه هوهن بووه، بزه به کی هاتی:

(ئازاد، تو مه رگی دایه خانم، تو گۆرپکی حاجی چۆتی، نه زیه تم مه که، بلتی بزانه هینه له وه تاغی فهوزیه فزول چت ده کرد؟)

سه رم سورماوه! به کویدا زانیویه من له وه تاغی فهوزیه بووم، پته به کم له شلکه ی گوپی دا:

- نه گه ر تو پیتم بلتی نهو خه به رت له کوئی وه رگرتوه، نه منیش عه رزت ده که م. وه ک له سه ر کلاسی مه درسه بی، قامکیتی هه لئنا:

(به یانی ها تمه ئیره، چوو بوویه لای مامت، دایه خانم ئاره زووی نه وه ی ده کرد، دیاره نه وه پاش ژن هینانی تویه، شکم کرد، به په له چوممه وه مائی خۆمان، زه نگم بو «هاجر» ی خالۆزام لیدا، جیرانی مه شکه دریه نه ویش،

دوو جاری خۆ به مائی مامتدا کردبوو، نهو خه به ری دامی)

جگه له قسه کانی (فهوزیه) له سه ر (مه لی) نهوی دیم هه موو بو گتیراوه به چاکی نه هوهن بوته وه، هه سانه وه ی ده روخساریدا هه ست ده که م، چاوپکی به نازی لی کردووم:

(ئازاد گیان، لیم ببوره، سه د گونا و یه ک تویه، به هه له چوو بووم)

- جا چا که بو هینه پشوت سواره؟

هه ناسه به کی ساردی هه لکیشا:

(ئه تو قه دری خۆت نازانی، که س وه ک من تو نانس، حه یفی بو وانه)

نه وه ی گوت، پته به کی له چه نه گم دا و ده رپه ریه لای دایکم.

بو هه وه ل جار له ژیا ندا، له ئاکاری نهو کچانه به رانه ر به خۆم پازیم، غه ره بووم، جوانی ئافره ت ته نیا نه مرۆ سرنجی راکیشاوم، هه ست ده که م به پیچه وانه ی قسه که ی مامم نه م کچانه له باتی من وه ک خه بیامیان لی دی.

بیستومه، خه بیام شیت بووه، تریاکی کیشاوه، به ئاشکرا بی، ئیستاش له کوردستان تریاک کیشان ئیراده، به للام نهو گوتی نه دا وه تی، گۆبا جارپکی وه ره هرام چۆته لای خه بیام، ده تمه نی دا وه تی، خه بیام وه ری گرتوه وه مه نقه لیه که ی هاویشتوه.

وه ره هرام گوتویه:

- شیته بو ده یسووتینی؟

خه بیام گوتویه:

- تیمسار، خودا که ریمه، نه تو که ریمی، نه منیش ره حیم.

ده وه تاغه که م دا دیم و ده چم، له پشت په رده ی توپی را، باله خانه ی (سه رکار نایب) دیاره، په نجه ریه یان کردۆته وه، وه دیاره سه رکار نه مرۆش گۆلمه زیکی به دهسته وه به، پوولتیکی قاچ و قوچ کردوه، خه ریکی به زمه. (ئه شرف) خانمی خیرانی ده ژوو ریدا، دی و ده چی، سفره ی راخستوه، پیتم خۆشه به دزی چاویان لی که م، هه رچه ند ده دلدا نه م کاره م پی شووره بییه، نه ده بوو وایم، وه دیاره هاموشۆی نه مرۆم، شوینه وارپکی باشی نه بووه،

میشکم وهک پیشوو کار ناکا، هانهم له په فتاری کچه کان وهرگرتووه.
له خووه چاوم دهچپته که لینی په رده، نه شرف خانم له سرکار جحیلتره،
جوانه، په زاسوکه، نازانم چون بووه میردی پی کردووه.
سرکار نایب، گه راوه تهوه، به لام زور به دار و باره، سینگ پان و مل
نه ستووره، هرچند تانویوی سپی ده سهر و سمیلی که وتووه، توند و
تولی لاوه تی تیدایه.

سرکار فروفیلی زورن، نارهدق، تریاک، بهرتیل، شلتاغ، نهوانه له لا
ئیراد نییبه، نهوانده هیه ده گه په کیدا نه هوه نه، سهری خوئی داده خا،
کهس نه زیهت ناکا، بی حیا و شر و در نییبه، مالکه هی ته نیا له مالی
نیمه را، نه ویش له هوه ده که ی منرا دیاره.

فرپه یه کی بهرقی ده وه تاغه که یاندا ده سووړی، جار جار لایه کی په رده ی
توری هله دده ته وه، گره مافوئیک دهنگی هیه و په رنگی نییبه، (ناهیید)
(غروب توی کوهستان) ده لئی، نه شرف خانم، نهرم نهرم ده گه لئی ده لئی،
جاری وایه دهنگ هله دینئی، دهنگی هه رددوکیان زور خوشه، نهرم نهرم
ناهنگ، خه م ده بارینئی، ناه و سوزیکی تاییه تی ده دهنگی نه شرف خاندا
هیه، جار جار هه ست ده که م ده گری، ده بیتته ناله، ناله یه کی خوش.

سرکار، یهک دوو ئیستکان هله داوئی، دهچپته سهر مه نقه لئی،
ناهنگی کی بن بزوکهی ترکی بلیند ده بی، نه شرف خانم خوئی ده گه ل
ده سووړینئی، له ژیر په رده وه، وهک هه وریکی ته کی بزور دیاره، دپته سهر
نووی قامکه گه وری، غه م و سه ما ویرای یهک، سرکار، نه شه یه،
چرتکه لینه دا، دهنگی قامکه به قه وه ته کانی، وهک ته قه ی دوو داری
ویشک ده چن، په سهر ناهنگ ده که ون...

(مه لی) دپته ژووړی، له بهر په نجه ره واوه دیم، زبته ی چاوی دئی دیاره
مه تلنه بیکی پییبه، له بهری پیی تا توقی سهری، به چاویکی کپیارانه
ده پروانم، سهر شکلتی گوزاوه، سه وزه یه کی شیرنه، وهک زه ری دهچی، نا،
شیرنتره، کهس هینده په زا خوش نییبه، شه پرانی، روو هله لالاو، هیندیک
دهسته یه، چوزه که نگریکه، گه زبزه یهک، خوړستیکی یا په شه ریحانه یهک،

ده گه ل فه وزیه، هه لیا نده سه نگیتم، زوریان فه رقه نهرز و ناسمان، کاریک
نین.

(مه لی) گوشتی زیادی نییبه، توندوتول، له باره و بی خو جوانکردن
جوانه، ددانی ریک و به فرین، لیتیوی هه وایه ک گوشتن. چاوه چاوم
ده پری:

(نازاد، قسه م پیته!)

- فه رموو!

(به یانی هاتم نه وهت پی بلیم، دوینی شه وی هاتیبونه خوازینیم)
هه لده به زمه وه، له پشتین به ره ژیرم ده مرئی، تف ده زارمدا ویشک ده بی،
قورسای خه میکی گران هه ست ده که م، کاس ده بم، وهک بهرق بگری،
نامه وی دووپاتی کاته وه، له نه کاو ده لئی:

(ها! چ بوو عه به سای؟)

- نا، کی کی، کییبه؟

(ههگ داوه شیی! چ باسه، کچ ده بی میردی بکا، چ بکه م ده بهر به شی
خودای مرم، نه تو پیای، نه من زه عیفه.)

له قاقای پیکه نین ددها، دلیم وهک گونی هه للاج کوه کوه تی. مل
هه لدینئی:

(نازاد! به خته وری منت ناوئی؟ ناته وی دامه زریم!)

- چون شتی وا ده لئی (مه لی)، زور هه ز ده که م به خته وهر بی.

(ویناچی وایی، باشه، باشه، سهر هه لینه!)

ده ست و پیتم ون کردووه، نازانم چ ده که م، ده روانه دار و دیوار، چرای
مالی سرکار کوژاوه ته وه، چرا خه ویکی کز دایستی، قولم توند ده گری
رایده وه شینئی:

(چییه، حه بت خواردووه!)

- راستییبه که ی بیرم له وه نه ده کرده وه، پیتم و ابو هه منالین،
دوورکه و تنه وه له ناوالی مندالی گرانه.

وهک ته وار یکی شه پرانی شه به قی چاوه کانی به ری کرده نیو بیلبیله ی

چاوم، بئ ئیختیار چا و دتروو کینم، خه ریکم خۆم به هیتز کهم، وه خو دیمه وه، نابئ بیدوژ پینم، پیساوانه راده وه ستم، کاره و هاتووه، تازه به من چی؟ هه رچی ده کا بیکا، من نابئ ده سبه سه ری کهم، خو من چم له و بابته ده گه ل نه گوتووه.

نازانم چۆنی پینه که مه وه، په ته م که و تۆته سه ر ئاوی، ده ترسم قسه به که بکه م، دیسان ده نگم بله رزی، سه ر به رز ده که مه وه، چرای مائی نابئ هه لئۆته وه، دایکم هه رای دایه خه یال ده کا: (خات خه یال چاویک له ئاوی چیشته که که، خوئی بچیتزه، نه گه ر کولئوه سفره که راخه.)

له نه کاو بئ ترس و له رز چا و ده چاوی ده برم: دهی!

(دهی نا، دووا زدهی، نار دوویانه ته سه رم.)

- نه و شازاده کیتیه؟

(مه سعودی کوری وه ستا برامیه)

- کورپکی خراب نییه، زۆریش به ئه ده به.

(هه ر رقم له و به ئه ده بیسه یه تی، دوو سه جاران ته شریفی تریوی ده هاته سه ر پینگام، وه ک کچۆله یه ک سوور هه لده گه را، ده مزانی ناویری زار بکاته وه، نازانم له چی ده ترسن؟!)

له تو.

(بو ئه من گورگم؟)

- نه وه لالا زۆریش کچی چاکی.

سه رپکی، سه رکه و تووانه ی لی را وه شاندم:

(ئه ی بو تووشی پیاو یک نایه م، نیرانه چا و ده چاوم بری، سه ودا ره زا و ره حمه ته، ئا، یا، نا)

به توندی نه راندم:

- ژبانی هاوبه شیت پئ سه ودا یه؟!)

(ئه ی چیبه؟)

- ژبانی ژن و میردایه تی له ئه وینه وه ده ست پئ ده کا.

بزه یه کی هاتی:

(ئه توش ئه وانه ده زانی، جه نابی ئیفلاتوون! ژبانی هاوبه شی له سه تی نه وه د و نۆی، غه ریزه یه، هه وه سه، ئه وین هه ر جاریک ره نگه پیتش بئ، ئه ویش بو هیندیک که س، زۆر جاری واش هه یه هه ر یه کیان ده سووتئ، ئه وی تر به پای خه یالیدا نایه.

ئه وین ده ژبانی هاوبه شی، ژبانی ژن و میردایه تیدا، ورده ورده ده توتته وه، سووک ده بی، تیک ده چی، ون ده بی و ده مرئ). له میژ بوو ده مزانی به غیره ته، به لام پیم وانه بوو، قسه ی ئاوا بزانی، به پیکه نینه وه ده لیم:

- چت جواب دانه وه؟

(ده مه ویست پرس به تو بکه م، تو دۆستی منی، ئاقلی، له حاست ئه و کورانه ی دیکه، که میکیش به غیره تی، یانی وه ک ئاگام لی بئ هه ر دی و به غیره ت ده بی، نه زه ری خو ت بلئ؟)

نازانم چی جواب ده مه وه، به برپیک را وه ستانه وه:

- به ئاقلی من، مه سعود کورپکی باشه، بو شه ریکی تو ره نگه زۆر ته واه نه بی، بو وا په له ده که ی، دلت تو قئ، هه تیویک هه ر وه ده س ده که وی، جاری ده سه کانت ته واه که، داشقه یه کت ده رسی که و توو ماوه.

لیم مۆر بو ته وه، چاویکی قیچاندووه:

(ده مه ویست بزانه ئیفلاتوون چۆنی تیده گا، ده نا مه یی خو م به حیزی واه هه لئاگرم، هه تا ئه توش رازی نه بی شوو ناکه م، به لام به و شه رته ی ئه توش پرس به من بکه ی.)

به شوین ئه م قسه یه، هه ناسه یه کی قولی هه لکیتشا، ده ده روونیدا، مه شخه لی ئاگریکی به تین ده بینم، زۆر شت، زۆر مه تلّه ب ده چاوه ره شه کانیدا دیاره، مه لی، ئالوگۆرپکی تاییه تی به سه ردا هاتووه، قورستر له هه میشه ده لیم:

- که سم له تو نیزیکتتر نییه، له دایکم شه رم ده که م، دایه خه یال

ئەورۆبی نییە، بئ پرسی تۆ ھەرگیز کاری وا ناکەم، جارێ خەیاڵی خۆتەندم ھەبە لانی کەم تا چوار سالی دی ھیچ، پاشان بزانی چۆن دەبێ . ھیندیك سەرشیتانە:

(ئەمنیش تا چوار سالی تر پادەوہستم، ماناشی ئەوہ نییە مێرد بەتۆ بکەم)

- ئەدی بۆ پادەوہستی؟

(ھەر مێردی ناکەم، ئازاد سبەینێ دئی کەمیکم دەرس پێ بلێی!)

جا بۆ ئەتۆ نایە، قەتت دیوہ وەستا بچیتە لای شاگرد؟

(ئاخر ھەست دەکەم، دایکەم وای پێ خۆش بێ.)

- لەبەر چی؟

(لەبەر قسە خەلکی.)

- زۆر چاکە، قاوہلتوونێ لەوێم.

مەلی، رۆیشتەوہ مالی خۆیان، دایکەم زۆری ھەول دا بۆ شام گیر نەبوو.

پاش شیو خواردن، لە ھۆدەکە خۆم، سەرم بەسەر رۆمانیک داگرتووہ،

لای نیوہ شەوہ، دایە خەیاڵ بئ ھەست وەژوور دەکەوئ:

(ئازاد گیان نەخەوتووی؟!)

سەر ھەلدینم، وەتاگی دایکەم لە مێژە بیدەنگە، پەریک کاغەزی سپی

دەنیو کتیبە کە دەنیم:

- نەنە گیان! من خەریکی خۆتەندەوہم، ئەگەر خەوت دئی برۆ بنوو.

(دەمەوئ بەدزی خانم ھیندیك قسان دەگەل بکەم.)

نازانم بۆ بەدزی دەبەوئ بمدوینئ، چی بەدلدا ھاتوہ؟ نیازتکی نییە،

داوایی کەمە، دەمالێدا بەتەواوی دەستی دەروا، دەبئ چ بلئ، خێرایەکی

دەلیم:

- فەرموو قسەکەت بلئ!

(رۆلە گیان! ئەلحەمیللا بوویە پیاو، خەم، خەفەت و خۆماتەدان، لە بۆ

پیاوان ھەبیبکی گەلئ گەلئ گەورەبە، خۆ من چ کەموکووربت تیدا نابینم،

ھەرچی زەبئنی خۆم دەدەمە ولاتی کەمیت نین، مال و حال وەک مالی شای

دەچی، تیر و پری، کۆک و پۆشتە، لە تەری دەخۆی لە ویشکی دەخەوی، خۆتەندەواری، دەس رۆییوی، ساحیب عیل و تایەفە، خەلک دەتناسی، نیو بەدەرەوہی، جوانی گەرەکیی، کچ و میج بەتەماتن...

کۆرە ئازادا! زۆر بەماتیت دەبینم، چ قەوماوہ کورانم، چ ھەبە و بەدایە

خۆت نەگوتووہ، ئەگەر خەمی دایە خانمە، ھەر بۆ خۆشی بەو حالە

راھاتووہ، کورم کاری خوای چی دەگەل ناکرئ، ھەزار کەسی زەلیل دەو

شارەدا ھەبە، زەوادى شک نابا، بەس نییە شوکور ناتاج و موحتاج نین،

بئ کەسوکار نین، ھەناسە سارد نین ئەگەر ناشقی لەبۆ بەدایە خۆت

نەگوتووہ، لە توو وایە ئەمن مردووم، چ زۆرن کچۆلە، دەس لەسەر شانئ

کچی شای دانئ، دەبی قەرەواشیت بکا، ئەیبی خەیاڵ دەبەر ئەو ھئ چاوە

جوانانەت مری، لە بۆ دل بەخەمی، بلئ بزنام چت دەدل دان لە لای من

وہیلئ، خۆ من لە تۆ بەدەر چ شک نابەم، بەسەری توو نامەوئ بە کزیت

وہبینم، لە مێژە دەمەویست ئەوھانەت ھەرز کەم، ئاخەر پیم بلئ، لەسەر

چی پەرۆشی؟

دایە خەیاڵ بئ نیوہر قسە دەکا، فرمیسک بەروومەتیدا دینە خوار،

بەگریانەوہ دیسان نالاندی:

(رۆلە گیان چم لئ مەشیرەوہ، دایە خۆت سەری لەبەر تاوئ سپی

نەکردووہ. بەمندانئ لە مالە ئاغا میرزا فەتاحی گەورە بووم، بەجھیلئ لە

ھەندەران ژباوم، چوار مێردم کردوون، دنیام قوونە کەو کردووہ، کۆرە ئازادا!

دەستی من و داوینئ توو، خەلک بەسەوادیت لئ حالیبە، ھەرچەندئ

بەکزیت دەبینم، کراسیک گوشت کەم دەکەم.

دەی بیئت و مامت لیئت لە فیلتئ بی، کۆرە خراپی بەسەر دینم، بەو

خوایە لە ژووری سەریبە، چم پئ نەکرئ خۆم لە لوولئ توپئ دەبەستم،

ئەتوو پیتت وایە دایە پیرەت چ نەفووراتیکە، دەرک و دیوانیان لئ دەگرم،

بیئت و مسەوہدەبەکت بەسەر بین، سەلای سە و بەیتئ کەریان پئ دەکەم،

زووکە چت دە دلدایە بەدایە خۆتئ بلئ، ئەدی بەمیوانت بم، بزانی چلونت

دەفریای دیم، خۆ دەس نییە دە گۆزەیدا مابئ!

حاجی بابت به کهره منی خوای شادبی، پرس و جوئی پئی ده کردم، له توو وایه، نه خوینده وار چی ده باراندا نییبه، نانا له منت نه کهوی خوئی بو نه خهی، کار له پیاوان ده قهومی، بلئی کورانم، له شیر ترسان مهنع نییبه، به لان دهرجی دئی، حیلای ده کری، دنیا به خه مان پیک نایه

دایه خه یال به گریانه وه، وه سه ری کردوه نایالیتته وه، نازانم چوئی پئی بلتیم، تازه ده سته ردار نییبه، هه تا نه وهی ده دلم دایه بوئی هه لنه ریتر ژیر ناییتته وه.

خوئی لی دده مه لانی گالته و جه فنگ:

- دایه گیان! راستییه کهی نه وهیبه چاکم تیگه بیوی، ده فکر دام، به لام نه ناشقم نه سه و دایی، نه مامم لیم له فیلتییه، ده لیم، دایه خه یال نه وه که شهی میردی بکا ته نیا ده مینمه وه، نه و فکری له تو ده کم بویه ماتم، نه ری له سه ر چندی خوئی ماره ده کهی؟

فرمیستکه کانی سربیه وه، هه روا به خه مباری:

(له وانه گه ری، به خوای له خویشییه توو و دایت نه با نه ستاکه دوو کفم رزاند بوون، خوئی له ده خواره بایان مه گره، ده بی پیم بلئی، ده لیم زووکه زوو نه بیی، ده گه ل توومه!)

- دایه خه یال به لا له درویان دا، به و شه رتهی به دایکم نه گاته وه، پیت ده لیم.

بزه بزى سه رکه وتنى تیدا ده بینم:

(نازادی! نه بیی، نه وها ده من ده گه ی، جا نه توو قایل نه بی چلۆن به دایت ده لیم، خوای نه کا، شتی وا چۆن ده بی)

- دایه گیان راستییه کهی نه وهیبه، له میتره شه وانه خه ونی ناخووش ده بینم، نه و شه وانه بو خوشت ناگات لی بوو.

چاوی دهازم بریوه:

(دهی دهی، راست، راست ده کهی، شایه دم، هه مرم نه مینى، لیم نه پرسى، نه و شه وهی ناوم دایه ی.)

- نه ری وه لا .

ده خه ونه کانددا، نه فسه رم، ساحیب مه نسه بم، زولم ده کهم، له خه لک ده ده م، هاوارئ ده کهن، راده چهنم، جاری وایه ژن و مندالم هه یه، ده و خه ونانه دا، عه جه مم، ناوم (حوسین) ه.

دایه خه یال هیندیکی بو مات بووه، له نه کاو وه ک له غه بیسه وه پیتی بلتین:

(نه و خه ونانه حیلایان هه یه، بیتوو کاری شایه تینی، جندوکه و شتی ده وایی، حیلای نه وه یه، قورئانه په ر سووره کهی حاجی بینمه وه تاغی توو، پیتش نوستن شاد و ئیمانیکى به حه ق بیینی، نایه ته لکورسی به خویتی، به ده سنوئیره وه بنووی.

دهی هاتوو کاری موته بی، ده بی له سه ر پشت نه نووی، پرووت ده قیبله ی بی، هه ر موته هاته جه سته ت ده ست به ری بو دیکوونئ.

ده نا نا، هاتوو نه و هانه ش حیلایان نه کرد، ده بی بو خوئی نه وهی فکرانه له سه رت ده راوئی، هه ر نه و خه ونانه به نا وه دانیش مه زانه، پیاوی، به غیره تی، هه ره تی پیاوه تیتته .

هه موو شه وان خوئی له ده که مه، نه حمه دی بیخه م، به سه ره اتی نه حمه دی بیخه م هینده قورس و گران بوو، هه رکه س دل به خه م با، په نای بو نه حمه د ده برد، نه ویش نه قلی خوئی له بو ده گپراوه، کابرای گۆرین له تاوی خه می نه حمه د هی خوئی له بیر ده برده وه.

له منت نه کهوی، بلئی هیندی نه حمه دی بی خه مم پئی نه کری، نه توو له ساوایییه وه فیتره حه کایه تی، دایه خوئی هه تا ژن و مندال دهوره ت ده دن هه موو شه وان حه کایه ت بو ده لی، وه هات نه و ساحیب مه نسه به حیزبایه له بیر ده به مه وه، خو شه وه نه بی.

هه ر ئیستی راسته وه به، ده زنوئیری وه شو، قورئانه که دینم، له سه ر رفحه ی دایده نیم، «دایه خانم» یش نه وه ناوم له په نا داناوه، خرپ خه وی لی که و تووه، هه سته کورانم، به هیمه تی ده پیاو چاکان خه ون و مه ونان فری ده ده ی.)

هه ر چند به شیکی قسه کانی دایه خه یال جوان و به جی بوون، به لام

سهرجه می شته که قولتر بوو له و عیلاجی نهو بوی دیبوومه وه.
تا ئیستا چند جاران چووبوومه لای، دوکتوری ره واناس، نهو انیش
چیپان پت نه کرابوو، نهو خه ونه وهک مۆرکه دهیخوادم.

دهمهوی هانهی نهو خه ونه بدۆزمه وه، چم به چ بو ناکرئ، نه گهر نهو
خه ونه م ههر وهک زۆریه ی شه وان دیوه، ههر دیبام، به لام سه روان نه بام،
حوسین نه بام، مه ئموری ساواک نه بام، خه لکم نه زیهت نه کردبا، نارده حهت
نه ده بووم.

من عه زایی ویزدانی، بئ ویزدانی حوسین ده کیشم، له حه یفی خه ونی
ناپیای خه و له چوانم ده تۆرئ، هیندهش زیندوون ده کرئ ده ستیان لیددی،
من کوره کوردیکی هه ژاری بی ده سه لاتم، ته نانته تازارم به میرووله یهک
ناگا، ده خه ودا ناوا ملهور، که له گا، قامک نه ستور و به قه وهت.

من نه زیه تی که سایه تی خه ونه کانم ده کیشم، ههر چه ند ده مه وی به خومی
سبووت که م، من تازادم، مه زلومم، نه زیهت و تازارم بو که س نییه، بۆم
ناکرئ، ده خه ودا ههر نه ووم که نیم، جاری وایه حه بی واییومی ده میلی
داویم، بئ هۆش و ئیختیار ده خه ووم، که چی خه ونی گۆرین ده ستم له کۆل
ناکاته وه.

له سه ر جیگا که م راکشاوم، دایه خه یال عه له تریکه که ده کوژینیته وه،
نه ویش به نه سپایی درێژ ده بی، سه بیله گله که ی ناور ده دا، دوو مژی
توندی لی ده دا، ناوره که ی به قامکه گه وره ی ده ته پینیته وه، راویتی زاری
تی که لاوی که له بن له هجه ی، مه نگور و سا بلاغ، جار جار مایه یه کی
شارو پیرانیشی لی ده دا:

(تازاد گیان! به ناشکوری نه بی، نه وه ی من له سا بلاغ دیومه، که متری
ده بینمه وه، نهو شاره جیی پیای ده که له که له بوو، «خاله سووره» پیای
وا ههر تاریفی نایه، داخی نه وه ده مکوژئ، هه تیبو مه تیوی وا هه یه، ههر
ئیستا هه یه، له ژنی خۆبان ده ترسن، ترۆقیون، که س نییه له ماله خۆی
زمانی بگه ری، کوره خۆ سال و زه مانان نه وها نه بوو.

«خاله سووره» چه ته بوو، ریتگری ده کرد، لات وانه بی دیله دزه یه ک بوو،

نانا ههر له خۆی جوان بوو پیاو ته تی، ههر له وه ده و شاهه گه رووتالی،
سالی حورووسی زوو، حورووسه کان دینه نیو شاری، کوشتاری ده که ن
زۆران ده کوژن، زۆرانیش بریندار ده که ن، «خاله سووره» هه ره که له
پیشدا، له ناحه قی یاغی بسوو، به خۆی و دار و ده سته به وه، غیره تی
هه لئاگرئ، دیته وه نیو شاری، ده س ده کا به حورووس کوشتن، زۆران
ده کوژئ، هه تا ده وه ی ده دن و شه هید ده کرئ، پاشان قه بره که ی ده بیته
«چاک» چاکی خاله سووره، کویراییم گاتی جیی هاوار و بانگان بوو، نهو
چا که مان هه بوو، نه ویش وه بهر خه یایانی که وت.

کوره جا له توو وایه «ئاغا میرزا فهتاه قازی» چ پیایوتیک بوو، نه ی
گله مه رگت بئ، حه یف نییه ده دارایی ده ونیایه دا، پاش نهو که له پیایه ی
«خه یالی» به ره لیتنه ی چوار سه رینان بژی، ئای چم دی و چ ده بینم.

پیشی قشوونی حورووسانی گرت، له و شاخی (خه زاییه)، نه من نه وی
ده می مندال بووم، ده گه ل دایکم په نانیشینی ئاغای بووین، وهک خه ون له
بیرمه، جوانچاک، خوینده وار، ئازا و به کار بوو.

به خه لکی شاری گوتبوو، له خه زایی پیشیان لی ده گرم، هه تا که له ی من
له جاوی نه دووروی پت دهو شاره نانین، ئیوهش ژن و مندال راگوین، نهو
سه یانه زۆرن، ده ولته تن، نه وهک دهروه ستیان نه یهین، نه ویش شه هید کرا،
پیایانه قه راری خۆی برده سه ری.

ئاغای «سالار» ی کوری ئاغای میرزا فهتاه، نه ویش له و پیایه گه ورانه
بوو، تازاد گیان! نه وهانته بۆیه بو هه لده ده م، نه تووش ریتوشوینی نه وانه
ره چاو که ی، له خه ون و مه ونان نه ندیشته نه بی.

«سالار» ده یگتیراوه ده یگوت:

سالیکی کابرایه کی مه ردار، خه لکی چۆمی مه جیدخانی، هاواری له بو
ئاغای میرزا فهتاه هینا، گوتی: قوربان نهو مه رده ی خوا به منی دابوو،
چه ته رایان داوه.

شوینه که م هه لگرتوون، قه ره به قه ره بیان هاتووم، روویان ده لای ده رمان و
قزلجه ی کرد، ده ره قه تیان نه هاتین، ئیمه چوار که س بووین، نه وان ده

دوازدهیهک، دهگه ل به ره و روویان ناسوگمان دا، هه وه ل دهسریژ سئ یه کسمیان له ئه ززی داین، دیاره نه یانده ویست بو خومان بکوژن، چاوم کرد خو ده په نای تو ناویم، به دهسریژتکی دی ئه سپه که ی خو شم ده چی، به پیتیان دهستم ویت رانه دهگه یشته، ئیستاش خو ت و پیاوه تیت.

«ئاغا» بانگی کردم، فهرمووی:

سالار، پیاوه کان هه لگره، ئه و مه رهم له توو دهویته وه، مه ری نه هینییه وه، مه یه وه، ئه وه شت له بیر بی گوئییه لیک کهم نه یه ته وه، ئیدی کهرکیکی پاشقول نه ده ی، بلتی هه ر ئه و هه بوو، بانگی کابرای مه ردار ی کرد، فهرمووی: سه ر حیسابی مه ره که ت به، ده بی پیم راگه یه ننه وه.

پیاوه کان و کابرام وه دووی خو م دا، به و کیوانه ی سه و ته وانه و ساره واناندا هه لکشاین، به ربووینه وه دیوی قزلجه ی، ئیواره یه کی درهنگ بوو، ماوه یه ک گه راین، به سه ر مه ره که دا که وتین، ده نیو دۆلیکدا مه ره که یان نواندبوو، ئاوریان دایسا، کوزیلکه یان به ستبوو، به سه یدی بابنۆکه رم گوت: سه ید «ساله ح» رۆژ درهنگه، شه و به سه ر دهستان دای، سیله هه لگه ری، چمان له دهس نایه، هه زار جار له منت کهوی چوار که سان هه لگره، ئه ولولایان لی بگرن، ئه من دهنگیان ده ده م، هاتوو ده ستیان نه دا، ته قه ی ده که م، هه وه ل ته قه ئه سپه کانیان، پاشان مه ریان به چی نه هیشته ئیدی مه یان پارێزن، کهس وه دوامه دن، ئاغا ئا برووم ده با).

سه ید، هینده ی فوو له قه ننه ی که ی راپه ریه ئه ولولایان، به پیاوه وه دامه زرا، چومه بلیندایی گوراند م:

«سالاری کوری ئاغام، کاک ی چه ته ده وره تان گیراوه، خیرایه کی مه ره که به چی هیتلن، تفهنگان له سه ر سه رو دانین، بی کیشه برۆن، ده نا تا قوو لی ده برم».

چه ته یه کی دهنگ گر جوابی دامه وه:

«ئاغای سالار، بو ئاورت کردۆته وه، ئه و حیزبایه مه رداره، نه ره عیه تی تۆیه، نه ئاوه رۆی ئیوه ی به سه ر دایه، ری رۆژتیکم، مه ر قوله پیچ کردوه، رو حی خو مان ده هیلا که ت خستوه، چت له گیانی من ده وی؟»

گوت م:

«مه ره که م دهویته وه، ده ستووری ئاغایه، خیرایه کی بی ته قه به چی هی تلن»

چه ته گوراند ی:

«لانی که م ئیزمان بده نانه که مان به خوین شه کی کمان کوشتۆته وه با له کیسمان نه چی»

به توندی هه رام کرد:

«به و قسانه پیت وانه بی ده خافلیم، دهستی بو بهرن، ده ستو ده په رینم، دوو ده قیقه و وه خته، بوو به سی وه ک رووی بیژنگی کونکون ده کرتین»

چه ته سوار بوون، له مه نه دیو بوون، دهگه ل ساحیب مه ر و یه کیک له پیاوه کان، داگه راینه لای ئاوره که، به کاک سه یدم گوت، سه ری چۆل مه که ن، ئاوره که ته نیا کلێک بوو، نیوه دامرکاو، دایسا، چ خو راک ی لی نه بوو، ئه و پیاوی ده گه لم بوو، ئاوره که ی کوژانده وه، ژیر ئاوره که ی به ئاو زهنگی چوار قامک لادا، بوخچه یه ک وه ده رکه وت، ورگه مه ر بوو، شو رابۆوه، گو شته که یان هه ر به رۆنی خو ی تیکردبوو، تیر خو پیان کردبوو، به ستبوویان، ئاوریان له سه ر کردبووه، قه ت له مالی خو مان خو راک ی هینده خو شم نه خو اردبوو»

دایه خه یال بیدهنگه، ورده ورده خه و به سه رمدا زال ده بی. تالاری باشگای ئه فسه رانه، دهگه ل زه ری له سه ر کورسی، له په نایه ک دانیش تووین، پر ه له میوان، یه کی دی نایا، ژن و پیاو، تیکه لن، بۆنی عه تر و ئه سپه ندهر، عوود و ئۆدکلۆن به گژ پیاوی دادی.

ئاوینه و شه مدانمان له پیشه، مه لا ده بۆلین، قه ند و نه باتمان له سه ر ده سوونه وه.

زه ری هه موو گیانی پیده که ن، له بنه وه لیتی ره با ده ده م، سه بریک دهستی ده گرم، توند ریکی ده کوشم، به سرته له بن گویم ده لی:

- سه بر، هاوار ده که م.

چرای رهنگا و رهنگ، خشل و زیوه ر، سه ریر و زه ری، وه ک بارانی

ورده زیتو زرووقه ی دئ، کۆلکه زیتینه یه ک له خرمانی قه نهوز ته رکی تالاری گه وری داگرتوو.

ناهه نگیکی بن بزۆکه لئ ده درئ، پۆل پۆل به رهو سه ما ده پۆن، سه کۆی سه ما، پیتخوستی ده بیان نازدار و پیتشیلی دهسته یه ک په ربییه. ناهه نگی مه ستییه، سرودی سه ره سه ستییه، پشووی گه رمی ژبانی هاوبه شبیه و به خته و هری بی سنوور و بی نیه یه ته.

سه مای ژتانه ورده ورده، ده بیته ژن و پیاو، نووکی سۆلی پانییه بلیند هاژه بیان دئ، کۆمه لیک هاوار ده که ن:

(بووک و زاوا که شه یه ک سه ما بکه ن)

دهستی زه ری ده گرم، به له نجه ولار، تاوسی مه ست شان به شانم ده روا، چه پله ریتزان ده رک و دیواری تالاری هه لگرتوو، سه وه زی سووکبال وه ک په له پووش ده نامیزمدا ده سوورئ، ده ست به پشتمدا دیتنی، چه شنئ په پووله یه کی بال ته لایی له بان گرتدار.

جه ژن تا لای نیوه شه و، هه روا گه ره مه، چه پله یه کی درتژ، ناهه نگی ته داره ک و مه باره ک و هه لئالی به ریتکردنه.

دهستی زه ری ده گرم، به ره و ده رگا، ماشینیکی سواری پاراوه، ده چه مه پشت فه رمان، زه ری به هه زار نازه وه له په نامه، شوخیکی سیه راوییه. به ریتیمان ده که ن، سه فه ییک ماشینی جو راوجو ر، ده نگ و هه لئالا و چه پله ریتزان.

له ده رگای خو مان داده به زین، پیروزیایی، سپاس، مال ناراسته یه، وه تاغی خه و، ئاباژریتیکی سوور، ته ختی دوو نه فه ره، دۆشه گی مه خمه ری سوور و مه لافه ی چیره یی.

له نه کاو، ته قه ی زلله یه ک، خوینی دم و لووتی ئه میر، خوودار ده بم، راده چه نم، دایه خه یال پرخه ی دئ، پلته و فوویه کی بی ددانی.

ده رسم به (مه لی) گوتوو، کووچه چۆل و هۆله، (ئه شره ف) خانم سه ری له ده روازه کیتشاهه ته ده ر، گه ردنی وه ک کیل له چاو ده دا، ده مه وی سه ری خو م داخه م، وا برۆم مه ودای نه ده می، مۆله تم نادا:

- سه لام نازاد!

- سلاو ئه شره ف خانم.

به سه ر ئامازه ده کا بچه پیتشی:

- وه ره نازاد جان، له لای دایه خانم باسی مه که، به گوربانته ده به وه.

خۆم له گیتی ده ده م:

- چه ده فه رمووی؟!

- ئه ی هۆگه باز، نه واخدان شه یتان بووی، کچ مچ دۆره یان داوی، به ئید نییه، ماشه لئالا شیرین شه یتان.

لئی ده که مه شوخی:

- ئه من شه یانم! یا؟

- شه یتان ئه وه یه له پیتشت په رده ی ئوتاغ چاو له مین ده کا.

هیتندیک به خو م داشکاومه وه، سوور هه لگه راوم، ئه شره ف بزه ی دیتنی:

- ئه تون چاوی منه، گه یدی نییه، ئه ما خویدا، له لای دایه خانم باس مه که، چاوه جوانه کانیش ده رویش که، به گوربانی شیرین شه یتان.

(ئه شره ف) خانم تازه کوردی فیر ده بی، جار جار ده نکیتیکی ترکی ده گه ل ده خا، زۆر شیرین ده دوئ.

هه رچی ده که م به رم نادا برۆم، گوئی لئ نییه ده کووچه دا ناکری راوه ستم، به په له ده لیم:

- خاتره م به، له لای کهس ده نگ ناکه م، ئیزنم هه یه برۆم؟

به بزه وه چاوم لئ ده کا، مندالتیر ده نوینئ:

- چه ندی به پۆزه، کوره وا ئه جه له کوئ ده چی؟ برۆ ئه ما گه ولی دا.

به زارکی کووچه ی مزگه وتی سووردا، با ده ده مه وه به ره مه یدانئ (ره زا

شا)، کابرای سهوزی فروش هه لایه تی:

(باقه، باقه، باقهی دوو باقه، دهسکه دهسکه، دهسکهی دوو دهسکه، دهسکه دهسکه، دهسکهی تۆنیکه، کهوهر و پیواز و جه عفه ری، خه نه به ندانییه تی) هه تا دوور ده که ومه وه، گویم له دهنگیه تی، دهنگی خو شه، کاره که ی ده حه ددی خۆیدا به جییه.

به ده رکی کاروانسه راکاندا، ده چمه بازاری (به رداشه کۆن)، قاوه خانهی حاجی ره شه ی یه کی دی نابا.

به شانیه چرکه کۆلان ده پتوم، مهیدانی (حه مه خرجه) قاوه خانهی حاجی قادری ره حمه توللا)، وه ژوور ده کهوم، پۆلیک بیکار له بنه بانی قاوه خانه خهریکی تهخته و دۆمینهن، نه وار به ته و او ی دهنگی کراوه ته وه، ماملی:

(باران ده بارئ هه وری لار...) ده لئ، هیندیکی گوئ ده ده می، دیمه ده ری، دهنگی به سوژی ماملی، گوژانی ناسکی هه وری لار بر دوومی ده ناخی ژبانی داها توومه وه:

«چم به سه ر دئ؟ حه و سه له ی دوو کانداریم نییه، نه گهر نه چمه زانکۆ، چ بکه م؟ دیپلۆم به که لکی چ دئ!...»

کوهر، نه، بۆ په رو شنی پاره کاغه ز بم، جه وازی کار، بۆ چمه؟ به خۆم و پیسه دایک و دایه خه یاله وه، شوکر هه یه و زۆریش هه یه، له سه ر چی خۆ ماندوو که م.

چ زۆره کتیب، چه ندی ده مه وئ ده خوینمه وه، به داخه وه له بهر دایکم له سه ربازیش پرگار ده بم، (مه لی) وه دیاره چاوه رتییه بیخو از م، نه گهر چی دوئ شه وئ ده یگوت:

(ژبانی ژن و میردایه تی، مه رگی عیشه)

نه و قسه زه لاما نه له کوئ فیر بووه، که متری کتیب به ده سه ته وه ده بینم، رۆژ به رۆژی جو انتر ده بی، قه ده ریکه مانایه کی تاییه تی ده چاوه کانیدا هه ست ده که م، نه مرۆ ده سه کانی به ته و او ی ده زانی، منی بۆ چ بوو؟! ره نگه نه وینی نه و بم، هه رو هک خۆی ده یگوت: (نه وین ته نیا جاریکه، دوو نه وین ده ژبانی نییه)

مه له ک خانمی دایکی به سه د له ون هه ول ددها، چاره نووسی من و مه لی تییک خاته وه.

مه لی ده یگوت:

(هه تا چوار سالی دی میرد ناکه م)

راست نه و ده مه ی، من له زانکۆ ته و او ده بم، نه گهر ده رچم، ده رد ده چم... کابرای حیسا بگهر، داها تووی باس ده کرد، پاره که له میوان خانهی (شه لماش) به رواله ت لال بوو، قسه ی نه ده کرد، ده ی نووسی، نه گهر له زانکۆ ده رچم، قسه کانی دیکه شی وه راست ده گهری.

من پر سیارم لی کرد:

- نارچه تی مه سه له یه کم، ده کری بفرمو ی چیه و چی لی دیته وه؟ دهستی دا کوته کاغه زیک نووسی:

(خه ونی ناخۆش ده بینی، پتیا نه وه گیرای، له داخی نه و خه و نانه خه ریکه شیت بی، به لام چت لی نایه، ده چیه دانشگا، له وئ خه ون و هانه ی خه ونه که ت لی روون ده بیته وه، پاشان ژبانیکی پر مه ترسی، زۆر جار ده هیلا که ت ده که وی، هپزی نه وین، نه وینیکی به قه وه ت یاری ده ت ده کا.)

نه و بلئ و نه لئ، ده بی به هی زبم، ژبان یانی خه بات، خه بات بۆ سه رکه وتن.

دایه خه یال قسه ی باشی ده کردن، هه ره تی پیا وه تییه مه، ده بی به تاقه ت بم. رۆژیکی ده یگوتراوه:

(خیل و باریک به ره و کویتستان ده رۆیشتن، تووشی مه زرایه کی پا وانکراو هاتن، پیا ویتی قۆرخچی پیتی گرتن:

(ئیره پاوانه، وه گهر پین!)

گه رانه وه، ماوه یه کی زۆری ده کیشا، پشت سه ربان له وه ری نه ما بوو، میگه ل قرانی ده کرد، هه رچی تکایان لی کرد، ریگای نه دان، له هه ر چوار لاه، تاق و لۆ ده هاتنه یاری ده ی، کاره که ی ورده ورده گه وره ده بوو.

پیرتیکی له رزۆک، خۆی به قه لپووزی زین گرتبوو نه که وی، زله مووی له

چهنه ی شین ببسو، ددانی دهازاریدا نه بوو، هاته پیتشی رووی دهقورخچی کرد، دهستی له سهر کوشی دانا:

(کورم، قورخچی! ئیرهش ری نه بوو، مرۆیان کردیانه ری فهرمانی دا، خرپی چه مخاخان هات، خیل و بار وه ری کهوت)

من بو ده بی ئاوا کهم جیکلدانه بم، کهم دهوله مه ندم؟ خو نیازم به کهس نییه، له زانکوش دهرنه چووم چش، چاوی خهونانیس دهری، له ورۆرا ده بی پیاویک بم، پیاویکی مهرد و گهرووتال.

به مهیدانی ئاسنگه راندا، دهچمه شه قامی شاپوور، هه لده کشیم، به چوار رپی مزگه وتی هه باس ئاغادا هه تا، مهیدانی حه یوانان به دهم خه یاله وه م، مهیدان تیکه و لیکه یه که باب ئاگای له کور نییه، (سولتان ئاغا) م وه بیه ده که ویتته وه:

- ئاه، با سهریکی لی بدم.

له حه وشه را به پیرمه وه دئ، گنج و لۆنجه کانی روخساری حه کایه تی سه دان ئاواتی وه دی نه هاتوو یه تی، پیاویکی نه سهره وتوو و به ئامانج نه گه یشتوو، نیوهی ته مه نی ده به ندیخانه دا رابواردوو.

ئارام، میوانگر و به خولق به پیرمه وه دئ، سه راسه ری ژبانی پر له کاره سات و به سه رهات، ژبان نا ژان، ژان نا ژار، له شازده سالییه وه ده گه ل سیاسه تی (به زۆر به سه ردا سه پاوی) ولات دهسته و یه خه بووه، جاریکی بو خۆی ده بگوت:

(سیاسهت وه ک دلداری وایه، له بیر ناچیتته وه)

سولتان ئاغا ئاشنای له میژینه ی بنه ماله ی ئیمه یه، له مندالییه وه ده بناسم، دهچینه ژووری، به خیرهاتنم دهکا:

(دهی چۆنی، چ ده که ی براله؟)

- قوریان له سایه ی توه باشم، خهریکی خو ئاماده کردنم بو زانکو.

(ئیشاللا خوتندن دهرمانی دهرده.)

- قوریان بو خۆت چۆنی، چۆنه له دهرتی؟

له قاقای پیکه نین ده دا:

(مه نزوورت ئه وه یه چۆنه له زیندان نیم؟)

- به لی.

(وه وهی دهچی له بیه چوویمه وه، رهنگه له گرتم وه رهز بووین، دهریش بو من زیندانیکی گه وره یه، دۆست و براده ره کانم یا گیراون یا هه لاتوون.

ئه م شماره تووک لی کراوه، ههر شوین و شه قامیکی بو من پر له بیره وه ری تال، پیتش پیتی تو، پیاویکی ئازهری خه لکی «شوشه وانی ته ورزی» لی ره بوو، پاشی ده، یازده سال ئه و منی دۆزیوه ته وه، هاتبووه لام، ئیستی وه دهر کهوت قه راره بو نه هاری بیتته وه.

پاش تیکشکانی دوکتور «موسه دیق» و کو ده تایی شوومی ۲۸ گه لاویژ، مامی خۆشت ده گه ل سه دان کهس خه لکی ئه م شماره و کوردستان که وته زیندان، دادگای نیزامی پهروه نده کانی به بست ده پیتوا، به چاوی به ستوو، ئیعدام و زیندانیان ده دا به خه لک، ههر که سیان ده که وته بهر ده ست ره پیتچه کیان ده دا به ره و کونه ره ش.

ئه و سه ر و به نده منیش گیرام، ماوه یه کی زۆر له زیندانی مه هاباد مامه وه، دادگای نیزامی، سه ره کی ئیعدامی دامی.

پاش حه ولوده ولیکی زۆر و دیتنی سه ره ههنگ خاجه نووری، قه رار درا بو دادگای دووهه م به ریم که نه تاران.

دوو دهره جه دار و سه ر یازیک به شوینه وه، به ئوتویوسیکی شری چه پره ک به ره و تاران به ری کرام.

ئومیدیک نه مابوو، کهس به کهس نه بوو، خۆت و به ختی خۆت، دوو دهره جه داره کان، له پیتشه وه، من و سه ر یازه کهش له پشت وان، دانیشته بووین، له ته ورزی ره د بووین، جار جار له بهینی قساندا، گو شه به ک له به سه رهاتی خۆم بو سه ر یاز ده گیراوه، به سه رهاتی پر له بلیندونه وی، گیران و به ربوون، ژبانی گشتی ولاتی مه زلوومی ئیمه کاریکی وه های له سه ر سه ر یازه که کرد، له نیزیک «قه ره چه مه ن» گوتی:

«ئیتستا ئیمه ئه تو به ره و ئیعدام ده به یین!؟»

گوتم:

- سه تی ههشتای ئیعدامیم.

دهره جه داره کان، پرخ خه ویان لی که وتبوو، نیزیک نوژی خه وتنان بوو، به سرته گوتی:

«مامه! ئەمن خه لکی شووشه وانم، نام «پاشا» یه، سه لت و ره به نم مال و ملکم نییه، وهره دهستم دهگه ل بدهیه، تفهنگیکی له وانه دهدهم، به جوت خپ دهبن، پیکه وه راده که بین، ئەتۆ به لهد و دنیا دیتووی، ئەمن جحیل و به تاقه تم، وه کورپیک خزمه تت دهکه م، بۆ کوئی ده لیبی دهچین».

مات ببووم، فکرم لی ده کرده وه، گه یشتینه قهره چه من، بۆ شپو خواردن دابه زین، دهستیان کردمه وه، له سه ر میتزیک دانیشترین، دهستوری شام درا، پاشا دهگه لم هات دهست به تاو بگه یه نم، ولات به ته واوی تاریک بوو، هه ر دوو به دوو بووین، دهره به ری قاوه خانه که سی لی نه بوو، گوتی:

«ئو ولاته ی به لهدم، وه ک به ری دهستم، ولاته ی خۆمانه، وهره برۆین ئەو مه ئموورانه ش ئەگه ر وه شوپنمان که وتن، ئەوان ده مانچه یان پییه، ئیمه تفهنگ، هه تا رۆژ ده بیته وه ماوه مان هه یه، به عه رزی من بکه، لیتره ره د بین هه لی و امان بۆ هه لئا که ویتته وه.»

هه رچه ندی بیرم ده کرده وه، «پاشا» هه یف بوو، لاو بوو، هه زار هومید و تاره زووی هه بوون، بی گونا ه و بی تاوان له سه ر من دهره ده ره ده بوو، ئەو نه یه زانی ژبانی دهره ده ری چۆنه، هه رچی کردم، دلّم نه هات، گوتم:

- پاشا، به قسه ت ناکه م، مردن له دهره ده ری خۆشتره. هه رچی تکای کرد و هه ولی دا، جواب نه داوه، چووینه وه قاوه خانه، شپومان خوارد، وهری که وتین، ریتگی دریتی تاران ماشینی چه پرکه، ده رییه شدا یه ک دوو جاری به گویدا دام.

چووینه تاران، ته حوبلی ئەوتیان دام، پاشا، چاوی پر ببوون له تاو، به دزی پوولیکم ده گیرفانی ناخنی، خوا حافیزیمان لیک کرد.

شانسم هینا، دادگای دووه م حوکه که ی شکاند و کردیه سی سال، سالی ٤٦ له «تالو» گونده که ی خۆمان بووم، رۆژیک «پاشا» م لی وه ژوو کهوت، په یانکاری جاده بوو، له میانداو پرسباری کردبوو، هاتبووه

لام، پیک شاد و شوکر بووینه وه)

زۆری هه ول دا بۆ نه هار له لایان بمینمه وه گیر نه بووم.

لای نیوه رۆیه، ده چه وه مالی خۆمان، (ئامۆژنم) و (فه وزیه) له وین، به گه رمی به خیر هاتنیان ده که م، دوا ی مه رگی باوکم که م وابوو به بی خه به ر بیته مالی ئیمه، دایکم رووم تی ده کا:

- نازاد، شانست باش نییه، ئەتۆ وه دهره که وتی، فه وزیه و ئامۆژنت به سه ریان کردینه وه، زۆرم هه ول دا منداله کانیش بین، ئامۆژنت خۆمانه خۆمانه ی ده کا، ده فه رمووئ چوونه ماله خالیان، به مامتم عه رز کرد، ئەویش فه رمووئ: (له فه رمانداری ده عه ده تم.)

مه له ک خانم، له به یان پییه وه دوو جارانت هاتوو له دووی ده لی: (سه رو پیم لیتاوه، ده بی نازاد بیته وئ.)

حیسا بم هاته دهستی، فیتی (مه لی) یه، به یانی له مالی ئەوان بووم، چ باس نه بوو، زانیویه فه وزیه لیتره یه، بۆ وه ی نه بیینم، ئەو زیافه ته ی وهری خستوه، سه ریکم راوه شانند:

- ئامۆژنم لیتره بی چۆن ده کری، بی شک مه له ک خانم نه یزانیوه.

دایکم:

- ئامۆژنت ماله خۆبه تی، قهیدی ناکا کورم.

فه وزیه، رهنگیکی هینا و برد، ئامۆژنم هه لیدایه:

- نازاد گیان خۆ ئیمه غهیره نین، ئەمنیش له میتره دایه خانم نه دیوه، تاوا ئاسوده تر قسان ده که بین.

فه وزیه به ته واوی خۆی رازاندۆته وه، وه ک شازاده یه ک جلویه رگی ده به ر کردوه، نیوه تانجیکی چوکه ی هیندیک لار له سه ر ناوه، گواره و کره مک، تۆق و شامه رخت و سه ر پشتینه که ی به ته واوی له چاو ده دا.

لیتوه گۆشتنه کانی وه ک ئەتله س سوور کردوون، غه ره و به پۆزه، زیاتر له ته مه نی ده نوین، ده وری چاوه کانی هه وایه ک بایان کردوه.

(مه لی) ده بگوت: (چاو هه لپزاو) واش نین، ته نانه ت ئەو نه خته باکردنه، له جوانی چاوه کانی دانه شکاندوه، پرن له نیاز، به غه مزه وه جار

جار، خو له سهر مۆبله که ده سوور پینتی، لاقی هاویشتوتته سهر به ک، ماته و چاو له من دهکا:

- بو نافه رموی برۆی، چاو پریت دهبین!

ههزار مانا له قسه کانی دهباری، پرسیاره کانی دوپینتی، سه برتیک ده لیم:

دهرم مه که، چایه کی بیینی باشته.

لهو پۆز و هه وایه دیتته دهر، راسته وه دهبین، ئەدای بۆرژوایی لئ دهباری، دایکم و نامۆژنم، سه بر سه بر قسان ده کهن، دوور له وان له سه ر کانا په دانیشتووم، فهوزیه، دوو چایی جوان له سه ر که شه فیک له دهر گای ئاشپهزخانه دیتته دهر، پیش خوئی سینگی وه دهر ده که وئ، له ره به کی وردی داوه تئ، چایی داده نئ، روو دهن من راده وه ستئ، ئیشاره ی ده کهم له په نام داده نیشئ:

- دهست و چاوت خوئش بی خاتوون!

به دل ئیشاوی چاوم لئ دهکا:

- بهس نیبه چای دهستی مه ده خو به وه.

سه رم داخستوه، کایه به ئیستکانه کهم ده کهم، له سه ره خو:

- من برای چاک نه بم، تو خوشکیکی باش به.

له بنه وه چاوی لئ ده کهم، خه نجه ری لیدهن خوینی نایه، به قه لسییه وه سوور هه لگه راوه.

زهنگی دهرگا لئ دهن، دایه خه یال ده چئ، چی و ناگری، دیتته وه:

- نازادی، کورام ناوی ئەژنۆیان چوون، هه ر له بوئ دهباری، هاتوون له دووت.

به ئەدهب، ئیزن له نامۆژنم وهرده گرم، چاو له فهوزیه ده کهم، قه لسی و گله بی و پرای یه ک ده چاوی دایه، سه ره رای ئەوانه دهرۆیشتندا، لیوه کانم بو خونچه بی دهکا و سه رتیک له به رانه ردا دهنوینم.

(مه لی) له بهر دهرگا ویستاوه، کراسیکی قه سری، له چکه یه کی ته نک، جووتیک ته قیله، ته وای جلویه رگیه تی، ساده و ساکار، شیرن و روح سووک، سمیلی بوور بوون، هیچ چه شنه ئارایشیک ده گۆرتیدا نیبه،

بزه به کی شهیتانی له لیوی دهباری:

(ها، ئاغا دهبین سه د جارت بین له دووی.)

- چاوت به رای نادا خه ج و سیامه ندیکی دیکه...

مه ودا نادا قسه کهم ته و او کهم:

(زهمانی خه ج و سیامه ند به سه ر چووه، فهرموو.)

دهچینه ژوور، مه له ک خانم له حه وشه وه به پیرمانه وه دئ:

(یا خودا به خیرتی، سه ر و مال پیشکه شه، میرزا عه ولا پیرتیکه سه ر و

پیتی نارد بووه، قه رار بوو هه مووتان بانگ کهین، وابوو دایه خانم میوانی

هات، به بی تو دلمان نه هات بیخوین، به یانیش له بیرم چوو پیت بلیم،

میرزا عه ولا له میژه چاو پریتته.)

ده دلّه خویدا ده لیم:

(درۆزنانی ده قور نیم)

مه لی، هه لیدایه:

(دایه سه ر و مال به منه وه ده ده ی به نازاد؟)

مه له ک خانم:

(بیدهنگ به کچه تیوه سه رماره.)

دهرگای هاله کهم کرده وه، میرزا عه ولا، دهستی ده دهستم نا، وه پیشم

که و توه بو وه تاغی په زبرایی:

(یا خودا به خیرتی کاک نازاد، مالّه خوته حه وجّ به وانه نیبه)

قه ده رتیکه ئەم وه تاغهم نه دیوه، شکلی به ته وای گۆراوه، فه رش و

مۆبله کانی گۆراون، بوئی تازه بی، ههستی ده ولّه مه ندی و تیر و پری له

را ده به دهر ده ولات گه راوه.

وه دیاره میرزا دهستی خوئی وه شان دووه، هه را دهکا:

(مه له ک، ئەسمه ر، مه لی! هه گ راسته وه نه بن، چایه ک، میوه یه ک)

(ئه سمه ر) خانم براژنی مه لی به قه رتاله یه کی قه لاپچن له میوه دیتته

ژووری، به ئەدهب سلاو دهکا، میرزا عه ولا ئامازه ی لای من و ته عاروف،

پاشان:

(نازاد گیان! هرچی هه مانه ئی بابی تویه، بهرهمه تی خودای شاد بی، زۆری حقه له سهر منه، سێ چوار سالیك پيش وهفاتی حاجی، کاروبارم زۆر له دوا بوو، به تهواوی كهوتبوومه سفته سووری، بهو رۆژگاره ی لهو بانگه بۆ ئهوی تر، سێ چوار قهره و قوته قهرزیان له سهرم بوو، لهوانه بوو چاوم ده رین و ئابرووم بهرن. موخته سهر دهحالی مه رگه مه له و نابوتیدا بووم، رۆژتیکي (حاجی) ئه ی کوره جا حه یف نییه، پیاو ئاوا پیاو نه بی، هاته دووکانی، هه رای چام کرد، گوتی:

(نا، هه تا ده وره مان چۆله، بلێ بزانم بۆ قهرزداري، چه نده قهرزداري؟)

ئاخه ر خودایه چی ده گه ل بلیم، کوره خو وه ک پیاوی ئیستا نه بوو، به سام بوو، هه مو کهس شه رمی لێ ده کرد، پاشی حاجی میرزا ره حمه تی سابلاغ پیاوی وای به خو یه وه نه دیبوو.

نازاد، بهو سه ره شیرنه ت، به بی ئه ولولا، وه ک مندالیك ترسام، گوتم:

- حاجی حوسین، قهرزداریه کهم ه ی ئه وه یه، خوری و به رگنی دوو سالم ده عه مباریدا ماوه ته وه، بازار که ساده و بۆ خو شت ده زانی زۆره و نیزیکه ی سینه ت هه زار ته ن قهرزدارم.

عه رزی به خزه ته تی کوره ئاغای خو م بکه م، سێ و دووی لێ نه کرد، چه کی سینه ده هه زار ته نی نه غدی دامی، خه ریک بوو وه ده رکه وی گوتم: (حاجی، هه وسه له به فرموو چه کیکت بده می، دنیا هه زار مردن و ژینی تیدایه).

فه رمووی: (قه سه ی لێ مه که، هه تبوو، بده وه، نه تبوو گه ردنت خو ش و نازا بی.)

هه ردوو به دوو بووین، خودا نه بی کهس ئاگای لێ نه بوو، خودا و راستان، بازار کراوه، خوری و به رگن وه قیسه ت کهوت، قهرزی حاجیم به سه ر راستی داوه، ئیستا ش ئه وه ده بیینی، خودا زۆری داوه، جگه له مال و دووکان، ده زمایه و نه غدینه، ئه و رۆژانه مه حموود، ئاپار توو مانیکي له تاران کپیوه، بۆیه شی کپیوه، ئه گه ر چووینه تاران نه چین هوتیل، ئه وه مه حموود له بازاری نایه ته وه بۆیه نه هاتۆته خزه ته ت. له بهر ئه وه ی سهرم

ئیشاندی، ئه وه ی هه مه، له بابی تو رایه، هه زار سالی دیکه ش هه ر ئی ئه وه، به گومبه زی پیغه مبه ری، خودا به و رۆژه ی نه کا، که موو کووریه کت هه بی، له حاست ئیوه ساحیب مال نیم، هه زار جارم به مه له ک گوتوه:

(دایه خانم، دایکی هه مو مانه، گه وه ی ئیمه یه، نه کا دلێ به رنجینی).

میرزا عه ولا جار تیکي دیش فه رمووی میوه ی کردم:

(قه راره ده گه ل حاجی «غولا محوسین» ی ته ور تزی قسان بکه یین، دوو جاری زهنگ بۆ مالی لیداوه، له مال نه بووم، رهنگه ژماره ی دووکانی، ون کردی، ئه تو خه ریک به، دیمه وه خزه ته ت).

میرزا عه ولا، وه ده رکه وت، مه له ک خانم، وریای ئه وه ی به با وه شه وه، هاته ژووری، (وریا) زۆر ژیکه له یه، ده گه ل (مه لی) جار جار سه رمان لێ ده دن، تازه له ت و په ت قسان ده کا، خیرا خو ی ده با وه شی من هاویش ت:

(کاکه نازاد! پووله مه لی گلیا، فوو فوو فوو زیه ئه تانی، پووله مه لی گلیا...)

مه له ک خانم، هه رای (مه لی) کرد:

(وه ره کچم ئه و جاسوسه ی به ره ده ری، ئابرووی بردی)

مه لی به غاردان هات، پوو مه تی گولی داوه:

(ئه یه رۆ «وریا» ئه وه چت کوتوه!)

خه ریکه (وریا) م له با وه شی ده رینی، وریا مل نادا، توند ده ستی ده ستۆم کردوه.

(وریا) ی ناده می، په ته ی مه لی خسته ته سه ر ئاوی، مه له ک خانم، چۆته ده ری، چا و له (مه لی) ده که م:

- ده ی مه لی! بریا (فه وزیه) هه موو رۆژی هاتبا مالی ئیمه، له خو را نایه، ماله مامی خو یه تی، بۆ پیت ناخو شه بی؟ بۆ گریاوی؟ مه لی هه ناسه یه کی هه لکیشا:

(بۆیه، بۆیه، بۆیه.)

ئه وه جواب نییه ده مداته وه به لام زۆر له زاری خو شه، کاتیک قه لس ده بی شیرینتره، بۆ وه ی چاکی قه لس که م:

- ئامۆژموان سى رۇژان له لای ئیتمه دهبن، مامم چۆته سهفه، ئه توش پاش نههار وهره پیکهوه دهچین بۆ مالی ئیتمه.

چاوی زهق کردوون:

(نا، نا، نا، نا)

پاش نههار، خواحافیزی دهکهم، دهچمهوه، ئامۆژنم و فهوزیه رۆیشتوون، دایکم خهوتوو، دایه خهیاڵ نوێژی دهکا، گهیشتمه وهتاغهکهی خۆم، تهلهیفوون زهنگ لێدهدا، (مهلی)یه:

(تازاد! مهشکهدره لهوئیه؟)

قاقا پێدهکهنم:

- ئهوه له په نام دانیشتوو، له وهتاغهکهی من، بیده مێ جوابت داتهوه؟ تهلهیفوونی دانا، چی وای نهگوت، زهنگی ده رگا لێدرا، کردمهوه، (مهلی)یه، رهنگی وهک بههێ زهرده، بێ قسه کردن ههلاته ژووری، گهیشته دیوهکهی من، به دوویدا گهیشتم، بزه بهکی هاتی:

(ئهی کوا؟)

- کێ؟

(ئامۆزات)

- ئه گهر لێره با چت دهکرد؟

(بهو خودایه له ژووری سهربه، پچرپچرم دهکرد)

بریکم جهفهنگ لێدا ههتا بێتهوه حال، دهلی:

(یانی ئهتۆ وا بهغیرهتی، ئهی بۆ دوینی شهوی کوتم هاتوونه سهرم ترپ بهتاق نهدههات.)

قسه کهی راسته، من و (مهلی) به کترمان خۆش دهوی، بهلام به عادهت، نهک غهریزه، لانی کهم ههستی من به رانبهر بهوی، خۆشهویستییهکی پاک و بێ خهوشه، هه رگیز له هه ددی گالتسه و شوخی واوه نهچوو، من بێ (مهلی) ناژیم، پیم خۆش نییه شوو بکا، نهک بۆ وهی میترد به من بکا، له بهر ئه وهی لیم جیا نه بێتهوه، هه روا پیکه وه بووین، هه زار شه و ئاشتیمان پیکه وه کردوو.

خۆم ساز کردوو وه ده رکهوم، (مهلی) و دایه خهیاڵ له ئاشپهزخانه سرتیه یانه، هه سوودی ژیا نی له (مهلی) تال کردوو، ئاکاری، قسه کانی وریا، ههستان و رۆنیشتنی، سرتو خورتی، ده ترسم تووشی نه خۆشی بکا.

(ئولبرخت) دهلی:

(هه سوودی بۆ بنیادهم تاریکترین زیندانه.)

(مهلی) خه ریکه به دهستی خۆی دهو زیندانه دا ئه سیر بێ، شار پر له کور، من ههچم له وان زیاتر نییه، من تا ئیستی نازانم خۆشهویستی، عیشق، ئه وین ههز و ئه و جۆره شتانه به ری چ داریکن، رهنگه ئه و به لایه ی به سه ر ئیسه دا هات شوینه واری شوومی خۆی له سه ر من دانابێ، ئه و شتانه ی مایه ی ژیا نی خه لکی دیکه ن بۆ من پووچن، که متر به جلویه رگم راده گه م، فلان مۆد و فلان ژهنگ ده بییری مندا نییه.

رهنگه زۆر به ی ئه وان ه ی ده ته مه نی مندان، ئاره زووی ماشینیان هه بێ، ماشینی من دوو ساله ده کار پێژدا که وتوو، کلیل و کارت و قه باله که ی، ده کومۆده که مدایه، ته نانه ت جار یکم چا و لێ نه کردوو.

من بۆ ده بی و ابم؟! لۆمه ی (مهلی) ده که م، بۆ خۆشم تووشی نه خۆشی روو جیم، مه رگی باوکم زه بریک کی کاری بوو، ئیفلیج بوونی دایکم هه ره ها، هه موو که س دایک و باوکی خۆش ده وی، ته نانه ت هه یوان ئه و هه سته ی هه یه، به لام ژیا ن ده بی ئی دامه ی هه بی، ئه ی باوکی باوکم کوا؟ ئه ی دایکی دایکم چی به سه ره ات؟

من پیم ده قونا خیک کی تر ناوه، حیسا بم له سه ر ده کرێ، بۆ ژیا نی شیرین له خۆم تال که م، ئه و مال و داها ته هه موو که س نییه تی، بۆ به خۆشی نه ژیم، وه چاکه هیندی ک به خۆم رابگه م، دایکم زۆر جار ده لی:

(رۆله م که مه ییک به خۆت رابگه، وهک ئه و جحیلانه ی دیکه، تازه نه باوکت ده گه رپته وه، نه من به ناشکوری نه بی هه لده ستمه سه ر پێ.)

هه موو جار پش گو توومه:

- به لێ به چاوان دایه گیان، هه ول ده دم و ابم.

قه ده ریک کی بیانووم، ده رس و ده ور بوو، ئیستا چی؟ به راستی بۆ خۆم

کردۆته مور تازی هیندی! جووکی، دهر ویش، قه له ندهر، ئه وه چ حالیکه ئه من تیبیدام؟ بۆ له ژبان که لک وهر نه گرم، (مه لی) ده زانی چه ز جیبه، بۆ من نه زانم؟ (فهوزیه) ده فکری ژبانی داها تووی دایه، (رهشید)، (ئاوات) و (رهزا) هاوکلاسه کانی خۆم، خه ریکن یه ک یه ک و دوو دوو شایی ده کهن، له منیش ده گپنه وه، بۆ ئه من چه له وان که متره، تازه کهس دلم بۆ ناسووتین، ئیدی پیم نالین: (لال بم یا خودا، رهنگی بی بابی گرتووه) تازه وا بلین! من بۆ خۆم پیاویکم، باوک ههتا سه ر نامین، دلخۆشی دایکم منم، سه ر و روو خۆشم ببین، ئه ویش ده کپته وه.

نازادا! به هه له چووی، خۆماتکردن به سه، ژبان شیرنه، هه ر چه ند که موکووری تیدایه.

(سه رکار نایب)، (ئه شرف) خانم به م داها ته که مه یانه وه به خۆیان راده گهن، (سه رکار) بۆ ته ختیوونی شادییه کانی په نا بۆ ئاره ق و تریاک ده با، نازانم رهنگه به شیک له که موکووری ژبانی ده په نای ئه وان ده له بیر به ریتته وه، هه رچی هه یه زۆر له من به خته وه دتره، هه ر ئه و شه وه له ژیر په رده وه به دزی چاوم لی ده کرد، شوشته ری لیده دا، بۆ تاویک خۆشبوون به شیک له مواجه که ی به خت ده کا.

هه ول ده ده م له کهس نه مینمه وه، وا باشه له قو ناخی لاوه تی که لک وه رگرم، بریا له زانکۆی ورمی دهر چووبام، نی زیکه، له دایکم دوور ناکه ومه وه، ماشینه که شم ده به م، هه موو روژی دیمه وه مالتی، لانی که م هه وتووی دوو سی جار، دایکم په رۆش نایب.

مامم ده یگوت:
(مه به خه بیام)

راست ده کا، دنیا به خه مان پیک نایه، له سه به ی به یانیرا، په وتی ژبانم ده گۆرم، خه ونه کانیش ده بی گوی نه ده می، هه ول ده ده م چیدیم نه به ته فکروه، خۆ من گونا هم نییه، با حوسین بم، با سه روان بم، با گونی گونداری دهر نیم، با ژنی جوانی وه ک زه ریم هه بی یا کچی شیرنی وه ک ئیلا هه.

چ خه ون ببینم، چ نه بینم حالی ئه و خه لکه هه ر ئه وه یه، من به توندی دژی حکومه تم، به ته نی چه پین ده کری؟ ته نیا ده کری خراپ نه بم، ئه ویش نیم، ئه گه ر کرا باشیش ده بم، ئه رکی من هه ر ئه وه یه.

من نا هه ر ئه م شاره به تیکرایی بیته ئاگر، بۆلا، به ته نیایی چی له ده س دی، خه لکی ئیران ده بی راسته وه بی، کتی هه یه ئه م رابه رییه ده ده س بگری؟ دوکتۆر موسه دیق به راستی پیاویکی گه وره بوو، ده یه ویست ئیران نه جات دا، چه نده نازادی ده ویست، بریا سه رکه وتبا، هیندیک خۆفرۆش نه یان هیشته خۆ بگری...

گه یشتوومه دوو کانی خۆمان، مامم ده فته ری روژانه ده نووسی، جاری هه تا لای ئیواره ده بی سه برکه م، پاشان فرۆشی روژانه ده ده فته ری کولل و داراییدا بنووسم، فرۆشی ئه مپرومان زۆره، تا قه فرۆشی، تا فرۆشی بۆ ئه م شاره چوکه زۆر و به رچاوه، چه ند جله بووکی نیو شاریش سه رباریه تی.

پیش دوو کان داخستن، کاره کانم ته واو ده که م، مامم زۆر هه ولیه تی بچه م مالتی ئه وان، ئه و روژانه زۆری ئاگا لیمه، چه پکیک پوول به زۆر ده خاته گیرفانم، ده لیم:

- مامه گیان، له مالتیش پوولمان هه یه، چی لی بکه م؟ بی جوابانه وه، سواری ماشین ده بین، به بزه وه ته شه رم لی ده دا:

(رۆله گیان خه رچی که، خۆ من له تو به دهر که سم نییه، کوره کانی خۆم چوکه ن، ئه من له به ر ده سه بری و گوئیبری مۆله تم نییه، «فهوزیه» و ئامۆژنت هه رچی بیانه وی ده یکه ن، ئه تو و براژنم پینخۆری به دۆیه وه ده که ن، هه رزنو له ده ستی هه لئاوه ری، کاکم به ره حمه ت بی روژی ئه وه نده ی ده دا به فه قیر و هه ژاران، هه ر به سه ریشمان داده رزا.

ئه من دایه خه جاله تی تو و دایکتیم، ئه تو ئه وه دیپلۆمته وه رگرت نه متوانی جاریکی سه ر له مه درسه هه لینم، ده بوو لانی که م مانگی سی چوار جار ان بیمه خزمه ت براژنم، با بم به راستی نه ماوم، ده ستم پین له و پوول و داها ته ی هه لئاگیری، کورم ده ستیک به ته نی ته قه ی نایه، کاکم پیاویک نه بوو، شاریک بوو، هه ر بنیاده م یه ک به هه زاره، ئه و وابوو،

چۆرت بوو، ماشیتین حسا بېسو، بۆنی گرانی و ههرزانی دهکرد، ههچى ههمانه لهو پرايه، فهخرى من نهويه شاگردى نهوم، كهس مشورى نهو پياوهى نايهتتهوه، ئايهستى مابا كۆلهكهى ماله كه مان دهبوو بهزير.

ئهتۆ يادگارى نهوى، نه من خه جاله تى ئيهوم، بابم نهو خو خنكاندنه م بو ئيهوشه، خوينده وارى، دهفته ره كان ده بهردهستى خۆتدان، دهفته رى دارايى هه موو داخل و خه رج و بوون و نه بوونىكى تيدا دهنوسرى، نهتۆ ده زانى من چم كردهوه.

نازاد گيان، ناگات له منداله كانم بى، بهراستى هه موو لايه كم بو ناگيرى، فهوزيه دهستى له خويندن هه لگرت نه مزانى، كوره له فه زماندارى رابگره، هه تا سوڤى هه سه نى خۆمان، چاوه رپى هاموشوى من، يه كته نى بو خوداى چاكه، چ بكه م به مردنى كا كم نه من سه غير كه وتمه وه.

ئهى ده بهر گۆره كهى مرم، حه يف نيهه له داراى ده دنيا يه دا، پياو ئاوا گه وه نه بى، ئاوا به شعور نه بى، ئاوا به مشور نه بى، به ره كه ت بو، نان و ئاو بو، كوره دهستى له سه ر به ردى دانابا ده يكرده زيرى سوور، كاسى پى جه فه نگ بو، هه زار كه س وه بن قه رزان كه وتبا، هه ليه ده ستانده وه. نهتۆش كورى نهو پياوهى، وهك بابى خۆت به، مه جبوورت ناكه م به لام به من ده كهى له خويندن گه رى، وه ره ده گه ل مامى خۆت ده ست ده يه، كوره راوه پووله، ئاخه ر خويندنت بو چيه، داده مه زرى؟! چه نده ت پوول دهنه نى؟ هه رچى دهنه نى، ده نه ونده ت ده ده مى، كوره وه ره لايه كم بو بگره!

بابم نان ده بازا رى دا يه، جارى وا يه قوماش هه وا يه ك گران ده بى، يه كه و شه و ده بيه حاجيه لار، نه وه عومر يكه ده بازا رى دام، قه تم نه دى شت يك هه رزان بى، ئيمه بو خۆمان شير كه تين، ده چيه قوونده ركان ده لى چى؟ وه ره كارى خۆت بكه، وه ره شير كه تى خۆت هه ل سوور ينه، ده زمايه قازانج دى نى، قوماش زه ره ر ناك، نهتۆ كوره تاجر، وه ره كارى بابت ره چاوكه، ژنيكى جوانى هاوشانى خۆمان بينه، نهو دا يكه پيره زه ليله ت هه تا كه ننگى به ته نى بى.

ئه رى نازاد! پيم بلتى عه مباره كانى خۆمانت ديوه؟
- مامه گيان زۆر جارم ديون.

له فلاكسى نيو ماشينه كه چۆر يكى ئاو خوارده وه و دهستى پى كرده وه:

- (بابه كه م مانگى سى هه زار تمه نى ده ده م به (سوڤى حه سه نى)، رۆژى چوار تام كووتال بو بيتنى، كوره نهو بمرى كه سى نه مينم وه گير ناكه وى، بو چه ند چاوم هه يه؟ روحم به رمه ئاسمانى ليم دهن.

خه لكى شارى چاويان چر داگرتوه، بزنان ئيمه چه نده مان هه يه، ده لى ميرا تى بابى نه وانمان زه وت كرده وه، كه س نيهه بلتى، نه سل و بنه چه كه بيان ده و كاردها برا وه ته وه، حه قى خۆيانه هه يان بى.

ئيمه ده بازا ريدا گه وه بو وين، حه يفه نه وهى فبرى بووم نه يده م به تۆ، نه من بمرم كى نهو مال و حاله ي به رپوه به رى، (كا وه و كه مال)! كوره چاوت له وانه نه بى، نه من چاوم له تۆ به و كه سى دى.

وه ره مامى خۆت ده رسى به رپچوونت پى بلتى، وه ره ته جره به كانم به دوو مانگان فبرى تۆ كه م، كه يفت دى نى هه تا هه تايه ش پيكه وه ده بين، كوره نازاد ئاشقى قه د و گى پالى تۆ نيم، نياز م پيته و هه زار كارم پيته.

بابه كه م! فه ره كانت بكه وه، نه گه ر هه ر هات و خويندنت، ده رسى تو جا رت بخوينه، نه وه رپگاي مه يه و برا يه وه.

مامم ده ور يكى شارى دا وه، له زا ركى كو وچه ي خۆمان دا يه زان دووم:
(دۆعاى دا يكت له بىر نه چى)

(ئه شرف) خانم، گه ردى وهك كى لى له ده رگا وه ده ر خستو وه، بل سووز يكى ته ننگى چه سپاوى، بى قۆلى ده به ردا يه، نيو قه دى بار يكت ده نو ينى، ده مه وى سه رى خۆم داخه م و برۆم، ناتوانم، وهك زنجير كرابم، بى ئيختيار، سه ر هه ل دى نمه وه، بزه ي دى تى:

(سه لام نازاد جان!)

- سل او.

كو وچه چۆله، چراى دار به رقه كان هه ل كراون، ئيو ره يه كى دره نكه، گه رمه، ده مكر او ه، مۆله تم نادا:

(له کوئی بوو ئازاد جان!)

- له دووکان بووم.

(سهرکار کیشیکه، مندا تهنی بووم، گوربه ته، ئاجز بووم، چی بیکه م.)

دوو کهس له سهر کووچه ی وهدر ده کهون، خهریکم برۆم:

(ئازاد، شیرین شهیتان، وهره بچین مالی ما.)

- ئاوه دان بی، ئه تۆ وهره بچینه مالی ئیمه، شهرم مه که مالی خۆته.

(وه لالا، نه نه خه ییال نه خۆش بوو، مندا له وی بووم، مه لی دوختوری

هیتا، هالی باشه...)

رانا وهستم قسه که ی ته واکا، خۆ ده گه یه نه وه مالی، (مه له ک) خانم له

هاله که دانیشتوو، دایکم نوێژ ده کا، سلاوم له بیر ده چی:

- مه له ک خانم! دایه خه ییال چۆنه؟

(باشه ئازاد گیان، خه وی لی که وتوو، سه ریشه که ی جارانی بوو، دایه

خانم ده یه ویست ته له یفوننت بو بکا، (مه لی) نه یه یشت، دهرزیان لی

داوه، دهرمانی خواردوو، تازه چاوی لیك ناون)

- ئه ی (مه لی) کوانی؟

(له ئاشپه زخانه یه)

ده چمه لای (مه لی):

- ماندوو نه بی خاتوون.

(سلامه ت بی ئاغا.)

- ئه وه تاجین پلاوی ساز ده که ی میرزا باجی؟

سه ری هه لئینا، زمانی دوو قامک دهرکیشاوه:

(ئۆملیتی لیده نیم میرزاغا.)

به جوت پیده که نین، که وچکه که ی له دهستی دهستینم:

- (مه لی)! دایه خه ییال چۆنه؟

پر ده داته که وچکه که ی:

(سووتاندت، ئه وه دهرس نییه، عیلمی ئاشپه زبیه، دایه خه ییال باشه،

ئه تۆ کووچه گهردی خۆت بکه ی به سته.)

چه پۆکیکی پیدا ده دم، تاوه که خه ریک بوو برۆی، گرتیه وه، ده زبیرینی:

(به و خودایه لانه چی به و که وچکه ده سه ر و چاوت، به رده بم، یاللا بو

ده ره وه.)

دایکم سلاوی نوێژی داوه ته وه، سلاوی لی ده که م، مه له ک خانم له بنه وه

پیده که نی، رووی تی ده که م:

- مه له ک خانم بیوره، له تاوی دایه خه ییال سلاوی تۆم له بیر چوو،

دایه گیان چاکی شوکور؟

(چاکم رۆله گیان، زه حمه ته کاغان هه مووی بو مه له ک خانم.)

مه له ک خانم به ده ماغه، به و تاریخه ی دایکم هینده ی دی:

(دایه خانم، «مه لی» به جیبی خۆی، بو خۆشم خزمه تکاری تۆم)

دایکم زۆر نه جیبانه ده ست به سینگی به وه ده نی:

(شتی واهه فرموو، ئه تۆ خوشکی گه وره می، خودا کورت لی نه ستینی،

رۆله ئازاد، ئه وه ده گه ل مه لی چ کیشه یه کتانه؟)

- دایه گیان چومه یاریده ی، وه دهرم ده نی، له به ر دایکی چ نالیم.

(مه لی) له وێرا هه لیدایه:

(به سه ری تۆ چه پۆکیکی پیدا داوم، له وانه بوو چاوم دهری، به قه وه ت

بووه، پیتی ناوه ستم، بریا هه ر مندال باین.)

دایکم و مه له ک خانم به و قسه یه پیده که نن، مه له ک خانم:

(ره بی خودا لیکوو نه کا.)

سه بریکی بی هه ست ده چمه لای دایه خه ییال، ئارام خه وتوو پرخه یه کی

نه رمی دی. بی هه ست وه دهر ده که وم.

(مه لی) سفره ی راخستوو، میوه شی داناوه، من هه ر میوه ده خۆم، له

بنه وه لیم مۆر ده بیته وه:

(ده ستاوی مه ت پی ناکه وی! به هی چاو هه لپزاویش نابی، به و خودایه

تۆله ی چه پۆکه که ت لی ده که مه وه، بشمکوژی)

ئیشاره ی ده که م بیده نگ بی، وه بیرم دیتته وه:

– دایه گیان، ناموژنم چی وانهدیت، چی ده فهرموو؟

مهلی قوت دهبی، دایکم پارووه کهی قوت ددها:

هر و، قسهی ژنان چ دهبی، گلهیی دهکرد، دهیگوت: (نازاد میوهی نه خواردووه، به سهری داداوینه وه)

(مهلی) بزهی دیتتی، ئەو هه وایه ی پی خو شه، بو وهی ئەو که یفه ی لی تیکدهم:

– ناموژنم حه قیه تی، بی ئەده بیم کرد، به لام (فهوزیه) خانمی ناموژام ئەوه ندهی، ناجیل و شوکوالات دابووم چیگام نه مابوو.

(مهلی) وهک تفهنگی وه گورچووی که وی ریکدی، دایکم و مهلهک خانم تیدهگن، چاو له مهلی دهکم پشووی نایه، موژ ده بیتته وه، دوو به دوو باین وهک مار پتوهی ددهام.

(دایه خه یال) وه خه بهر هاتووه، هه رای من دهکا:

(نازادی ئەوه له کوئی بووی، ئەو هه ندهی نه مابوو دایه خو ت بمری)

دهچمه لای دایه خه یال، دهست له سهر سهری داده نیتیم:

– دایه خه یال چونی؟

به زمان لیبوی تهر دهکا:

(چاکم رۆله، هه ده بهر بهژن و بالای میوژه رهشکه ی مرم، ره بی بهمه خسوود و مراد بی، رووسووری دنیا و قیامه تی بی، نازی نه شیبوی ره بی نه مرم تارای سووری به سهر ددهم، نازاد گیان ئەتوو نازانی چی کرد، ئەتووش لیتره بای هه ره و ههات پی ده کران، کچ نییه، شیره کوره ی دهکا ده رویشییه، هه ره ئەوه ندهی بلتی یهک و دوو دوکتوری له بو هینام.)

(مهلی) هاتوته ژووری:

(دایه خه یال، هیتندهم خه جالهت مه که وه، جا چم کردووه، چ خیر بو، ئەوه ندهم له دهست نه یه.)

دایه خه یال دهستی مهلی توند ده دهستی خو ی گرتووه:

– ده بهر ئەو په نجه نه خشینانهت مرم، کچی دایه خو تی، هه لالزاده ی، دایان وه بینه، کچان وه خوازه.

دایکم و مهلهک خانم دینه لای، دایه خه یال له سهر چیگایه که ی دانیشتووه: (له سایه ی سهری ئیوه را، هه له مم لی براره، یاره بی خوی لیو تیکنه دا.)

(مهلی) سفره ی کوکرده تته وه، قاپ و که وچکی شوتوون، خو یان ساز کردووه برۆنه وه، هه تا ده رکی خو یان به ریبیان ده کم، ده چوونه ژووردا رووم تی دهکا:

(جاری ئەمنو چه پوکیک)

دهگه پرانه وه دا، دایکم و دایه خه یال سرته یان دی، سهرم وه دهرده که وی، بیدهنگ دهن، بزه بزبانه، وه دیاره خه به ریبکیان به دهسته وه یه، دایکم:

(دهی رۆله ئیواری له کوئی بووی.)

کاری ئیواری و قسه کانی مامی بو ده گیترمه وه، ته و او گویم بو راده گری، به له قاندنی سهری قسه کانی مام په سه ند دهکا:

(وه لالا دهن رۆله گیان، ناموژنیشت بی په یام نه بوو، وه دیاره به خزمایه تی نیزیکتیش قایلن، فهوزیه ش کچی چاکه، یهک دوو سالییک له تو مندالتره، هه ره چهندی بته وی جوان و شیرینه، هه وایهک به ده عیه یه ئەویش ده رجی دی، جاری کچه، منداله، ماله باب ده وله مه نده، نازداره، خو مه ش که سی غه یره مان تیدانییه.)

راستیه که ی نازاد، ئەمنیش پیتم خو شه داوه تی تو بیینم، ناره زوومه نه وه م هه بی، ماله که مان زور بیدهنگ و هه لالایه، پیتم خو شه به ناره زووه کانم بگه م جا بمرم، پیری و نه خو شی به رۆکیان گرتووم، «بو زستان شه وی، بو پیران هه وی»، به کورتی له هه موو لایانه وه فهوزیه بو تو باشه، یانی ئەگه ر دلته ده یگری، بی دلته خو ت مه که، خودای شک ده بهم و ئەتو، رهنکه هه موو که سیش کچت بداتی، هه ره قامک هه لینی و داوا بکه ی به سه.

بو دواروژی، به بوونی مامت و شه ربکه دوو کانی، فهوزیه مه سلله حه ته کویم دنیاش پیی ده وی، ناموژنت ده یگوت، مامی ده لی:

«له نازادی به دهر که سم نییه، پاروو له دهستی بکه وی، بکه ویتته کوشتی، کوره کانم کاوه و که مال چووکهن، مردنیش هیتنده ی پی ناوی، کن وه همی»

وهی له کاکم ده کرد، جگه له وهی نازادم زور خوش دهوئ، له جیتی کاکمه، به جلوه رگی خوم بوی دهنیرمه مالتی، فهرقی ئه و مالانهش نییه، ئیره نا ئه وئ.»

- دایه گیان! قسه کانت ئاویره ی گویم، ئه گهر ئیزنم ده دهی نزه ری خوشمت پی ده لیم، جاری ده مه وئ بخوینم، به و پییه ژن هینان مانای نییه، ههرچی مامه ئه و پهری ئاغایه تی نواندوه، ده به وئ دست له خویندن هه لگرم، ژن بئیم، له ویش جیا نه به وه، هه قیسی ده ده می، به ته نیایی ئه و کاره قورسه ی پی هه لئاسوورئ، له باری مالتیه وه قسه که ی راسته، من ئه گهر مه به ستم له خویندن پوول په یدا کردن با، ده بوو ههر ئه وه بکه م که مام ده به وئ.

ئاموژنم ده به وئ کچه که ی دامه زری، فه وزیه مه یلی له میترد کردنه، ئه تو ئاره زووی نه وه ده که ی، به لام من ئاشقی خویندن و فییر بوونم.

شتیکی که به داخه وه هیچتان بیرو و پرا نه گه یشتوه، نه خوشی خوینی بنه ماله ی ئیمه یه، ئه گهر ئه تو نه وه ت نه ویستبا، ده کرا، به لام به داخه وه نه وه ی ساغ و سلامه ت له من و فه وزیه وه گیر ناکه وئ، لانی که م دل له و بابه ته ناحه سیته وه، ئه گهر ئه وه ی لی ده رکه ی، زور جوانه، زوریش کچی چاکه.

دایکم هه لبه زیه وه:

(ئه وه کئ ده لئ، یانی چی؟)

- دایه گیان، ئه وه عیلم ده لئ، دنیای ئه مرۆ دنیای عیلمه، تاوئ دی به هه ویای دایه خه یال نه بووی، ئیستا زبته ی چاوی دئ و خه ربکه ژن بو من دینئ، ئه رئ دایه خه یال بو هیچ نالیی، ئاخه ئه تو ش دایکی دووه می؟

- ئوه لئاله ی نازادی گیان، ئه من ده و حیلیم و میلمه ی ناگه م، ئه من ئه وه ی به دلیم دادئ ههر، ئه وه هم پی قسه سن، به لا له درۆیان دا، ئه توو چوو بووی، میوژه ره شکه ی ده گه ل دایه ی به رئ که یه وه، ههرزی خانم کرد، ئه و راستی بن (مه لبله) ی خومانم پی له هه مان باشتره، ئه وه دلشی بو توو ده ترۆقی، ئه تووش سه رم لی مه شپوینه له کم ورده ده غه لیت هه ن،

جا ئیدی خودای حاله، به قورحانی خولای، خوی بۆ یه کی داناون، به لان به و شهرته ی دایه ت پازی بی.

(دایه خه یال) راست و په وان قسه ی دلئ ده لئ، دایکم به قسه کانی بزه ی دیتئ، ده زانی پیچ و په نای تیدا نییه، روو ده دایکم ده که م:

- دایه گیان! ئه گهر ئه تو به راستی پیته خوشه، له بهر دلئ تو ده ست له خویندن هه لده گرم، ههر کچیک ئه تو پیته باشه، ههر چوئیکی ده فه رمووی، واده که م، وهک تو ههر منت هه یه، ئه منیش دنیام له بهر تو پیته خوشه.

دایکم چاوه کانی پر بوون له ئاو، ته کانیکی دا چه رکه ی، ئه و لاو لای ماچ کردم:

(نا کوپی من، نامه وئ ئاره زووی تو فیدای مه یلی من بی، خویندنه که ت ته واوکه، ئه وه می قسه ی لی ده که ی، ئه من هه بم و نه بم بو خوت موختاری، وهک دایه خه یال ده لئ، وه لئاله ی ئه منیش «مه لی» م زور خوش ده وئ، ئه ما هه تا چوار سالی دی ئه وه ته کلیم نییه، جاری دیزه به ده رخنه ی پی ده که ی، بزانی قیسمه ت چ ده بی، هه سته برۆ به خه وه ده حیفز و ئه مانی خودایدا بی)

له سه ر جیگا که م ئه مدیو و ئه و دیومه، قسه و باسی رۆژی رابردوو، هه موو میشک و ده ماری داگرتووم، بو ژن هینانیش هه ست ده که م پی مه یل نیم، وهک ئالوگۆرئیک، وهک قوناخیکی دیکه سه رنجم بۆ لای خوئ راده کیشئ، به لام ئاره زووی چوونه زانکو ئامانجی هه ره گه وره ی منه، بییر له خه ونه کانم ناکه مه وه، قه راره گوئی نه ده می، نه حوسینم، نه حه سه ن، نازادم، له سه ی به یانیرا، په وتی ژیانم ده گۆرم، ژیانیکی نوئ ده س پی ده که م.

کولپیره که ده کوژتینه وه، که لپتیک ده ده مه په نجه ره، سیغاریک داده گیرسینم، به ئیشتیا که م که مه مژئ لی ده دم، نیوه نه بووه فرتی ده ده مه کووچه، دهنگی گرامه که ی (ئه شرف) خانم دئ، چرای کوژاوه ته وه، نا هید گۆزانی (غروب توی کوهستان) ده لئ، ئه شرف خانم، نه رم نه رم بۆی ده گیرپه ته وه دهنگی نه رم و دلگیره، خه مباره، به سۆزه و هیند مه زلومانه ی

ده لئی، وه همی گریانی لئی ده کهم، دیاره زور دل به غمه، ته نیایی دهر دیکتی گرانه، هر نه و شرفه خانمهی دوی شه وی سهای ده کرد...

نازانم دهنگی گره مافونه که ورده له کزیه ددها یا خو به سه ر چاواندا زال ده بی، چاوه کانم لیک دهن دین:

له ئیداره، له پشت میزه کهم دانیش تووم، سه عاتیکی له شه و لاداره، ده گهل، (زهری) به ته له یفون قسه ده که یین:

- حوسین!

- گیانه.

- شتیکت پی بلیم، رهنکه زورت پی خوش بی.

به په له ده لیم:

- قسه ی تو دایمه خوشن، زو که بلئی بزنام؟

- دایکم و باو کم و شه رام و به همن، نه گهر کوتت چی؟

- خه ویان لئی که تووه، ها.

له قاقای پیکه نین ددها:

- نا چوونه خویه.

- ده ی خوا بیان پاریزی.

دیسان پیده که نی:

- نه ی شه ییتان! ده مه ویست بزانی ته نیام، به ئانقه ست نه چووم، ماشینه که هه لگره، و ره پرۆین.

هه ناسه ی ساردی بی ده سه لاتی هه لده کیشم، نه وه ش کاره من ده یکم، چی جواب بده مه وه؟! به مینگه مینگ:

- به داخه وه، زور زور به داخه وه، زهری گیان وه ختم نییه.

به دلشکاوی ده لئی:

- من له به رتو ده گهل بیان نه چووم، ئیداره ی چی؟ به شه و ئیداره!

ده ته له یفوندا ناکری حالی کهم:

- پاشان زهنگت بو لیده ده م، هر نه مشو.

به نابه دلی خوا حافیزی ده کا.

نیگه هبانیکی دیتته ژوور، توند پانییه ی لیک ددها:

- قوریان، زیندان بیان هیناوه.

به سه ر حالی ده کهم، باشه، دیسان ته قهی پانییه، وه دهر ده که وی له خوم قه لسم، نه وه ندهم وه خت نییه ده زگیرانه کهم ببینم، که ی نه وه ره وایه، دلیم شکاند، دهستم شکتی، ئیستا ده گری، نه و چاوه جوانانه ی سوور بوون، ئاخ زهری، نا، مه گری، نازانی چ باسه، من خوم نیم...

به ره و سلول دهرۆم، به غه زه به وه، به رقی و قینه وه، پیاده تی ده له شمدا نییه، ده رگای سلول ده که نه وه، شه پیک له ده رگا دده م، به کی زه لام، هیندی گایه که له وییه، دوو نیگه هبان له ولاولاین، نیگای قورسه، چا و نه ترس و قایم، کار ده گهل نه و گایه چه توونه:

- ها! ناوت چییه؟

جواب ناداته وه، ده گورینم:

- ده گهل تو مه، لالی یا که ر؟

جواب نییه، دوو زله ی توندی لئی دده م، وه خته دهستم بشکتی، پشت دهستم با ده کا، وه ک گریدار را وه ستاوه، وه ک له دیواری بده م، چا و ناتروو کینتی، مته قی له بهر نایه، دهستی نه به سترابا ده یخواردم، کهس له بهر من خو ناگری، نه وه به بای خه یالیدا نایه، روو له نیگه هبان:

- له چی را وه ستاون، تی بی هه لده ن.

به هه ر دوو کیان وه ری ده گه رینتی، پیتلا قه یه ک له یه کیان ددها، وه ک کتیب ویکتی دینتی، به سه ر و به لاق ده وه شینتی، عیلاجی ناکهن. ده چمه یاریده یان، به ته نیشتی له پی ده ست، توند له ئیسکی که پیزی دده م، وه ک ته خته دار بشکتی به رده بیته وه، خوین به لووتیدا دیتته خوار، هاوار ناکا، ته نیا بزه یه کی زه هراوی، له دین ده هری ده م، به ده ستیه وه ماومه وه، به قه لسی فرمان دده م:

- باتوون فه لاقه، زوو!

یه کیان هه را ده کا، به ده ماغه، نه وی تریان کولی گریانی هه ستاوه، لاقی

دهفهللاقه دهكهن، دهگهگ لهوی گربنۆك ههريهكهی لایهکی دهگرین:
- سهت کابلی تهواو.

ناگاته په نجا، خوین فیچقه دهکا، تهرکی سلوول شو لاوگهی بهستوه:
- بهسیه تی، لایهین.

هه ر نیگه هبانهی قولتیکی دهگرئ، لهسهه نهژنۆ رایده کیشن، خوین بهدلی پینیدا، تک تک دیتته خوار، شه پیتک له نیوگه لی دهدهم، لهقه یهک به توندی داوی، وه نهژنۆم دهکوهی، ئیشه کهی جهه نهه، شه لاره تووسییه تازه کهم په له یه کی خوین تی دهکوهی، بو لای زه ری بهم شه لاره وه؟! دهگورینم:

- بیگی نه وه!

له تهرکی خویناوی سلوول فری دهدهن، دهگورینم:

- تهشتیک ئاو و خوی، دهی زوو!

یهکیان دهگری، نهوی تر غار دهدا، هه ر دووک لاقی دهخوتواوک دهنی، گوریهک، ناله یهکی بهرق و تین، بیهوش دهکوهی.

ده دلدا به خیلی پی دهبهه، پیای و به جهرگم نه دیوه، ئامازه دهکه م:

- لایهین، تا وههوش نه یه ته وه لاقی ده زمان مه کهن، تینووی بوو، ئاو و خوی ساردی دهنی.

خۆم ده ماشینه کهم داویم، شه و درهنگه، زه ری چاوه ریمه، پال به گازه وه ده نیتم، به ئاخو سورعهت دهروم، شه قام چۆله، شه قامی زهنگه نه یه، په له ی جل گۆرینمه، پیره پیاییک له پانایی شه قام ده په ریتته وه، لاتره ده به ستی، مهسته یا برسییه پاکه تیکی به دهسته وه، وهک بای سه رسه ر دهروم، تورمز ناگیرئ، ده مه وی ره دبم، وه به ردی، هه لده دیریتته پیاده ره، به دلما دی:

(پیره پیای، شه هیید بووی، نه مردبایه ی، سبه ی و دووی، ده بوویه زیندانی سیاسی، هه ر بو خۆم ده مکوشتی)

له بهر ده رگای خۆم، چاو له پیشی فولیکس ده کهم، که مییک قویاوه، سوپه ره کهی خوار بووه:

(حه یف بو و سوپه ره، ده بی بیگورم!)

دهچمه ژووری، هه مام ده کهم، قه دیفه به شان وه، په یکتیک ویسکی دهگهگ سه هولاو، قاشیک کالباس و خه یار شو، خۆم ویشک ده که مه وه، کاپشین شه لواریک ده به ده کهم، هه وتیره کهم ده گیرفانم ده نیتم، ئۆدکلۆن و که وشه کانم، له بهر ئاوینه راده وهستم، ده ستیک (شاکلیل) ده گیرفانم ده نیتم، هه ساومه وه، په له ی دیتنی (زه ری) م زۆره، خه ریکم برۆم، ته له یفون زهنگ لیده دا:

- نه لۆ.

دهنگیکی ناسکی ژنانه یه، وه زه ری ناچی:

- ئیره ج خان!

- ئاه، مه هین نازنازی، پیتم خۆش بوو گویم له دهنگت بوو.

- ئیره ج خان، نایه ی سه ریکم لیده ی؟

- نا مه هین، گرفتارم، شه ویکی دی.

- ئیره ج خان، نه و گه رده نه نده ی قه ولت دابوو نه گه یی.

- نازنازی نه و رۆژانه دهگا، کابرای زیرینگه ر نه هاتوته وه.

- نه ی که لهک! درۆزن، قه ولی مه ردان...

- حه تمه ن.

ته له یفون نه که داده نی، پیکه نین گرتوومی:

- به ئیره جم ده ناسی، نه و ئیره جه هه زار قه ولی وای داوه، سه به ره لالا، هه ر جنده یهک تووشی بیتم، تۆقتیک، ده ری نه یینی.

ده رده په ریمه ده ری، به لای پیره دا ناگه ریمه وه، به ره و مالی (زه ری) شه قامی خه بیام، ده گه ز واوه ی مالی نه وان، له قه راخ شه قام رایده گرم، شاکلیل ده ردینم:

- ده بی خافلگیری که م.

خه ریکی ده روازه م، نه گه ر پشتی پیدا نه کرابی، کاریکی نییه، دوو کهس به له قه لهق به ره و رووم دین، خۆ شلوی ناکه م، زۆر ئاسایی خه ربیک ده بم، دوور ده که ونه وه، قفل کرتیه کی وردی لی دی، نه ها، جاریکی دیش، جیره یه کی ویشک، ده کرتیه وه، بی هه ست دهچمه ژوور.

دهرکی سهرسه را دانه خراوه، چرایه کی کهم نور دایسی، به که وشه وه
له سهر په نجه دهرۆم، سربوه می ش نایه، وه تاغی خهوی زهری له ته به قه ی
دووه، دهرکه ی پیوه دراوه، گوئی راده گرم، دهنگ نایه، خۆزگه خه وتب،
چرای وه تاغ که دایسی، پشوو ده سینگدا حه پس ده کهم، به ههر دوو
دهستم ده زگیره ی دهرگا ده گرم، بی نه وه ی بله رزی، له نه کاو ده یکه مه وه،
زه ری له سهر ته خته که ی دمه و پروو خه وتوو.

ده جلی خه ودا، سه د هینده جوانه، وه ک هیلکه ی پاکراو، چی به خۆی
دانه داوه... ده چمه په نا سهری، دمه وه ی ده ست به سهری داهینم، دهستم له
خۆه وه ته خته که ده که وه ی، دهرده په ری، ده زیقین، توند ده یگرم:

- زهری! ترسه نوک، منم حوسین!

وه ک میوژۆکه ده له رزی، ده باوه شمدا، ناسره وه ی، سپی هه لگه راوه، لیوی
ویشک بوون، کراسیکی ته نک ی قولی نه باتی، بسکی دریزی قاوه یی،
وه ک تابلۆیه کی مینیا توژ ده چی...

له پارچه که ی په نای، چۆرکی ئاو ده ده می، سهر ده خاته سهر شانم:

- ئاخ حوسین! ترسام، وه مزانی جندۆکه ی، به کویدا هاتووی، خانه
خراب دهروازهم به کلیل داخستبوو، یانی چی! چۆن شتی وا ده بی،
نهردیوانت پی بوو، حوسین بو خۆتی؟

- زهری مندالی!؟

- قه رار نه بوو زهنگ لیده ی؟

- پیتم وابوو قه لسی، دمه وه یست منه تی تو هه لنه گرم، که یفت دین
قه ت دهرکه م لی مه که وه.

هه روا به سهرلیشیتووی تیم دهروانی:

- چۆن هاتی!؟

- به شاکلیل دهروازم کرده وه.

- شاکلیل چیه؟

- نه وه یه، نه وه له برسان دهرم، چ هه یه بیخۆم؟

راسته وه ده بی، هیندیگ هاتوته وه سهره خو، کاپشینه کهم، داویمه سهر
تاغه کاناپه ی ژوروره که، وه تاغ جگه له ته خته که ی ته نیا نه و کاناپه و
عه سه لیه کی لییه، تا بته وه ی خاوتین و لۆکسه، بوئی عه تریکی ژنانه

ده ملاوتینته وه، ده ست ده با جله کانی ده بهر کاته وه توند ده یگرم:
- هه روا جوانتری.

- قه رار بوو بچینه دهری.

- تازه دره نکه، هه رچی هه یه ده یخۆین.

- چ ده لئی ساز ده کهم.

- حازری هه رچی هه یه، زوکه دلّم ده خیلته وه دی.

له ئاشپه زخانه را هه رام لی ده کا:

- کفته ی ساردمان هه یه، گهرمی که مه وه؟

- نا، هه روا به ساردی خۆشتره.

له سهر بلووتیکی چینی، کفته یه کی زه لام دین، دهره ی به سه وزی و
خه یارشۆر رازاندۆته وه، دایده نی:

- نیسته بابم و کاکم بگه رینه وه ده لئی چی؟

نه وان له ده ست من چ ده کهن، هه ردووکیان به ده ستیکم.

نانه که مان ده خۆین، پارووه کانی چوکه ن، رتی قسه ی ناگرن:

- حوسین مزگینی!

پارووه کهم قوت ده ده م:

- چ خه بهر؟

- بابم رازییه.

- دیاره رازی ده بی، ئاقله، وه ک نه و کونه توو ده یبیانه بیر ناکاته وه.

- حوسین ئیداره به شه ویش هه یه؟

- زهری گیان، نه و جۆره ئیدارانه وه خت و بیوه ختیان نییه.

- حوسین، نه منت خۆش ده وه ی؟

- خۆشم ناوپی، ده تبه رستم.

- مه رگی من شوغله که ت بگۆره، نه وه چیه، کاریکی دیکه بکه.

- زهری مندال مه به، پرده کانی پشت سهرم تیکداون، گه رانه وه ناکری،

ده و کاره دا رۆیشتن مانای مردنه.

به دلشکاری پیشده ستییه کان، به ره و ئاشپه زخانه ده با، سهر و پرچی
دریزی له خوار که مه ربه تی، وه ک ماشه ری ئاوریشمی له هه موو ره نگان

دهنوینتی، قاوهیی توند بهسەر هه موواندا زالّه و له بهر خاوینی ترووسکهی دئی، له روانینی تیر نابم، نهختالیکی ئیراد تیدا نیسه، به ته واوی خۆم به بهخته وهر دهزانم، ئاه به له کی چهنده خۆشتاش و مه رمه پیه، به ژن و بالای وهک سه روی نازه، هه موو گیانم له تاوانی میروولان دهکا، ئاواتم ئانیک باوهشی گه رمیه تی، بۆنی غولووری و پیاوه تی وهک هه لّم له سه رم هه لدهستی، قه راره ئه مشوّ له لای مینمه وه، چاوه رپیم له ئاشپه زخانه بیته در، هه ر ئانیکم به ساعه تیک لی درپژ ده بیته وه، له نه کاو له بهرچاوم، تاوانباری جوانه گا، وهر ده گه رپته زه ری، دهستم به ستراره، لاق و له ته ری وه بهر کابل ده دا، مچورکم پيدا دئی، به ری پیتی تک تک خوینی پيدا دئی، ده ئاوخویتی هه لده کیشی، هاوار ده کهم، ده نگم ده رنایه، چه قوچومه، وه خه به ردیم، نیوه شه وه و چا و چاوی نابینی.

وهک بسکی به رزه زاده لرزم، ده هۆده کهمدا دیم و ده جم، خه ونه کهم له بهر چاوه، زه ق و زیندوو، زه ری له وه کچانه جوانتره، له که لینی په نجهره ده روانه مالی (ئه شرف) خانم، دهنگی گرام نایه، چرا کوژاوه ته وه، ولات بیدهنگه، هه ولّ ده ده م به خه ومه وه، له سه ر جیگا کهم شاتلۆره مه، ده سوورپیم و نازانم کهی خه وم لی ده که ویتته وه.

خه یابانی زهنگه نه یه، پزیشکی قانونی له سه ر که لاکی پیره، ده روانی، پۆلیس ده گیرفانیدا، نوسخه یه کی تازه پیتچراو، چل تمه ن پوول و پیناسه یه کی وه گیر که وتوو (حه سه ن به قالی)، هیندیک درمان له ده ور و پشتی مه یته که، بلا و بوونه وه، پیریتنیک نه خووشی زه رده له، له پشت سه ری ده گری، ده نکه ده نکه حه به کان کوّ ده کاته وه:

(خوایه ئه و به لایه چ بوو به سه رم هات، تازه کی درمانم بوّ ده کپری، حه سه ن ته نیا پشت و په نام بوو)
دیسان وه خه بهر دیم، تاو رمبیک بلیند بووه.

قاوه لّتونه، کاتیک (مه لی) به رپیم ده کا، هه ولّ ده ده م قورس و قایم بیدوینم:

- کهمیک پتر به ده سه کانت رابگه، سالّ درهنگه، ته واوی که، به و جوّره له زانکوّ ده رناچی.

له ده رچوونی خۆت خاترجه می؟

- گریی له سه ر ده کهم، بوّ خۆم ده زانم چۆنم کۆنکوژ داوه.

- له سه ر چی، ئه ری چۆله مه شکینم ده گه لّ ناکه ی؟

- له سه ر دلّخواز، کوا چۆله مه ی مریشک؟

- نه هاری وهره وه، مریشک و چۆله مه له سه ر من.

- ئه گه ر ته نیا مالی خۆتبا، ده هاتمه وه.

قه ت مالی خۆم نابی.

- بوّ وا دلّساردی، ئیشاللا مالی خۆشت ده بی.

- له حاست توّ نامبی، ده نا دلّسارد نیم.

- بوّ له حاست من؟

- ده گه لّ توّ ده می.

به جووته پیده که نین، خواحافیزی لی ده کهم، ده رۆم، نیزیکی مالی خۆمان، په نچه رگیریه:

- وهستا گیان ده کری چا و له و ماشینه ی من که ی.

- کاکه نازاد، چاوی چی لی بکه م، په نچه ره؟

- نازانم، دوو لاستیکی نیشتۆته سه ر ئه رزی.

ده گه لّم ده که وی، ده رکی کاراژ ده که مه وه، ماشین چوار قامکی توّز له سه ر که وتوو، چاویکی لی ده کا و سه ر راده وه شینتی:

- تازه یه، په یکانی په نجاو چوار، ده ته وی چی لی بکه ی؟

- ده مه وی هه لیکه م.

هیندیکي دیش سه ر با ده دا:

- ئەى مالتە، ئەوهى دەیداتى نایەتتى بۆ دەمرى، هەتا پۆمپە بايەكەم دىنم، چاۋ لە ئاۋ و پۆنەكەى كە، نابى پەنچەر بى، باترىەكەى بيشك خالىيە، تەلەيفونىكەى بىكە بۆ سرويس، كورە بابم ماشين دەلئى گولە، ئەوه بۆ وات لى كرددوه.

- سرويسى بۆ چىيە، هەر لىرە ناكرى؟

- كارى من دەكرى، شارژى باترى و خاۋىنكردنهوى، كارى تۆ نىيە، تازه دەبى باترىشى بۆ بىن، هەلكردن و ئاۋ و پۆن گۆپىن و ئەوانە، ئەوه دەمى سوار بوون، جار جاريش كەشەيك بەو مامە پىرەى خۆت.

- ماشينى خۆتە.

- رەبى هەزارى وات بى، شوخيت عەرز دەكەم.

ماشينم بەرپى كرده سرويس، بۆ سبەى بەيانى ئامادەى دەكەن. لەوتىرا، دەچمە سەلمانى دەستىك بەسەر و گوتىلاكم دادىنى، دەرومەوه مالى، حەمام و جل گۆپىن، بەخۆم رادەگەم، داىە خەيال ئاسارى نەخۆشى تىدا نىيە، گورگى دەخنىكىنى، داىكەم بەكەيفە:

- ئازاد، خەرىكى ماشينەكەت بووى؟

- داىە گيان، داومە خاۋىنى كەنەوه.

كەيفخۆشى لە روخسارى دەبارى:

- چاكت كرددوه، ئىدى خەم و خەفەت بەسە، خەرىكى خۆت بە، تەمەنى جىتلى پاتشايە نىيە، ئەگەر قەدرى بزانى، تەنيا ئاگات لە خۆت بى، روحم لە ماشين تۆقىو، ئىشاللا چ نابى، لە هەموو هەوران نابارى، مېردەكەمى بردهوه، لاقەكەمى لە كار خست، ئەتۆى داومى، هەزار جار شوكر.

رەبى خودا بىتپارىزى، بەردى سارد و گەرمت وەبەر پى نىيە، رەبى بىرم بەكرىت نەبىنم.

تاۋى دى (رەزا) هاتبوو، داۋەتتەتى، كارتى بۆ هېنابووين، ئىشاللا نەخشەت لى بى، زۆر پاراۋە من قەولم پى نەدا، بەلام كوتومە:

- ئازاد، دى، برازاۋايە، دەبى پشتىنى بووكى بەستى.

رۆلە گيان! زىر وەشانى بىكە، هەلپەرە، سەرچۆپى بگرە، جلوبەرگت تازه بى، ديارى و سەوقساتت لە بىر نەچى، هېندەش دەستت بەپوولسەوه نەلەرزى، دەبى كەس رەسەرت نەخا، ئىدى مندالىت بەسەرچوۋە، ئەوهى بزانه هەرچەندى تارىفى تۆ دەكرى گەز گەز بالا دەكەم.

داىە خەيال ورد ورد سەوزى و هاروئى دەجنى:

- مەلى، تاۋى دى دەيگوت: (داىم ئىزنم وئى دا، دېمەوه تىكوشىنو دەگەل جىيەجى دەكەم، بەسەرى توو لە بيانوىكى دەگەرپى تاۋىكى لە لاي توو بى، چ بر تىيگەم مەلېلەى خۆن خەيال لى خرا كرددوى، داىە خەبەرى تووى هەن، خۆ نە من نە داىە خانمى نەندەزانى چت بەسەر ماشينى هېناۋە، يەكەو سەحات خۆى گەياندى، پرسى:

(ئەوهه ئازادى چ لە ماشينى دەكا؟)

جا، گوتم:

- خۆ بەسەرى توو ئاگان لى نىيە، ئەتو دەلئى باباى حەيارى، پىم بلنى بەكوتىندا زانى؟

دەيگوت:

(لە پەنجەرەى خۆن را ئاگادار بوومە.)

جا كورانم، بىتوو داىە پىرەى خۆت چ بر تىيگا، ئەوه هەويرە ئاۋى زۆر دەبا، مەلېلە، ئىشتىيائى لەتوۋە، خاۋى وەخىرى گىپرى، بەمن دەكەى، بىتوو كچە مامى خۆت بەدل نەبى، سى و دووانى لى مەكە، ئەوهه ژنى مالانە، سووك و چرووك نىيە، قوون لىكەوتوو نىيە، دەجا داىى و بابىشى چ قسەيان لەسەر نىن، ئەوههەى لە قىس خۆت مەدە، زۆرىش پىاوانى هەلكەوتوو، نەبىستوو گوتلك و موپلكى بەدوو وەبن، لەبۆ جوانىيەش هەندىك رەشەسمەرە، بەلان لە كەس نامىنئىتەوه.

داىە خەيال، دەو قسانەداىە، تەلەيفون زەنگ لىدەدا، هەلدەستم:

- ياللا مىرزا باجى، ئەوه لە كوتى، داىە خەيال غەببەتى بۆ داناۋى.

- ئازاد، بەسەرى تۆ مىوانمان هەيە، كاكم كۆلىكى مىوان بەرپۆدە، ئەرى ئازاد خەرىكى ماشينەكەت بووى خۆ نايفرۆشى؟

- نه خیر، کپیری؟
- نه وئلا دهمه وئ بزائم چی لی ده که ی؟
- سواری دهم.
- چاکه چاکه، و هم زانی له کوئی ده که ی، دهمانه ی بو گه رانی؟
- خهرجی هه یه.
- له خهرجه که ی ناترسم.
- دایه خه یال، هاته سهر خه ت:
- (پیتی بلتی، به شی له بو هه لگرم؟)
- گویم لیبه، نه گهر نانی تی نه کا، زهره ر نیبه.
- گویت له خهرجه که ی ناترسی، نه ی له چی؟
- دایکم قه ده ریکه پیتی وایه دهمخوی.
- نه من بو ده تخوم، سه گ بتخوا.
- پیده که نی:
- نه گهر دایه خانم یا دایه خه یال به رین، رهنگه رازی بی.
- بو خوت جیبه جیتی ده که ی، بو داوه تی ره زا نایه ی؟
- نه مهران بانگ نه کردوه.
- پیت خوشه بانگو که ن؟
- که یفی خوته، نه گهر ده ته وئ بی دۆ نه بی وا بکه.
- پیت وایه بی دۆ بم؟
- دوی که لله ته زین ده لیم، نازاد نه وه میوانه کامان هاتن، کارت له بیر نه چی.
- به لئی به چاوان.
- دایه خه یال بزه دیتی:
- ده ی کورم هینده ده لی چی؟
- هیج، ده لی به شم هه لگرتی، نانیشی تی نه کا.
- نه ی به چاوان، له قسه کانی تووشرا وه دیاره، ناره زوی داوه تیه هه یه،

- وه نیبه؟
- به مینگه:
- دایه خه یال، بو خوشت جحیل بو ی.
- نه ری وه لاهی بریا نه وئ دهمی دهمردم، ده لین: به قرژالیان گوت: (له بو به دوو سهران ده ری؟)
- گوتی:
- (له جحیلان چ شت حه یب نین)
- نای نه مینم، نه وئ دهمی جحیل بو یین، ههر نه وها له خووه شه و داوه تن ده گرت: ره ژبه له کن ده گرت، چ شایه ر و مایه ریشن نه بوو، به کییک دهستی ده بنانگوتیان دهن، جاری واشبوو شوان و موان شمشالیان له باخه لی راده کیشان.
- نه وئ دهمی له گاوانی نه با، ده ستیان وئ نه ده دام، له بیرمه به پیخواسیش هه لپه ربوم، کوره چن نه بوو نه، نه که وشلی نالچه دارن هه بوو، نه نه و پانیبه بلیندانه، نه و هه موو به یه ت و باوه شن نه بوو، خه لکه که دللی چاک بوو، پاشی بابم به ره حمه تی خوی چوو، دایم دهستی منی گرت، هاتینه ماله ناغای، پیتش گرانیبه که، ره ژئی هه زار که س هاتبا، که س نه یده گوت بو کوئ.
- نه گهر ناغا شه هید کرا، بی حه ده بیسه نه من خوم نه ناسیبوو، به لام فه رقی پاک و پیسم ده کردن.
- نازاد گیان، پیم وایه، وه وه ی ده چی برسیت بی، با نه و هه نده ی له سه ر نه روم، نه تووش ههسته له دایه خوت که وی، سفره که ی رایه خه، یانی پیت بلیم، ههر به سه ری توو فیر بی باشه.
- نه ی کویر بم له بو پیای ده که له که له، کوره خو پیای نیسته به ژنی خو ناویرن، ده لیتی له شه رگه ی مه حمه شه یان لی قه لماوه.
- دایکم له بنه وه پیده که نی:
- نازاد گیان، خات خه یال بو خوی فیرت ده کا و لومه شت ده کا، جا نازانم چۆن دهرده چی.

سفره که ی راست ده که م:

- هەر دووگ لای تیدایه، له ترسی دایه خه یال رهنگه وانهم.

دایه خه یال دیتته سهر سفره که:

- نه توو کوری پیاوانی، قهت له توو به شک نیم، حاجی به رحمت بی، زه می هه لئه ده گرت، بهش به حالی خو، بیری بیری قه تم نه دی ده گه ل دایه خانم شه ره دندوو که بیان بی، یانی دایه خانم له حاست حاجی روحی نه بوو، نه تووش کوری نه و پیاوهی، هندی گل له سهر وین همری تووی، ده بی وه بابی خو ت بچی، ده جا هه سته ده بهرچاوانت مرم که وچکان بینه باکاری بکرینین.

دوای نه هار، چومه وه تاغه که ی خو، په رده ی مالی سهرکار دادراونه وه، وه دیاره که سیان له مال نییه، له ژیر کولیره که راده کشیم، خه دامده گری.

کاله و پیتاوم له پیدایه، شاخیکی به رزی سهر سه وزم ده پیش دایه، ده مه وئ وه سهر که وم، به شوین نامانجیک داده گه ریم، وهک ئاوی حه یات بدۆزمه وه، گا به ردی زل زلم دینه سهر ری، گه زیک وه سهر که وم، نیو گه ز ده خلیسکیمه دواوه، ورده خیز خلۆر ده بنه وه.

شاخ رژد و سهخته، زهرد و ماه نه سته مه، کیو دهنگ ده داته وه، کیوه کانی دوور، ده نگدانه وه که ی، دهنگ ده دهنه وه.

پنجه گیای خو رست، له نه ژنو ده دن، تیکانی در لاق و له تهران ده نگین، وهک نووکی ده رزی ژه هراوی به ژانن، پیکولی سیچوکلته و سینسوچیان تیدایه و ئیش و خورووی گه ز گه سکیان هه یه.

چیا هه لدر و نینۆک شکینه، ره وه ز به سام و یاغیبه، تهنگه تهنگی نوژی شیوانه، تارمایی جوړاو جوړ له بهر چاوم ریژه ده رۆن، ده خولیتنه وه و ده سوورین.

تارمایی لینگ باریکی دریژ، به ردی دوو هیندی قورسایی خو یان هه لده گرن، به ردی دوو پووتی، گا به ردی چهنه پووتی، جاله ده که نه خواری، تاویر به ته نیشتمدا، به سهر سهرمدا، ویزه ویزه یانه، قوچه قانی بهن هه لده سوورین، شه ققه ی جیی به رده کانیان، ویزه ی به رده کانیان گویم تازار

ده دا.

ماندووم، هیلاکم، ده بی وچانیک بدهم، له کوئی؟ کوا دینن؟! کوئی هه یه لیتی وه حه سیم؟ پشوو یه ک به دلی خو، نه فه سیک هه وای تازاد، په نابه ر دیک، به رد نه یگریته وه.

بای دئ، بای سهر سه ر، ره شه با، تو فان، گه رده لوول، شه مال، سه بوون، زریان، بارۆژ، باسه ر، سه رما و شهخته.

ناه شنه یه کی تارام، سوژیکی بلاوین، شیبایه کی فینک، له کوین؟ په نایه ک، په سیویک، سوکناییم بیتتی، تارام بگرم، ده میک خوشی، جه میک شادی، به مراد بگه م ته نیا تانیک، ورده ژوانیک و پاشان بمرم.

به نیو ده ریا یه ک ترس و خو فدا، وه سه رده که وم، جالجالوکه، جالجالوکه ی رهش، مار، که ومار، شه مشه مه کویره، کوند، دالاش و سیسارگه که چه له.

ماری سو ججه، کویره مار، دوو پشک، زه رده قویره، سه رمازه له، سه ر ده رناکه م، بایه و تاریکی، تارماییه و ئاشکرا، بالنده و درنده، له ئه رز و هه وای بۆم ده باری، عه جه ب ئاوی حه یاتیک، ژیانی هه تا هه تایه، به م چه شنه ژبان؟!

نانا، هه رگیز، با داگه ریم، ریگام بگویم، ژبان ده مکوژی، ژبانی نه به دی به لای به شوینه وه یه، وه ره ز ده بم، بۆ نه و چه رمه سه ره دریژ که مه وه؟

به ده وری شاخدا ده خولیمه وه، هه ر شاخه و شاخ، رژد نه بی لابه لایه، لاقی راسته م له شم راده گری، لاقی چه په م له رژدایی دایه و له دووم نایه، نه رکیکی نه وتوی نییه، ته نیا چوکی بۆ بنه وینم به سیه تی، له نگه یه ک و چیتر.

به رقه دی شاخه، داره گیوژیک، گه لای رهش و گهش، پر گه لا، تیری تی ناچن، تیکانی ههن، ته ر، تیژ و ئاودارن، ویشک نه بوون، هه لئه قرچاون، درن، زیندوون، سه وز و شینن.

ده چه مه سه ر کانیه کی روون، چوکه، چوچویره، وهک چاوی قرژال، له ژیر داره که، ئاوی حه یات نییه! ئاوه، ئاووونکه هه راش، زیت، هار و

وریای تیدایه.

بی وچان، بی نیوپر، ماندوو نابن و پشوو سوار نین.

ئاه، وهچاکه پی دوه ئاوه کیشم، نهختالی وه حسیم، بزاین پاشان چ ده بی، سهر، سهر به نجه دهئاو ده نیم، فینکایی به پیست و ئیسقانم ههست دهکهم وهک ئاو به ئاور دا کرئ.

به خه بهرم، یا خه وتووم، جووتیک کۆتری سپی، له سهر ئاخو چلووکی، داره کهن، سپی سپی وهک کلوی به فر، له شه ققهی شابالان ده دن: (ئازاد!) ئه گهر نستوی ده خه وت بی، ئه گهر به خه بهری گویت لی بی، چاره نووسی تو دوه سه ده به دا ههر وایه، له ژیان حالی ده بی، به لام داخ و ههزار داخ، وهختیک به که لکت نایه.

سیلهی چاوم داوه ته کۆتره کان، سپی، ته قله باز، راست و رهوان پڑایی ناسمان ده برن، بو سهر و بو سهر...

له پر دوو تیری سارده کهوان هه رکیان ده پیک، ئه و جار سهر به ره و ژیر، دیسانیش به ته قله، به لام ته قلهی بی هیزی، ته قلهی بی هوشی، ته قلهی مهرگ، به هه ره مه، له ژیر پیتم وه ئه رز ده کهون.

خوینی سوور، ئال و گهش به سهر تووکی سپی و نهرمی سینگدا، یه کیان له ههوا مردوه، یه کیان به حال ماوه، ماوه ده نالین، ده گری، فرمیسیکی ده بینم، ئه نیسه که کانیم گوئ لی ده بی، به حال پشوی دئ، نبوه نبوه گویم له دهنگی ده بی:

- دوه سه ده به دا حالی تو هه ره ئه وه ده بی، ده سه دهی داها توودا هه ول ده شویتیک به ره و ده ریا بدوژی به وه، ده ریا، ئازاد! ملی لار ده کاته وه.

من ئازاد نیم، (حوسین م)، زهری، ئیلا هه، مار و دوو پشک له لاق و له ته ریان هالا وه.

هاوار ده کهم، یهک به خووم، به دریتزایی زه مان، به پانایی زهوی، دهنگم ده رنایه، هیتم نه ماوه، ئیلا هه ده زیقینی:

(ده ده وای*) زهری ترس له چاوی ده زئ، دهستم نه به ستراره، به لام

(* وهی بابه.

ناجوو لیمه وه).

له خه و راسته وه ده بم، ته نیا چاره گیکه خه وتووم، ئه لحوکمولیللا، چاره گیک خه و، ئه وه مو خه ونه، چۆر پیک ئاو ده خو مه وه، جگه ره یهک هه لده کهم، خه ون له بیر ده به مه وه و له فکری خو می ده رداویم.

ته له یفوون زهنگ لی ده دا:

- ئه لو، ئازاد!

- به لی، رهزا گیان ئه وه بو و به په له رۆ بیبوی؟

- له بهر حورمه تی دایه خانم بو خو م هاتم، سهر م قاله.

- زور سپاس رهزا گیان، شایی و ژیانی نویت پیروزی، ئه وه بی و هه زاری دی.

به پیکه نینه وه:

- هه ره ئه وه شم پی بگویتزیته وه قایلیم.

- رهزا، کارتی سپیت له لا ماوه؟

- ئا، چه ندی ده ته وی بو ت به ری کهم.

- بو م به ری مه که، مالی مه لیت له بیر نه چی.

- هه تیوه پیسه، هه ره که سی دیبا ده یگوت، له تاوی (مه لی) ئه وه شیت ده بی.

- نا به گیانی رهزا ته نیا عاده تم پی گرتوه.

- ده زانم، خه لک و نازانی.

- رهزا، هه رچی پته وی دهنگ بکه، ده خزه مت دام.

- ئازاد گیان، له سایه ی تو وه چم ناوی، بلیم نه خشه ت لی بی؟

- جارئ نا.

- له به رچی نا، پی ره گا.

- جارئ بزاین ئه تو چ غه له تیکی ده که ی.

- ئازاد گیان، ده مه ویست عه رزت کهم هی ندیک زووتر بیی.

- به چاوان، براله هه رچی ده ته وی به رموو.

- کاکه به گیانی تۆ هه موو شتتیک زۆره، کاکم هۆی داوه تهوه، دهی کارت نییه.

- خۆشی تۆ.

چایه کی بۆ خۆم تۆ ده کم، هیندییک خۆ ده خافلینم و زووتر له رۆژان دچمه لای مام، بازاری خۆشه، دووکان پر، سه بریکی:

- مامه گیان! رها داوه تیه تی، ده مه ویست شتتیک پتیه بنیرم، دیمه وه.

نیو گه زه که ی به ده سه ته وه:

- شه ش

ده ست له پتوان هه لده گری:

- ئای، کورپه چابوو، وه بیتر هینامه وه، له ئیمه شیان گیراوه ته وه، تایه کی گه و ره برینج وه رگره، بۆ خۆشت چت ده وی و پرای یه ک بۆ بان بنیره.

- ئه منیش تایه ک قه ند ده نیتم.

- ده ی باشه، سو فی حه سه ن له وانه یه، به کو ئی حه مبالیان داده و به سو فی بس پیته.

کاره کانم وه ری خستوه، رۆژ زوه، به زارکی گوزه ری دا، ده چمه مه ی دانی مه نگوران، یادی مندالی دامده گری، مه ی دان وه ک خۆی نه ماوه، نازانم بۆ پیتم خۆشه هه روه ک خۆی با:

(قه یسه ری نه سو و تابوو، دوو سی پلیکان له مه ی دان قوولتر بوو، سی چوارتیک قوشمه بووین، غار غارین و خۆشارنه وه کیتمان تیدا ده کرد، دوو کانه کان وانه بوون، ته خته ی پیتم دوو کانه کان نه ماون، ئاه چه ند له بهر چاوم زیندوون، وه ک ئیستا بی، میرزا شه متون سه عاتیکی باغه لی ده گیرفانی جلیقه که ی دایه، ته قه ی ئیستکانی به تالی کاک حه بیب ده گوتمدا ده زینگیته وه، عه تری دووکانی سه مه دی ولاتی داگرتوه، چراتوری وه لیزاده، حاجی حوسین، ته ده یون، عیما دی، زارکی به رته نگی بازار شانه چرکه ی وی خستووم.

دووکانی نه سحابی، مام نه حمه دی ئیلاهی، کاک حامید و چه ند کلاو

دروو بۆنی که بابی (حه مه شه ل)، مه ی دانی مه نگوران به ردی تی گیراوه، ریزتیک خمگه ر، ماشه ره به نی ره نگا وره نگ، مه ی دان وه ک خۆی نییه، قوله شه قامتیک پتیا هاتوه، نه و بۆن و به رامه ی جارن له کو تیه.

پیاهه کان پیروون، هیندیکیان مردوون و مناله کان گه و ره بوون...

ده چمه وه دووکانی مام، تازه ده وری چۆل ده بی، ده فته ره کان ده ست ده ده می، له به ره وه نه گه ر سارد و سه و دایه کیش هه بی ده ده فته ری رۆژانه ی داویم، تا لای ئیواری له لای مام خه ریکم.

تاو په رینتی هه لده ستین، مام:

- دوای تۆ دایکت ته له یفوونی کرد.

مام له بهر چاوی ده بیته مو دیری ده بیستان، رۆژی خه به ری باو کم، نه ویش ئاوه ی ده ست بی کرد. ختیرایه کی لی ده پرسم:

- کاری پیتم بوو؟

ئاساری په ریشانی، ده نگنو و سانیکه ئه هوه ن، له رزینی واژه کان ده زارمدا به رچاوه، مام هه ست ده کا:

- ئه ی بۆ وا تیکچووی، دایکت خه به ری ماشین هه لکرده وه ی تۆی دامی، زۆریش به ده ماغ بوو، نه منیش هه روه تر، وه دیاره ورده به قسه ی مامی خۆت ده که ی، بریا هه موویانت ئاوا جواب دا بامه وه.

دیسان خاترجه م نه بووم:

- هه ر له بهر نه و خه به ره ی قسه ی ده گه ل کردی؟

- ده پیشدا گوتی: (نازاد له و تیه) پاشان باسی ماشین و نه وانه ی کرد. نازاد! بۆ وا رچه نی؟! نیگه رانی چی؟ بۆ به مامی خۆت نالیتی؟ ئه من له تۆ به ده ر که س شک نابم، پیتم وایه له باری فکری شه وه هیندییک ئاگامان لیک بی یانی نیزیکتر بینه وه باشتره.

- مامه گیان چ ده فه رمووی، من له حاست تۆ ساحیب سه ر نیم، له کاوه ش چوکه ترم، پیچ و په ناشم نییه، راستیه که ی پاش فه وتی بام نه و نیگه رانییه م تی که و توه: خه به ری له نه کاو ته کانم ده دا.

مام هه ناسه یه کی هه لکیشا:

- نا کوپم، نا بایم ئەو هی مەلێ، وا بلیی ئەمنیش پەرۆشی تۆ دەبم، وه دیاره ئەمن بەبابی خۆت نازانی، هەر چەندە پێم ناکهوی، ئەمما بەگومبەزی پییغەمبەری ئەتۆم زۆر له مندالەکانی خۆم خۆشتر دەوی، پەنگە ئەوان نەین، مندالی دیکەم بۆ ساز کرێ، ئەگەر خوای نەکرده ئەتۆ نەبی، کاکم له کوئی بێنمەوه، نازادیکی لێ بیی، ئەو دایکە مەزلوومە تۆ دلی له سەرت دەگەرێ، هەلبەت ویستووێ بەزانی له کوئی، ئیشاللا ئەگەر مندالت بوو دەزانی چەندە خۆشەویستە، دلی دایک و باب سەبارەت بەئەولاد چۆنە.

مامم زۆری دلخۆشی دامەوه، زارکی کیفەکە ی کردووه پر بوو له پوول.

- هەلگەر، دەچییه داوەتێ، هەرچەندی دەتەوی.

- پیتویست بی عەرزت دەکەم.

نیو چاوانی گرژ کرد:

- دەگەل تۆمە درێژ! دەلێم هەلگەر.

بزهیه کم دیتێ و دەلێم:

- مامه گیان دەتەوی منال ژیرکەیه وه؟

قاقایه کی لێده دا:

- نا رۆلەم، پوولە، چ له لای من بی چ له لای تۆ، له بیرم نەبوو، ماشینه کەت پەخشی تیدا نییه.

قاقا پێده کەنێ:

- نامەوی ژیرت کەمەوه، دەمەوی پەکت نەکەوی، ئیمەش بانگ کراوین، نامۆژنت و فەوزیەت له بیر نەچی، بەتویان دەسپێرم، پێم وا نییه بۆ خۆم پێم بکرێ، دایه خانمیش پەنگە نەیه.

- ناوەللا مامه گیان، بەلام بەمنی فەرموو دەبی بچی.

بەزۆری چەپکیکی پوولی درشت دەگیرفانم ئاخنی.

ئەو کاتە ی خوا حافییزیم له مامم دەکرد، کیشە ی داوەتی رەزا بردمی دەبیرەوه:

چ جوابی (مەلی) بەدەمەوه؟! دەبی مالی مامم بەرمە داوەت! تەنانەت ئاگاشم لیبان بی. (مەلی) دەمخوا! چۆنی پینەکەم؟ زمانم بەپرین چی. له

قەدیمەوه گوتوو یانە: (زمان ئامان) خۆ من بەگاز نەگیرابووم خەبەری داوەتی (رەزا) بەمەلی بلییم! تەنانەت کارتێ بۆ وەرگرم. ئەگەر وه دەستیان نەکەوتیب، دەبی خیرایه کی تیکی دەمەوه، نەیه باشتره. (مەلی) و (فەوزیه) لهوی بن، دەشیوی، وهچاکه بۆ خۆم نەچم! بیانوویکی بێنمەوه، دایکم نەخۆشە، دایه خەیاڵ سەر ئیشە ی گرتووه؟ شتیکی وا، لهوی نەبم باشتره. لهوانه یه ئابروومان بچی!

دەنگی ئاوات خوودارم دەکا:

- نازادا! چۆنی، چ دەکە ی؟ دیارنی!

- چاکم ئاوات گیان، بۆ خۆت چۆنی! ئەوه له کوئی بووی؟

- چوومە مالی ئیوه، له مال نەبووی، (رەزا) کارتێ مالی میرزا عەولای پێدا ناردم.

له پشتین بەره ژیرم مرد. کارت گەییوه، تازه تیک ناچیتەوه. قەولم بەمام داوه نامۆژنم و ئەوان دەگەل خۆم بەرم، (مەلی) شیت دەبی!

ئاوات هیندیک بەسەر لیشیواوییه وه چاوم لێ دەکا:

- نازاد چییه! حەبت خواردوووه؟!!

- نا، شتیکی وا نییه، ژانەسەریکی له نەکاو.

- بتهمه کن دوکتۆر؟

- نا، چ نییه، بۆ خۆی هیدی دەبی.

خۆ له دەس ئاوات رزگار دەکەم. سەوزی فرۆش دەنگی لێ بلیند کردوووه:

(دەسکە دەسکە، دەسکە ی دوو دەسکە...)

سەر بەر دەدەمەوه بۆ لای مالی خۆمان، پەنجەره ی مالی نایب کراو تهوه، دەنگی گرام، (غروب توی کوهستان) ده گوتمدا دەزرینگیتەوه، دیه نی (ئەشرف) شوخی مەزلووم دیتە بەرچاوم. خۆ دەمالی خۆمان داویم. (وریا) له دووره وه خۆ دەباو شەم دەخا: (کاکه نازادا! پوولە مەلی، ئەتانی، ولیا، ولیا، درن درن...) خوین شیرنه، قسه کەل و پەله کانی وه ک قەندن. دەباو هشی دەگرم، ریکی دەکوشم، کاکۆلم دەکیشی.

مهلی به پیرمه وه دئ: -
 وریات خوشدهوئ؟ -
 - جا به تو چی!
 - به خیلی پی ده به م.
 ده دلّه خۆمدا ده لئیم:
 (ئه گهر ده تزانی ده گه ل کئی ده چمه داوه تی، کارت به وریا نه ده بوو)
 به رهو هاله که ده رۆم، پیشا و بره م ده داته وه:
 - نازادا! کارته کان گه یشتن، مه منوون، نه تو که ی ده چی؟
 - سبه یینی پاش نه هار.
 - ئیمه ده گه ل کاکم ده چین، یه کتر ده گرینه وه، ئاخری دۆت وه گیر هینا.
 - به هه ویا به، ده ستت ناگرم!
 - نه وه پیاوی ده وئ ده ستی مه لی نه گری.
 - نه گهر نه مگرت چ ده که ی؟
 - ده بیینی، گویت ده گه زم، هه تا وه گریان ده که وئ.
 به پیکه نین ده چینه ژوور، (وریا) له په نام رۆنیشتووه، یه ک پشوو قسه ی
 که ل و په ل ده کا:
 (کاکه نازادا، ولیا، پووله مه لی، دایه مه ل مه لک، شایی...)
 (مه لی) په له ی چوونه وه ماله تی، وریا مل نادا، دایکم به که یفه. بۆنی
 که باب ولاتی داگرتووه، وه دیاره دایه خه یال خه ریکه، (مه لی) وریا
 هه لده ستیینی، روو ده دایکم ده کا:
 (دایه خانم له سه ر ئیزنت مه ره خه س ده بین.)
 دایکم کورسییه که ی ده سووریتی:
 - نا کچم، نابئی بچنه وه، میوانی منن، ده گه ل وریا زپیره.
 (مه لی):
 - دایکم چاوه رپیه.
 دایکم:

- ئیستا ته له یفوون بو دایکت ده که م. دایه خه یال خۆی ده کوژی له
 ئیوارتیه گوشتی ده پیوازی گرتووه.
 مه لی:
 - دایه خانم نه ویتش هه رماله تو به.
 دایکم گه یوه ته لای ته له یفوون:
 - نا (مه لی) گیان، ناچنه وه، نه ونده ش خۆت شیرن مه که.
 دایکم ژماره ده گری. مه لی چا و له من ده کا و بزهی دیتی. وریا توند
 پالی وه پال من داوه. روو ده (مه لی) ده که م:
 - ده رسه کانت چا و لئ ده که ی؟
 - به لئ، نه گهر ده فه رموی بچم کتیه کانم بینم؟
 - نا زه حمه تیکی دیکه م هه یه!
 - فه رموو، ده خز مه ت دام.
 - هه سته چایه کی تیکه.
 مه لی به پیکه نینه وه راسته وه ده بی:
 - وه ی له بهر تو!
 - شاگردی وا به پۆزم نه دیوه.
 - وه ستای وا هه ر شاگردی وای ده بی.
 - له وه ی به ملاوه ده بی لیباسه کانیشم بو بشوی!
 مه لی له بهر لیبویه وه:
 - کوا خودا نه وه ی ده کا.
 دایکم بزهی دیتی. وه دیاره گوئی لئ بووه.
 (مه لی) چۆته ناشپه زخانه. دایکم روومه تی سوور هه لگه پراون.
 به خته وه ری ده چاوه کانیدا دیارن. رووم تی ده کا:
 - رۆله گیان ئیوارئ چوویه کوئ؟
 - ئیوه خه وتبوون، چوومه دووکانی، مامم سه ری شلووخ بوو،
 ته له یفوونت کردبوو، کارت پیتم بوو؟

- دهمه ویست بلیم زوو بییه وه، برسی ده بی، دؤغره مه بهری دل ناگری
دهنا چ کارم پیته نه بوو.

مه لی که شه فییک چایی به دهسته وه دیتنه ژورری. دایکم تاماره ی لای
وریا ده کا:

- نه دی کوری من چای ناخواته وه؟

- نا، دایه خانم، چای ناخواته وه. نه گهر کهس چاوی لی نه بی به
خزمت قه ندی ده گا.

دایکم پیته که نی:

- نه گهر وایه شیرینی تازه مان هه یه، ههسته له یه خچاله که بوی بیته.
(مه لی) به ره وه یه خچال ده روا، دایکم پر به چاو ده روانیته ریگا رۆینه که ی:
(ههر دیتو پترم خو شده وی. ربه ی خودایه به دلی منی ده گهل بکه ی.)
چاو له من ده کا، فکری ده خوینمه وه.

دایکم به هه له نه چوو، مه لی کچی چاکه. رۆژ به رۆژ جوانتر ده بی.
دایکم ناشقی بووه. من ته نیا خووم پی گرتوو. رۆژیک نه بیینم وه ره ی
ده کهم. بۆم پروونه منی خو شده وی. له قسه کانی نه م دوا بییه ی را باش
تیگه یشتووم. (مه لی) ره فتاری ده گهل من گؤراوه. قسه کانی مانا دارن. له
حاست فهوزیه حه سوودی ده یگری. دل پیسی له من ده کا. له چاوه کانی زؤر
شت ده خوینمه وه. تا ئیستی دوو جارم پی گوتوو:

(بنه ماله ی ئیمه نه خو شقی خوینی تیدایه، منالی من و فهوزیه ساغ
ده رناچی.)

وه ختییک بۆ خو شقی نه وه ده زانی، حه سوودی جگه له خو نه خو شکردن چ
نا کامیکی ده بی. به للام خوی پی دابین نا کری.

ده زانی من فهوزیه م ناوی، سه ره رای نه وه به دیتنی په رۆشه، قه لسه.
ته نانه ت به ناو هینانی زهد هه لده گه ری.

چایی ده خوینه وه. مه لی به به زیه تی. وه دیاره شتیکی پییه، له لای
دایکم نایلی. وریا نیسکه نیسکه شیرینی ده خوا، بی نه وه ی ولات پیس
کا. دایه خه یال له حه وشه را هه را ده کا:

(نازادی ده بهر دهسته کانت مرم، سفره که ی رایه خه.)

مه لی راسته وه ده بی:

(هه تا شاگرد له وی بی، وه ستا نابی ههستی.)

هیندی بلیمی یهک و دوو، سفره ی راده خا، وهک ژنیکی مالداری
به نه زموون. پاک و خاوین و توندوتۆله.

شیتو ده خوین. دایه خه یال بونی رۆن و پیوازی لی دی. چۆله مه شکینم وه
بیر ده که ویتنه وه. چاو ده گتیرم، دایه خه یال شکاند وویه تی. ته له ویز یۆن
دهنگویاس بلاو ده کاته وه. دایکم نارامه. ئیشتیای باشه. چه شتییک
دلخو شقی تیدا ده بینم. بونی خه م و هه ناسه ورده ورده کهم ده بی.

بیته نگ و نارام خه ریکی شیتو خوار دین، دایه خه یال روو ده مه لی:

- مپۆزه ره شکه! ده بهر نه وی لیوه نوغانه ت مرم، نه توو قه ول بوو
هه رۆیه وه مالی، ده نا زؤرم حه ز له ده ستاوی تووه.

- دایه خانم ئی زنی نه دام، ده ستت خو ش بی، زؤر چاکت برژاندوو،
هه لده ده می:

- حه یف دایه خه یال چۆله مه که ی شکاندوو.

دایه خه یال قسه کهم ده بری:

- خوی ده کا نه توو ده گهل مه لیله چۆله مه شکینی له سه ر دلخواز ده کهن،
شه رته ئینجار هه مان را گرم.

مه لی:

- پاش شامی داخت ده بینم. چه پۆکه کهم له بیر نه چۆته وه.

- بی منه ت بی.

وریا خه و دایگر تووه، شه وه که ی مه لی تیکده دا. هه ستاون برۆن. وریا له
باوهش ده کهم، وه دهر ده که وین. له بهر ده روازی ئیمه (مه لی) کیفه که ی
ده کاته وه، چۆله مه یه کی ده ده سمال کاغه زی پیچاوه، ده ری دینی:

- فه رموو بیشکینین.

ده گه لی ده شکینم:

- له سه ر دلخواز.

هه تا ده رگای خو بان ده گه لیان ده چم. کلیل ده ده رگا ده خا، وریام لی وهرده گری. به نه سپایی دهستم ریکده کوشی. دهستی داغه له بهر چرای دارتیله که چاو له چاوی ده کهم، شوق ده دن. سوور هه لنگه راوه. خوشی و شهرمه زاری ده سیمایدا به دی ده کهم. سه بریک ده لیم:

- لیم نه بر دیه وه!

- به چی؟

- (وریا) م نه دایه دهستی؟ خو نه تگوت له بیرمه!

وهها پهل ده بی له وانیه وریا بهرداته وه. توند ده یگرم، مه لی ده له رزی:

- دلخوازه کهت چیه؟

- چه پۆکه کهت پاک.

زمانی ده بهست چووه، به زوری ده لی:

- هه نه ونده؟

- من پیای سه لاهه تم.

به م شه وه ناکری چیدی راوه ستین. قسه ی نه گوتراوی زور پییه.

بزه ی دیتی:

- خوا حافیز نازاد، چاکت چه پۆکه که پاک کرد.

- هۆشت به ده رسه کانتیه وه بی.

- باشه سه ی زوو وه ره.

دایکم خه ریکی نوێژانه. دایه خه یال له ناشپه زخانه خه ته ی دی.

ده چمه دیوه که ی خو م. هه وا گه رمه، وه ک دیم کرابی. دهس ده ده مه رۆمانیک. دهنگی موسیقای مالی سه رکار، ده مباته لای په نجه ره:

(ناه سه رکار به خته وه ره، به که یفه، خو ی ده گه ل زه مان ریکه خستوو، به که مپش رازییه، نه وه ی ده لیم: «دهم خه نیمه ته» ته نیا بۆ سه رکاره). له پشت گنج و لۆنجی په رده، وه ک تارمایی دیارن. پیکه وه سه ما ده که ن. شه وی میوانسه رای ورمی، خه ونه که م وه بیر دیتیه وه. مالی سه رکار، ئاسایییه، ساکاره. نه ما پره له شادی. خوشی بۆ سه رکار، به خو فریودانیش بی خوشه. بیرى ناخوش لاده با.

گرام به ک به شوین یه کدا، ده وری ده گوری.

هه وای جو راو جو ر، ناههنگی شاد، بن بزۆکه، مه قام، هه لپه رکی، سه رکار ده چیتته سه ر مه نقه لیه که.

(ناهید) نۆره ی دی، (غروب توی کوهستان) نه شرف ده گه لی ده لی. دلگه ر، خه مباره، خه میکی هه زاوی، به سۆز.

هاودهنگی نه شرف شتیکی دیکه یه، هه ستیکی تره، وه ک ناماژهی بیره وه ریه کی کۆن، پر پر له ناکامی و نیاز، هانه ی هه ناسه ی به سۆز دیاره. ناله یه، گمه ی خه ونی نه و شه وه، کۆتری خه ونه که، کۆتری سپی سینگ به فرین...

نه گه ر تاریکی شه وه نه با، دوور نه بوو فرمیسیکی قه تیس ماوی سه ر گۆنای بیینم. شه ویکی پر له ره مز و رازه، سیحره، نه فسوونه. ده کاتیکی که م، ماوه یه کی کورت، ئانیک، دوو چه شنه ژبان له ژیر بانیک ده بینم. سه رکار بۆ ساتیک خوشی په نا بۆ مه ی و مه نقه لی ده با.

نه شرف، ته نیا به رواله ت به که یفه. شاد نییه، شاد ده نوینی. به شوین رواله تی خوشی خه میکی قوول دی. به دلی پر خوینه وه نه شه ی سه رکار ده بزتیوی.

به ستن و کرانه وه یه ک دایه به سه ر ژباندا حاکمه، سه رما و گه رما، خوشی و ده رد، شل و توند و خه م و ناههنگ و سه ما...

ماوه یه ک ده و خه یال و روانینه دام. له نه کاو به خو داده شکیمه وه. دهس ده ده مه وه رۆمانه که. دایه خه یال به نه سپایی دیتیه ژوور:

- من له لام وابوو ههوت جه مت خه و کردوون!

- ده مزانی دیتیه لای من، خو م خافلاندا.

چرای مالی سه رکار کوزاوه ته وه. چرایه کی که م شوق هه لکراوه. دهنگی گرام دی و نایه.

ده گه ل دایه خه یال هه ریه که ی له لایه ک راکشاوین، به سرته ده لی:

- نازادی! ده لیم نه و ده مه ی مه لیله ت به ری کردوه، چ قسه و نه کردن؟

- قسه ی چۆن؟

سه ریکم لی راده وشینی:

- ئەیبی قسهی ده قسه، هه رکوو عه زه بن، قسه و مسه ی ده جحیلان، ئەو هانه.

- هه ر باسی ده رس و ده وران بوو.

- ئەیبی کوپه ده وه لای نیوه لای نی، دوا زده حیلمی خۆت له بو وەرگرتوو، مه لیله ی به سته زمان ئەوه ده لای له بو ت ده ترۆقی.

- دایه خه یال چت لی وه شارم، چ ده خۆدا شک نابه م، نامه وی ژن بینم. به هه وای مندالی ده روانه مه لی.

- ئەیبی ئەوه ده لیبی چی! ئەتوو ده سته خوشکی مه لی، کوپه حه ییبی بکه. ده رویش (حه لی) هه ر وه کی توو ده بوو. ئای بریبا به بری خوای هه ر به کچۆله یی مرده بام. هه رچه ندی ئەو حه یامم وه بیه ر ده که ونه وه، نیویک له حه مره م که م ده بی.

- دایه خه یال ده رویش (عه لی) کی بوو؟

- که سوکارم له وه هه ی گه ری، هه روا به زارم داها ت.

دایه خه یال بیده نگ بووه، دنیا یه ک حه ز و داخازم ده ناوی ده رویش (عه لی) دا دیت. وه ک ئەم ناوه ده پنچ و بناوانی ژبانی دایه خه یالدا ریشه ی دا کوتا بی. ئەوه ند به غوره تی ئەم ناوه ی گوت یا چاکتره بلیم ئەم ناوه ی سووتاند، شکم په ریبه سه مه سه له که. هه ر وا بیده نگه، پیم گونا هه بیده نگه یه که ی بشکینم. وه وه ی ده چی ده قوولایی بیه ره ریبه کدا بی.

هه لپه شتبا سووک ده بوو، رووی تی ده که مه وه:

- دایه خه یال!

- گیانی دایه.

- منت خۆش ده وی؟

- ئەی له منت نه که ون، ئەوه هه پرسیا ری ده وی؟! کوپه رۆله دنیا ی روونم له بهر توو پیخۆشن.

- ئەگه ر وایه، باسی ده رویش (عه لی) م له سه ررا بو و گه یه ر.

نازاد گیان، کای کۆن به باکردن چ سه مه ری نین. ده لاین:

به فر به ئاله کۆکی گوت:

(ئاله کۆکه ی پرچه، چۆر چۆره م که وته بنه)

(چ بکه م له و مال و ژنه)

- دایه گیان خۆ تو دایکی منی، شه و شه ونخوونیت له سه ر کیشاوم ئەو نه قلله ی بو ده دلندا راده گری. به لاین بوو هه موو شه وی نه قللیکم بو و گه یه ری، ئەگه ر به سه رهاتی خۆت بی چ نه قللیک له وه خۆشتره.

هیندیک ده مینگی نی، پاشان:

(- نازاد گیان! گه وه بووی شه رمیت لی ده که م، به لاین کورته یه کت له بو ده گه یه مه وه.

ئەو ساله ی ئاغا شه هید کرا، خه لکی شاری هه لاتن بو هه نده ران کوپه کانی ئاغا ی به دیل گیران، شار بی چاوسوور مایه وه. من و دایکم هیلانه که مان شتوا، چوینه وه لای مامی دایه م له «سویناسی» له وینده ری گیرسایه وه. کوپه ر به ی تووکی سه ر ئەژنۆبانت سپی بن، به لاین حومری درێژ پر ن له به لا و مسه وه ده، بریبا به بری خوا هه ر ئەوی ده می مرده بام.

ئای چم دی و چم به سه رهات. خوای هه لئاگری له مالی ئاغا ش وه کی ئیبه له بو م باش بوون. له و چوار میترده ش که خوا به قیسه مه تی کردم، هه ر ده مایه کی زیز بووبام یا تالووق کرابام هه ر ده چومه وه ماله ئاغا ی سالار.

قه تیان به چا و دانه دامه وه. که س نه یگوت ژنه تیوه خۆ توو به ره هه لیبته نی حه یا بکه یا ئەوانه. بیه ر به کس بتوانی به چاوم داداته وه، یا بلتی پشتی چاوانت برۆن. هه تا گه راپمه وه مالی، ئاغا ی سالار ده یفه رموو:

«خه یال ئیبه هه ر مالی ئاغا یه، هه رچه ند چوکه بوته وه به لاین به شت

پیوه ی هه یه. ئیبه هه ر مالی بابی تووه، سه د سالی لیبه وه مینی کار بکه ی و نه که ی که س حه قی تووی نیبه.»

میتردی ئاخیرم خوای له بو خۆی برده وه، ها تمه لای دایت ئەتوو تازه ببووی. ئولفه تیم به توو گرت، ئیدی وازم له میترکردن هینا. نازاد گیان به سه ره ی توو گوتوویانه: «هه وه ل ته خت و هه وه ل به خت». هه رچه ندی ده رویش «حه لی» م وه بیه ر دیته وه روح له جیبه کی گه لی سه خته و نایه ته

دهرئ، هه موو جارئ کراسیک گوشت کهم ده کهم.
سئ چوار سالیکی ده بوو، ده گه ل دایه م له «سویناس» ی بووین. به خو م دا
ها تیبووم، هه تیبو مه تیو ده وره یان ده دام. به لا له درو یان دا بو خو شم کهم
که مه گهرم داده هاتم.

پیتم سهیره ته توو ده لئی چم ده باران دانین، حیسانی عه زه ب وه ک سو یه ی
وایه، کوره پروام پی ده که ی شه مچه ی پی هه لده بن.

ده رویش «هه لی» بگپه بوو، لبادی ده کردن، خه لکی ئیره بوو. جار جار
وه در ده که وته تهو دپیانه. سالیکی هاته مائی مامی دایه م، لبادی له بو
ده گپه یابین، قسه ی خو ش بوون، هه ندیک کورته بالا بوو، به لان چه ندی
بته وئ ناقل بوو، تی نه ده ما، هه ندی سه د پیوا نی ده زانی، نه قل و
نه زیله ی ده خو ش خو شی ده گوتن. به لا له درو یان دا، ده دلدا جه زم لی
ده کرد، خوی هه لئا گری چاوحیز و سووک و چرووک نه بوو. چ خوی تی
نه ده گه یاندم، وه م ده زانی ژن و منی هه یه. لانی که م گراوی و شتی ته وهای
هه ن.

روژتیکی له لایه کی نیو مائی، لبادیکی چوکه ی رایه خستبوو، له
به رگنی سپی ورده ورده دهینه خشانند، دار و گولی له بو ساز ده کرد، ئای
دونیا ی پی ته مه گ، هه تا گله بانی چاوانم ده که ن له بیرم ناچته وه، به نار
نار گورانی ده گوتن. زورتری ورده مه قام بوون، یه کیانم زور به دل بوو،
ده یگوت:

له مال دانیشتبووم خه یالئ له سه ری دام.

ئیشقی بالای جوانت ته ری نازه نین، ته ی قه ده م خیر، جیبه جئ له دلئ
دام

ته ی جیبه جئ له دلئ دام.

به چه ندی ئای به چه ندی، خری له باغی ورمئ

چ بکه م بو برینجی سه دری ته ری نازه نین ته ی قه ده م خیر لیمان میوانه
نه رمئ)

ته و هه ی گوت، چاویکی کرپارانه ی له من کرد، هه ناسه یه کی هه لکیتشا،

که سن له کن نه بوو، هه ر دوو به دوو له نیو ماله که بووین، ته من هه ویرم
ده شیلا. لکه سو زانیم هاویتبو ته ستوم، سه رم ده گیتزه هات، زانیم
ته وه یانی له بو من گوت. ئاورم ده هه ناوی به ربوون.

به سه ری توو وه های کار له جه رگ و دلانم کرد: خو شه وه نه بی. ئیدی هه یا
و مه یام ده گه ل که ویه به فری نیساران چو نه وه گوتم:

- ته ری ده رویش وا به غوریه تی ده لوزیه وه، خوی پیتم نه گری خه یالی
مائی له سه ری داوی.

هه ناسه یه کی هه لکیتشا، وه هاشی هه لکیتشا بینی پی خوارده وه، گوتی:
«ماله بابم جا مائی چی! سه لت و ره به نم.»

ئیدی سه ری زبانی خو م گه ست، ده دلدا گوتم:

«وه دیاره ده رویش هه ر به حه ده به، له رووی هه لئا یه، ده نا ته ویش
سووتاوه، وه چاکه دنه ی ده م، بزائم چی ده دلئ دایه» گوتم:

«ده رویش ته و هه وایه م زور به دل بوو، ره حه مه ت له دای و بابانت
هه ندیکی دیکه شی بلئ.»

دار و گولتیکی جوانی له نیوه راستی لباده که بنیاد نابوو، ورده ورده
ده یته پانده وه گوتی:

«پیتم خو شه هه ر ده مایه کی بته وئ ته و هه وایه ت بو بلیم؟»

گوتم:

- ته ییی، جا کوپه چی ده وین، دوو چاوی ساخ.

بزه یه کی هاته سه ر لیوان، له بنه وه چاوم لی کرد، جار جار سیله ی چاوم
ده دایه، ته ی کوپه بم: وه ک هه ر ئیستا بی، روومه تی هه وایه ک سوور
بیوون، نیوچاوانی ئاره قه یه کی وردی لی نیشتبوو، زور به شه رمه وه گوتی:

«ته ری خه یال! بو نایه ی پیکه وه ریکه کوهین، چش خیری ناکا.»

ده نگی ده له رزی، به پیواوه کی نه ترسم نه ده دی. جار جاریش ده تگوت:

«شه رمیونه» خو م ده خواره بایان ده گرت، وه ک چی لی حالی نه بووبم:

- یانی ده فه رمووی به دووی یه کدا غار دهین؟

هه ندیک پیکه نی، گوتی:

«رهبهک ناکه وین، وه یهک دهکوهین».

به ناشکراییی درۆم دهکردن، دهمه و یست ئه ویش وهکی من شهرمی بشکئی،
گوتم:

- ئه توو به لای خو به و ده رویشی، تۆ به کاری، ئه دی چ له ده زنوئێژی
دهکهی، ده زنوئێژت ده شکئی، وه نییه؟!
گوئی:

«ده رویش نیم، تۆ به کاریش نیم، ئه و ناوه له با بام را به من گه ییوه،
هیندهش خو هه تله مه که، ئه گهر قایلی دیمه سه به رهی؟»
کردمه وه گالته که ی ده خۆم:

- بییه سه لبادی حه بیی نییه، به لانی به ره هه نانا. ئه توو نه تیبستوه
ده لێن:

«به ره فوو له قوونی پیاوان دهکا.»

شهرم و مه رمی شکابوون، قاقا پیده که نی و ده کولی، گوئی:

«خه یال نه مده زانی ئه وها قسه خو شی، هه تا که سن له لا نییه با پیت
بلیتم، ئه گهر رازی دیمه خوازی بی.»

چاوێکم به حه زوه لێ کرد، سینگم له بۆ له راند و گوتم:

- ئه توو نا هومیدت کردم، ئه ویش له رتیه.

گۆشه یه کی چاوم دایه، وه ها به ده ماخ بوو، وه وه ی ده چوو شاگه شکه بی،
گوئی:

«کوا نا هومیدم کردوی؟»

به به زوه گوتم:

«ئه وهه نییه ده لێتی: «ده رویش نیم، تۆ به نه کردوون»

ئه گهر وایی، زهرگ و شتی وه هاشت نین، ئوو وه لاهی ده ستم ده
هه ویریدا نه بان به چه پۆکانم ده کوشتی.

ئای نازاد گیان! دنیای هه ر جیحیلی تیدان. سه د بری هه ر ئه وێ ده می
ده ستم ده سوتنه ی دابوو ده مردم. جا له بۆیه پیت ده لیم شه و و رۆژ مه لیله ی
سوور و سه پان له په ناته خوای پیم نه گری بی مه یلیش نییه، هه رئه وها

به ره هه لدا ی مه که.

کو رانم جیحیلی هه ر چه نگه فلیقه ی خو شن، ته مه ن هه ر کلا و سوورانی که،
هه تا چاوان له سه ر یه ک داده نیی و چاوان هه ل دینییه وه ته وا و ده بی).

دایه خه یال چۆته وه سه فه ری لای. بی په نا و په سیو قسان ده کا، شه رم
لێ نا کا، به ئا وه دانیشم نازانی، وه ک سه رم پتیه نه بی. سه ر هه ل دینی:

- ده رویش (حه لی) نه یه یشت چیدی بلیتم، ده ستم هه روا ده هه ویره که
دابوو، وه ک بزووت هه لێ کوتا سه رم، خو ی گه یاندمی، به په له ئه ولا و لای
ماچ کردم.

ده و جه نگه دا، جیره ی چه په ری نیو مالتی هات، دایکم بوو، هه ر کن
خه جلا ین، دایکم رۆ هاته تیرۆ که که، به هه موو هیزی خو ی یه کی له نیو
شانی ده رویش راکیشا. ده رویش ده ره پیره حه وشه، دایکم ده من به ربوو.

دوو سی تیرۆکی له لا ته ریگه م دا، ها واری لێ بلیند کردم:

(دایه مه مکۆزه، چ بکه م ده ستم به هه ویره وه گیرابوو.)

دایکم ئیمانی لێ هار ببوو:

- هه وه ل جارته، نۆ به خشت بی، وه لاهی جارێکی که ببینمه وه هه تیو
مه تیوت پی هه لارۆ چکین خوای هاوار. چه تیوه سووک و چروو که
سه به ره لا، ئه گهر دایکی درۆیانی نه گاهه ده با بتخوازی.

گوتم:

- ئه توو رانه وه ستای، کابرای گۆرینت کوشت، له ترسانت حه ول بوو،
ده نا فه قیره قسه ی پی بوون.

- قسه ی چی؟

- قسه ی قسه، ده یگوت:

(دیمه سه به رهی)

دایکم هه ندیک ئه هوه ن بۆه، هه ستام سوینه هه ویرم دا پۆشی، وه لام نا
هه لێ، به دلێ خو ی به سه رم رۆیی، شتیلامی و سه رکۆنه ی کردم.

سه بریکی وه ده رکه وتم، ده رویش له حه رزی خوای دیار نه بوو، ئاوێکم
به ده ستم دا کرد، یه ک دوو مستم به سه ر و چاوان هه لپه رژاند. نه بام پیتدا

هاتبوو نه بۆران، ئەوی دەمگوت نەمدەگوتەو.

تازە دایکم لەبەر نانی رۆنیشتبوو، دەرویش سەرئیککی دە ژووری نا. دایکم گوتی:

(وهره وهره رۆنیشه وا بەحەدەب مەبە.)

دەرویش بەئەسپایی هاتە ژووری، لە قوون تەندوووری رۆنیشت:

(دایه خەجی مالتە دەستت قورسە!)

دایم بزەیهکی فیتلاوی هاتی:

- دەستم شکێ، دەبوو لە کارژەلەئە سەرتی دەم، وە پشتیت کەوت، چ نەبوو، هەتیو سەیه، با کورەکان بێنەو دەلیم سەت پێو نین، وەرە نەکی گەرم هەلگەرە با تیشووی قیامەتیت بی.

خێراپەکی لە بن هەرزالتی هیندیکم رۆنی کەرە هینا، دەگەڵ دوو نانی گەرم هەلمیشاوت، کەردمە هەرمیشک و لە پیش دەرویشم رۆ نا. دایم چاوەکی لێ کردم و گوتی:

(ئەتوو وای بەخێوکی بەخوای تیرۆکی دیشی وئ دەکەون)

دەرویش رووی دە دایکم کرد:

(دایه خەجی! ئەگەر خەیاڵم دەبەئە گەردنت نازا دەکەم)

دایکم لە خویشیان یەک دوو نانی نیو سوت کرد، لەبەر لێوێو:

(خەیاڵ قەرەواشی تووێه. بزانی قیسەت چ دەبی. خزم و قەومن هەیه، مامم، ئامۆزاکانم. خوای نووسیبی دەبی. بەلان رۆلەم دەرویش ئەتوو دنیات دیو، هەندەران چووی، وەک سەئ پێ سووتاو چ جێ نەماو نەچی، هەلمەکوته سەر کچۆلان، کورە خراب دەبینی. بەلای خوێو تۆبەت کردوون.

ئەتوو وای دانێ بەجیی من مامم با، ئامۆزاکانم بان، کورە سەیان پێو دەنای، نیتفەکیان دەبری، بەچەقوتیان دەگەڵ دەکردی، ئەو لە بۆ هۆشت بەسەر خوێو نین!)

دەرویش سەری دەبەر خۆ نابوو. دایکم دەستی پێ کردو:

(دەنا ئەتوو بەکچی من قایل بی، ویت دەدەم، ئەئ وەکیی دەدەم؟ خۆتوو

سووک و چرووک نەبووی، حیز و دز نەبووی، ئەمن بەتەمابووم نوێتیت لە پشتەو بەکم، حەمرت نەمینی تاوی دی سەت لە پشتەو نە دەژیا. ئەوها لە خۆت مەکە، لێپرسینەوێ دەبی، ئەدی کورانم! دەرویش غیرەتییکی هینا بەرخۆی:

(دایه خەجی هیندەم مەشیلە، بۆ خۆشت جحیل بووی. کارەکە وا هات ئەمن و خەیاڵ دوو بەدوو بووین. موختەسەر پێم کۆت. ئەویش دیار بوو بێ مەیل نییە. ئەمن دەپیشدا ناشقی ژن چاکی تۆ بووم. خەیاڵم لەبەر تۆ دەوی. هەر بۆ خۆشت عەرزی مامت بکە. ئەمن خۆم پێ بەرێ دەچی. کاسبی دەکەم، سەلت و رەبەنم، سۆرە و تۆرەم نییە. ئەوەندەشم لێ مۆر مەبەو. خودا پاروو نانیکی داو. وەتاغیکم لە گەرەکی باغی سیسەئ بەکرێ گرتوو، دەیکەم بەدوو. ئەتۆش دەبەینە لای خۆمان. دایکی منیش بە. خۆ بەردم بەکابەئ دانەداو. دەستم رادەگرم بەسەریدا برۆی.)

دایکم لە شلیهئ دا:

(ئەگەر ئەوهاپە کورانم دەرویش حەلی ئەدی دراویک، شتیک متیک چت بەدەستەو هەیه پێی وەگوتیزی یا هەر بەرانکەو مەمۆم لە بۆ دەلتی!)

دەرویش گوتی:

(بیت و بیانووم لێ نەگرن هەمە، پێم دەگوتیزیتەو. ئەمما ئەگەر شیرایی و خوتین و ئەوانەتان بوئ وەللاهی پێم نادری)

نازاد گیان! دایه خۆت دەبەر مری، دەلتین:

(زۆر گوتن قورئان خۆشه) وەللاهی ئەویش پێم وایه خۆش نییە وەباشە هیندەئ نەرتیسم. دایم بەمامی راگەیاندا بەلان مامە وە تەماح کەوت، گوتبووی دوو کوری بێ ژن و مالم هەن، خەیاڵی بەژن نەبێ نادەم.

چاون کرد ئەو هە جیبەجی نابی. دەرویش چ کەسی نین ژن بەژنەئ پێ بکا. دەجسا واش دەسپۆبو نەبوو بەدراوان بیانخنکیتنی. فکر فکر چ کەردەن، قەرارن دانا، شەوکی بیتە قەراخ دیی و هەلمگری. خوای پێم نەگری دایەشم سۆسەئ کردبوون. ئەو شەو پاش شیو خواردن دەستم دا دوو

جهړوکان به بیانووی ئاو هینانې ده لاقانم وهرانده.

دهرویش له محهلی قهرارې چاوه ریم بوو. مالمی مامی دایم شرودر بوون. خوڼ نه گرت. لاقه قوونې نه جات ده. حه یامیکی زور هر به غاردان ران کرد. ماندووی وردده ورده ئه هوهنی کردینه وه. لارې لین ددها، بهو کتو و به نده نانه دا. به چر و هه له مووتان هه لده چووین. دهرویش ولانه کھی وهک بهری دهستان شاره زابوو، شهویش ودها تاریک و به سام بوو چاو چاوی نه ددهی.

کورپه هر ناگه رپته وه. سهد کون و کاژیری پې کردم. به کویتستانی بادینه کویتیدا، به به ندهنی شهش رپیانې دا تپه هل بووین، هه ندی خوی حه زبکا دوور کهوتینه وه. شوینان نه شکاندين.

جار جاریش له په ناو په سیوان پشوویکن ددها. ترسن شکابوو، دهرویش هه ندیکی کولیره شه کری و غورابی و شتی ودها هینابوو، نیوه نیوه له تپکن داوخته زاری. زنه و کانیاویش زور و زه وند بوو.

ئای رولم، قه ننه کیشیک جحیلې، هه موو ته مه نی پیری دینې نه ماندوو بوون ده زانی نه بې خه وی. موخته سهر رۆین، حه ساینه وه و رپن بری. له ئه شکو و تپکیش سه رخه وپکن شکاند. پاشی گه بشتینه سیا قولې خوارې. خوڼ ده ماله کاک (برایمی کاک پیرۆتی) هاویت. له وې حه ساینه وه. تازه که سن پې نه دده ویرا.

ئهمنیان به رې کرده دیوی ژوورې و دهرویشیان برده دیوه خانې. ئه حاجی کاکه سواره ئه وې دهمی نه چوو بووه حه جې، تازه ده گه بشتنې، پپیان ده گوت کاکه سوار، پیاو پکی توندوتول و سوارچاک بوو. به مشووریش بوو. به سهری توو هه مووی بازپکی نه گرت مه سلته تی له بو کردین. دهرویشیان دهناسی. زوربان حورمهت گرتین. جلوهرگیان بو ههرکن کری، به رپیان کردینه وه شاری.

مال و حالیکې خوڼ و فه قبرانهن هه بوو، ئاتاج و موحتاج نه بووین. دهرویش هه رجی وده دهمی کهوتبا ده باخه لی منی رۆ دده کرد. له گولپې کالتر پې نه دده گوتم. بو خوڼی له ئاوی شه وی پاریزی دده کرد. روو خوڼ و

زمان خوڼ بوو. ده تگوت قه نده. ئای لال بم چند دم و کاو پیری خوڼ بوون. پاپو پیری ده زاری خه وی له چاوانم ده تورا ند.

نه قلیکی خوڼسیم له بیر، ئه وه هشت بو و گپیم ئیدی دهنوین، شهون درهنگ کردوه. بهر حه تنې خودای شاد بې. ده یگوت:

(له حه مامی شو، لبادم لوله کردبوو، ده مسووه وه، له میژ بوو بیته و بهرهم پې دده کرد. به ته وای کزر ببوه، سې چوار هات و برکه ی مابوو ته وای بې.)

یه کی زه لامی مه چهک ئه ستور، له تیانه ی حه مامی را به ره و رووم ده هات. شو ره شو ر ئاوی له فوته ی ده چورا وه. هینده بلتند کیش بوو چاوی له بهر پتی نه دده کرد. رې و راست به سهر لباده کز ره کھی مندا رۆی. رپسه کھی لی کردمه وه خوری. لانی کهم ده بوو دوو سه حاتی دیکھی خه ربک به وه، هه تا وهک خو ی لی ده هاته وه. له حه بیسه تان چه قووت لی دابام خو پیم نه ده هات.

ئیدی چاوم حه رزی نه دی... ده ستم کرد به جنیوان و هه رام کردیبه. سهری هه لپنا، گوتی:

«دهرویش جنیوان مه ده، شه ره که شمان ده که ین»

وزاقی خو م دا، ده مگوت بیگه می بو بابی ئاقل ده که م. ده گه ل گه بشتنې له سهره خو پیلی گرتم، وهک مندالیک بگری، شه قیکی ته ری له قوونیم راکیشا، گه یاندمیه ئه و سهری ده حه مامی.

گه رامه وه و هه رام کرد هه ی...

گوتی:

«قه رارمان هه یه جنیوان نه ده ی»

وزاقی خو م دا به مست و پپلا قان هه ر بیکوژم، ده ستم وپیرا نه گه بیبوو، ئه گه ر بن پیلی گرتم و شه قیکی دیکھی لیدام نیوگه زی له حه رزی جو ی کردمه وه. ئه و حاله مه ی چاویان لی بوو له سهر گازه رای پشتنې کهوتبوون، سې چوار جاری دیشمان ئه و کایه کرد زه فهرم پې نه برد. هه موو جارن یه کا و شهق ده یگه یاندمه ئه و سهری ده حه مامی. ئاخری چاوم کرد ئه و شه ره بې

سه مه ره، له په نا لباده کم روښنستم. کابرای زله ش روښسته ده ری. چی وای نه گرت جارچی هم مامی هات له دووم:

«ده رویش وهره بانگت ده کهن»

به قه لسی گوتم:

- کی بانگم ده کا؟! «

«کورپه مالت خرانه بی نه وه چت کردووه! نه وه دی ده گه لی به شهر هاتووی، پیاویتی زور ماقووله، هه ژنو ده نوکهری له پشته، نه خه له تیی...» به شوین جارچیدا چوومه ده ری. ناغایه کم دی وه ک کوری شای، له ترسان سلام کرد. سه ری هه لیتنا:

«ده رویش براله! شه ریکمان کرد، خه تام نه بوو، باوهر که لباده کم نه دیسو. قه راره هه تا هاتمه هم مامی نه شه ره ده کهنه وه به بی جنیودان، جنیو بو پیاوان نیرادن، وهره پیشی بزائم!»

ده دل هه خومدا گوتم:

«سه ت شه پی دیکه شم وئ ده که وئ»

به لام چ وای نه کرد. ماچی کردم و سه د تمه نیشی دامی. به ده سستی دانوسام:

«ناغایه فووم که، نه مناسی خه جالته خوم»

گوتی:

«نا نا، قه رارمان هه یه، بی جنیو، هه موو جاریش نه وه سه د تمه نه ت هه بی.»

ده رویش زور قسه خوش بوو، له باوهری تیر نه بووم. له په نای نه هه سامه وه. مال و حاله کهن شتوا. وه ک خانووچکه دی ده مندالان پاشی سالیکی نازاره باریکه دی گرت، هه رچی حکیم و دهرمانن کرد، نه جه لی خوای حیلاجی نایه. حومری دریتی بو توو به جی هیشت. له گورستانی مه لا جامی ناشتمان. هه موو جومعان ده چوومه سه ر گورپه که دی هه تا وهره رام قه بره که شی تیکدا.

دیسان بی سه لا که وقه وه. سپی و سپیالم به کولی دادا چوومه ماله ناغای

سالار، کوری ناغا میرزا فه تاحی، وه ک بابی خوم بالی به سه ر کیشام. دایه خه یال ورته دی گریانی دی. چاوه کانم لیل بوون، به ره به ره ده چم ده باوهری خه ویتی گرانه وه:

له به سستی چومی (یه رغوو) م. ناو مالکی لافاوی به هار، قرچ و هوهر له بهر پیتم ده شکین. نیو مالی چوم به حال ته رای می ماوه. ته میکی بی واده شاری داگرتووه.

پولیک (سه به ره لا)، برسی، کز و له جه ر دمیان ده زیل و زال ده گپرن. سه ر پشتیان روو تاوه ته وه. کولکه بیان به رداوه و که له که بیان قویاوه. دپله به بایه ک دوو گولی له سه رن. سه رو گوتلاکیان برینداره، لیک ده مرپین و خه ریکن نامبازی یه ک بن.

له زارکی گه ره کی (خری) م، گورپه یه کی قه له وی رندول دریت بیچووه پشیل یه کی خواردووه. نیسقانه کانی ورد ورد ده کرؤزی.

میته پشیل به چاوی چر داگرتوو، دهر وانیته نه ویمه نه. لاقی ده به ست چون. زاتی نییه ته نانه ت هه لی. ده سته یه ک پشیل یه برسی کلک په ریو له لایه کی تر کو بوونه وه. شوینه واری زبانی خرؤی ده نا کاربانا دیاره.

به نیوه راستی قه یسه ریدا، رتوبیه کی کلک دریت هه لدی. بوی له ته خته ده دن. هه رکهس له پیش دوو کانی خوی راوه ستاوه. توژته کین به ده ستانه وه هه لده سووین. ویکرا هه را ده کهن:

(نه ها هات، نه ها هات)

ته په ته پ و ته قه ته قی ته خته ولاتی هه لگرتووه. (بیگرن هات...)

دوو سییه ک زارکی گوزهری لی ده گرن. رتیو لمبوزی هه لدینتی و که لپه کانی وه ده ده خا. ده رده په ری، تیکه ولتیکه یه و کهس شوینی ناشکیتی. رتیو به کووچه دی مزگه وتی حاجی سه یید بایزدا تیه ه لده بیته سه ری و خوه مالیک داوی.

ده گه ریمه وه قه یسه ری. گوله که ریک ده زه رپینتی. یه ک هه را ده کا:

(کورتانه که ت دراوه)

دیسان ده زه رپینتی، لووشکان داوی، هه تا جووته یه ک داوی، باوه شیک

کووتال بهر ده بیته وه. توپه هریر و جه لسه خلور دهنه وه. کووتال وهک
 تهرمهک به سهر یه کدا ته پیون. ری نییه لاق هه لینییه وه... گۆله کهر مهست
 و غلوره. رزگار قۆلم ده گری...
 ده چینه مهیدانی چوار چرا، دوو (که میتاری پیر خه ریکن (شیر) یک
 له دار دهن...
 (حوسین) م. ده سلول دام. ئەمیر روو بهروومه. نیوچاوانم گرژ ده کهم،
 ده گورینم:
 - ئەمیر!
 له سه ره خو جوابم ده داته وه:
 - به لی.
 - ناوی ئاواله کانت بنووسه!
 - کهس ناسم.
 شه لاغیکی له تۆقی سه ری ده دم، سه ری هه لده تۆقی، ده لیم:
 - چۆن ئاوالته نییه؟!
 - وهختی ئەوه م نه بوو وه شوین ئەو کارانه کهوم.
 پیلایه کی به په نجه ی داده دم. گویم له دهنگی وردبوونی قامکی لاقی
 ده بی. یهک به خوئی ده هۆرینی. لاقی له ده مپایی دیتنه ده ری. به سه ریدا
 ده نه پرینم:
 - رۆژه ته عتبله کان ده چوویه کوئی؟
 له بهر ژانی په نجه ی پتی، به باشی جوابی پی نادریته وه:
 - له مالان ده بووم.
 - چت ده کرد له مالان، باسی چوو ده کرد؟
 - ده رس، ده رسم ده گوت.
 - به کی؟
 - به مندالی ده له مه ندان.
 - له بهرچی ده رس پی ده گوتن؟
 - پوولیان ده دامی.

- پوولته کهت چ لی ده کرد؟
 - ده منارده وه بو باو کم.
 - ئا، راست برۆ! باوکت ئەو پوولته ی بو کوئی ده نارد؟
 - بوخۆی خه رچی ده کرد. ئیمه نه دارین.
 - هۆی ئەو نه داریه تان چیه؟
 - نازانم، هه لبهت خوا نه یداوینی.
 - له بهرچی نه یداوینی؟
 - له خوئی پرسی باشتره.
 - ئەوم وه گیر ناکه وی، له تۆ ده پرسم؟
 - ئەتۆ نه ته هیشته بمانداتی.
 - من؟!
 - یه کی وهک تۆ.
 - ئەمیر به راستی پیت وای نییه نه داریه مالی هیندیک خه تای خوتانه؟
 - هه رچی بلیم چ ئاچ نا هه ر ده یکه یه تاوان.
 - ئەو پرسیاره م له سه ر حیساب نه بی، به قه ولی شه رف.
 - ئەگه ر یادداشته کانت خوتند بیته وه، جوابی ئەو پرسیاره تی تیدا یه.
 - چۆن؟
 - به شیک له نه داریه مالی به هۆی نه داریه فه ره نه گیه وه یه.
 - ئەی بو به جیتی ئەوه ی ده زینداندا بی وه شوین فه ره نه نگ ناکه وی؟
 - تۆ نه یلی.
 - من؟!
 - عه رزم کردی، یه کی وهک تۆ، حکوومه ت.
 - چۆن؟
 - ده کری من پرسیاریک بکه م؟
 - بلی.
 - بو چیتان گرتووم؟

- راپورتت لی دراوه.
- راپورتی چۆن؟
- زۆر شت.
- وهک چی؟
- دژی حکوومه تی.
- له بهر چی، به هۆی چی؟
- چونکه دهگهڵ ئیمه نه بووی.
- ههر ئه و نه ده؟
- بۆ ئه و نه ده که مه؟!
- ئه گه ر ئه وه به لگه یه، هه رچی لیم ده که ن بکه ن، به و حیسابه ده بی زۆر به ی خه لکی ئیران بگرن.
- که س هه یه تا که س.
- چۆن؟
- تو کوردی خاین، جیای، هه ر جیا و از به خوازی شی.
- شه و دره نگه، له باشگای ئه فسه ران بانگیشتن کراوین. ده بی برۆم.
- زه ری چاوه ریمه، هه رای نیگه هبان ده که م:
- وهرن ئه و زیندانیه به ر نه وه، لاقی ده رمان که ن.
- ده چمه وه وه تاغه که ی خۆم. پاکه تیکی لیبه، پاداشه، پوولتیکی زۆره، تازه تازهن، وهک ئیستتی هه لپاچرا بن، ده س ده ده مه کیفه که م. وه ری ده که وم.
- زه ری به پیرمه وه دی. لیه کانی ئال و داغن. جلی شه ونشینی ده به ردا به.
- سوورا و سپیا و بکی کالی کردووه. ژیان له سیمای ده بارئ. ئامیترم پیدای ده کا:
- شه و دره نگه، دیبه ژووری یا برۆین؟
- پاکه ته که ی ده ده می:
- ئه وه ی تا قه ت که، وهره برۆین.
- باشگای ئه فسه ران به کی دی نابا. به شان ه چرکه جیگای من و زه ری

- ده که نه وه. تالار وهک کۆلکه زتیرینه نه خشاوه. ژاوه ی دی، پره له ژن و پیاو.
- که س به سه ر که سه وه نییه. میوه و ئاوه کیمان بۆ دینن. زه ری هه ر میوه ده خوا. دلیم گیراوه.
- تینوایه تیم ناشکی. قه ره ته په ده رۆمه سه ری، یه ک به کی ئه و ژنانه به چاوی مو شته ری ده روانم. هه موو شه نگ و شوخن، زۆریان جوانن. هی دزبوش هه ن، به لام زۆر که من، هه رچی هه لپانده سه نگیم، له زه ری جوانتری تیدا نییه. زه ری سه رتۆپی ئه م شاره یه. خۆ به به خته وهر ده زانم.
- ژنی جوان، ماشین، پوول، مالی خوش، ریز، حورمه ت و شوغلی ئابرو و دار...
- نانا، ئه وه شوغل نییه، به زیاد نه بی، خوا لیم وهرگریتته وه. په نجه ی لاقی ئه میرم ناپیاوانه تیکشکاند. چی کردبوو؟!...
- شتیکی وای لئ نه گیراوه، پیم وای نییه ئه هلی ئه و کارانه بی. وه دیاره کورپکی وشیاره، جا ئه وه ش ده بیته تاوان؟!
- دوی شه و، جه ناب سه ره ه نگ ده یفه رموو:
- (ده بی وه قسه ی بی نی، «نالئ» مان، نییه. ده بی بلئ، بنووسی، لانی که م ده بی هاو کاریمان بکا، هی واما ن ده وی.)
- مچورکم پیدای دی، له خۆم وهره زم، ده مه وی بگریم. زه ری تیم ده کوتئ:
- (حوسین! چییه؟ نا ره حه تی؟)
- سه ر راده وه شینم:
- (نا زه ری گیان! ماندووم.)
- (له چی ماندووی، فه عله بیته کردووه؟)
- (سه د بریا فه عله بام...)
- ژنه سه ره ه نگیکی خوتنتال له په نام راوه ستاوه. ده ستم بۆ درتژ ده کا، ده به وی که شه یه کی سه ما ده گه ل بکه م.
- بی جواب مه حته لی ده که م، بی حالم نازانم چی جواب ده مه وه. زه ری له به ر لیبویه وه ده لئ:
- (هه سته! عه بییه ی بزانه، ده ی زوو.)

به نابه دلی راسته وه ده بم، وهک بیتگارم بئ بکن، قوّل ده قوّلّم دهکا.
گۆشت تال، تره دیتو، خوّم ریډه خشیتنی.

دهچینه سهر سه کۆی سه ما. ئاهه نگیکی ئارام بلاو ده بیتته وه. زوویه کی
خۆی ده گه لّ ریک دهخه یین. دهستم ده پشتی وهر دیتنی. سه فیک ده سوورپین.
ههر دی و خوّم پیوه ده نووسیتنی. وهک چهقه و بنیشت. خوّم ده کیشمه وه،
دهستی توندتر دهکا، خه پله یه و ناله بار. ئارایشیکی توندی کردووه.

هه تا ده یه وی خو به نازتر نیشان دا، خوین تالتر ده نویتنی، ده مه وی
هه لّیم، پیم عه ییه، ده بی به له ونیک خو نه جات ده م. بهرم نادا، مه ست و
گیتزه، وهک کووره دایسن، خو پشته وشکین ده که م، سینگ دینیتته پیش،
سهر ده باته بن گوتم:

(ناوت چیه؟)

خو گیل ده که م، دیسان ده پرسنی:

(گوتم ناوت چیه؟)

(مه نووش)

سهره ننگ ده یگوت: ناوی (حوسین) ه.

(ههر چۆنیک پیت خو شه.)

(ئه ی شه ییتان! چه ند دۆستی کچت هه یه؟)

(به توّوه دوو.)

(ئه وی دی کتیه؟)

(زه ری.)

له قاقای پیکه نین ده دا:

(ژنه که ی خو ت نالیم.)

سهره نگی مێردی ژنه، زه ری هینا وه ته سهر سه کۆ. سه و دایه کی خرابی
نه کردووه، زه ری له من تووره تره، ره نگی گۆراوه، ده یه وی زوو ئاهه ننگ
ته و او بی. خۆی لی ده کیشیتته وه. سهره ننگ به ری نادا. دیته سهر م
هه پرای که می...

چرایه کی که م نوور هه لّده که ن. چراکانی دیکه ده کوژیتته وه. ژنه چه نه ی له

روومه تم ده خشیتنی. بۆنی تریاک له وانیه قرم کا، دیاره بهرنامه ی دیشی
بووه، خه ریکه هیلنجم بیتنی. لیو به لیومه وه ده نی. یهک به خۆی ده میژی.
چاو له زه ری ده که م وه کی منه...

به ده سستیکم سهری ژنه لاده ده م، بهرم نادا، ئه وه نده ی هیزم هه یه، ده
نوکی قامکه کاغدا خری ده که مه وه، یهک به خوّم سمتی هه لّده قورینجینم،
یهک به گه رووی ده زیپینتی، چرا هه لّده بنه وه. هه موو پیده که نن، قاقا له سهر
قاقا، سهره ننگ چاوی وهک که شکه فه ریکه ده ره ریون، وه خه بهر دیم،
نوژی به یانییه. چرای هاله که دایسی. دایه خه یال وه ده رکه وتوووه.

رووم تئ دهکا:

(چ خه بهره! بیفه رموو با ئیمهش بزانبین)

(فارس ده لئ: درۆزن کهم هۆشه.)

(مه نزوورت له چیه؟)

(هیچ بۆچوونه گوومرک به مهیدانی «رهزاشا» دا وهک کونیکهکی وایه.

ئه تۆش پیتت وا نییه؟)

- (ئازاد، به لالا له درۆیان دا، ده مه ویست هه وه ل کسه بم که سواری ئه و

ماشینه ده بی وه پۆز مه که وه، پیتت ئه وهی تۆ وه ده رکه وی، سه ردانی

نه شمیل ساز کرد.)

- ئه گهر وایه ماله نه شمیل ته حتیل.

- سه ریکی ویتت ده دهین، نه وهک دایکم لیتی بیرسی.

- له که نگیوه له قهراخ ئه و مهیدانه را وه ستاوی؟

- له میژ نییه، ئه وه بۆ هیندهت پتی چوو؟

- (من چووزانم تۆ مه حته لی، به یانی کوتبات ده هاتمه بهر ده رگا، هه تا

حه ق و حیسابی ئه و سرویس و شته م دا، زۆری پتی چوو.)

پشتی ده ده رکه کی کردوو، رووی ده منه:

(ده زانی چۆنه، درۆزن نیم، غیره تی ئه وه شم هیه به دایکم بلیم، ده گه ل

ئازادی ده رۆم، ئه ماما نامه وی منته تی هه لگرم.)

(من و تۆ هه ر ئاواله که ی جارانبین، ئیستا چ بووه؟)

(جه نابی ئیفلاتون چ نه بووه، ئیمهین گه وره بووین، بریا نه بوو باین.

خه لک ئاقلی ده چاوی دایه، ئه من له تۆ نیگه ران نیم، دایکیشم هه روا،

پیتشم خۆشه دایه ده گه لت بم. ئه وهش بزانه ئه و چهند پۆژه ی ده رست پتی

گوتووم هیندی سالیکی فیتر بووم.)

- مه لی!

- گیانه!

- بچینه مالی نه شمیل؟

- له بهر ده رکی گوومرگی تاویکی رایگره، زوویه کی دیمه وه. چووم

ماشینه کهم له سرویس وه رده گرمه وه، سه بریکی وه پتی ده خه م.

ده سوور پیمه وه مهیدانی (رهزاشا). چی وا نه چوومه پیتتی، (مه لی)

به پیتکه نینه وه پیم لئ ده گری، دهیده مه قهراغی، خۆ ده ژووری داوی:

(مه باره که!)

هه موو گیانی پیتکه نه تی، روومه تی سوور هه لگه راون، سه یر به که یفه،

ده لیم:

- یاللا، مه لی خانم! ئه وه بۆ کوئی ده چووی؟

- ده مه ویست سه ریکی نه شمیل بده م.

چاویکی به مانای لئ ده که م:

- ئیزن ده فه رمووی که میکی بیتزین لیده م، چی وای تیدا نه ماوه، چاو

له ده ری ده کا:

(ده خزه مت را دیم)

وه ری ده که وم. هه وه ل گو شه ی مهیدان، ئازانیکی کلاو سپی، فیته م لئ

ده کا، دهیده مه که ناری، دیتته په نام:

(مباره که کاک ئازاد! تازه یه؟)

- سپاس سه رکار، شتیکی وهک تازه.

پوولیکی ده مستی داویم، بزهی دیتی:

(خه جاله تم ده که ی، بۆیه م نه بووی، ئیشاللا ته ستیقه کهش وه رگره.)

- ئیشاللا.

پۆمپی بیتزین چۆله، زوو دیمه ده ری. روو ده مه لی:

- بۆ کوئی ده چی خاتوون؟

- به جامی جه مدا بۆ لای گوومرگی.

به خۆم نییه له قاقای پیکه نین ده ده م. مالی هه ردوو کمان نیزیک

شه قامی حافزه، پیتویست نه بوو له مهیدانی (رهزاشا) بۆ تاکسی مه حته ل

بی.

دهفکره وه:

ههلیکی چاکه، نهرمی کهم له شایی «رهزا» دهگهله فهوزیه نهیکاته شهه و کیتشه. ههر چونیک بئی حالی دهکهه. فهوزیه ئههوهنتره، قسهی دهگهله دئی. چ بکهه مامم بهمنی ئهسپاردوون. دهیگوت:

- (ئاگات لییان بئی.)

له (مهلی) دهترسم، شیتته، زور عهیب دهبئی بیکه نه ههلالا، نازانم چوئی پئی بلتیم، شوخی دهگهله ناکرئی. له بهر قسهی مامم نه با ههر نه دههچوم. (رهزا) م حالی دهکرد. ئه رئی (مهلی) چی له گیانی من دهوئی؟ جار جار چاکم تووره دهکا. بهوی چی؟! بۆ خۆی کردۆته خاوهنی من.)

پری دا گویم:

(جه نابی ئیفلاتوون دهفکری چ دای؟ رایگره ئیره گوومرگه!) لام دا قهراغئی، (مهلی) دابهزی. دوو مندالی رووتله به شهه دین، لیکیان دهکه مهوه، ههر یه کهی قهره پولیکیان دهدهمی، دهست ده ستوی یه کتر دهکن و دهروئن، ئاورپیکی خوشه ویستی له من دهدهنهوه.

(مهلی) دیتتهوه، سوار دههین:

- مهلی نه شمیل دیت؟

(دیتم، کوتم ئه گهر دایکم پرسی، بلتی سی چوار سهعاتم له لا بووه، زوریشی پئی خوش بوو دهگهلمان بئی، فهرمووم نه کرد.)

- له بهر چی؟

- له بهر بویه.

- چوئن بویه؟

- بویه، بویه، بویه.

وه رئی کهوتین، بهراشکاو دهستووری دا:

- برۆ جادهی سهددئی.

به ته نیشته تاقه داردا وه سهرکه وتم، گوتی:

- سهبر برۆ، دهئاویم داویتی.

- خوا نه کا، چوئن دلیم دئی.

- نه شمان بوو، ئه توش دلته ههیه ئیفلاتوون؟
 - ئه گهر دهزانی دلیم نییه بۆ دلپیسیم لی دهکهی؟
 - ده ترسم مهشکه دره فریوت دا.
 - بلتی و زوو فریو بخوم؟ ئه دی چوئن رۆژی دوو سهعات دهرس به ته مهله خانمی دهلیم؟

- دیسان به چاوت دادامه وه، بۆ دهرسان زیره کی، بریا به دوو سالان دهرسیکت خویندبا ئه ما پیاو بای.

- ده فهرمووی پیاو نیم؟

له قاقای پیکه نیی دا:

- ئه وهت عهرز ناکهه، ته نیسا به مندالت دهزانم، تازه خه ربکی گهزه گهزه ی، پیم به گازه وه نا، ناله یه کی کرد و دهرپه ری. ماشینی تیک له و لاه به په ناماندا رۆیی، ئاهیتی مابوو خومان لی دا، (مهلی) ترسا. دهستم له سهر دهنده یه، دهست له سهر دهستم داده نئی:

- سهبر برۆ! تویه، له سهر ئه وه دهسته جوانانه ت. ئازاد گیان ده بهر چاوت مرم سهبر!

سپی، سپی هه لگه راوه، شلی ده که مه وه، رایده گرم:

- دیاری دا!

- زور ترسام، ههر ئاهیتی مابوو، ئه وه جاده بۆ په له ی نابئی.

- ئه دی ئه تۆ بۆ ئه وه قسه زه لامانه ده بی؟

- نه وه لالا، تویه، کلفه تی تۆم ئیفلاتوون گیان.

دهمه وی له بیبری به رمه وه:

- ده گه لیم دیتی بۆ سه ر شایی؟

- به داخه وه نا.

قامکیکی له ژیر چه نه ی ده کوتم:

- ئه گهر به داخه وه ی، نه هاتنت له بهر چیه ی؟

- دایکم و کاکم و براژنم دین، ده بی ده گه ل وان بم.

بزه ی دیتی وه دباره هوی تریشی هه یه، ده لیم:

- ده لیلی دیکه ت نییه ؟
 - ئە تۆ ده خزمهت مه شکهدرێ چاو هه لپزاو دای.
 سه رم سوپماوه به کوییدا زانیوه؟! دیسان رهنگه هاجهری خالۆزای...
 ده لیم:
 - (مه لی)!
 - به لئ.
 - ده کړی تکایه کت لئ بکه م؟
 - فه رموو، خاوه ن سه ر نیم.
 قورس و پته و چاو ده چاوی ده بپرم:
 (رهنگه ئاگاداری مامم گوتوویه، ئاموژنم و فه وزیه ی به رمه داوه تی رهزا. ئەوهش ده زانی به هه ویای فه وزیه نیم. ئەوهش ده زانم خه ریکی له داخانی لیکه وه بی. ده مه وئ له و شاییه هه لالا ده رنه هینی.)
 زه رد، زه رد هه لگه راوه، لیوی ده له رزی:
 - ئە گه ر ده ده سستی تۆدا هه لئه په ری، کارم پیتی نابین.
 - هاتوو هه لپه ری.
 - چاوی ده ردینم.
 ئەوه نده له سه ر قسه کانی سووره، وئ ناچی تۆسقالیک نه رم بئ. هه ر چۆنیک بی، ده بی ئاوی گوپی داده م:
 - به چ حه قیکی چاوی ده ردینی، زیر خه ریدی تۆیه، قه ره واشی ماله بایته ؟
 - خاترجه م به، با رپووراست عه رزت که م، هه تا مه لی له سه ر دنیا به یه، که س حه قی تۆی نییه.
 - خۆ تۆ ده زانی من فه وزیه م ناوی.
 - به لئ، ئەو ئە تۆی ده وئ.
 - جا به تۆچی، بوویه وه کیلی من، بۆ به زۆر خۆت نه خۆش ده که ی؟ دوو جار ان به زمان لپوی ته رکرد:
 - پیت وایه بۆت حه که دار بووم، مه یتی خۆشم به تۆ هه لئاگرم، نانا ئاغا،

سه ده جارم پئ گوتوی ژن هینان و میردکردن به مه رگی ئیشق ده زانم، عاده تم به تۆ گرتوه هه ره وک ئە تۆش وای.
 له بیرته ئەو شه وه ی کوتم داوام ده که ن، تپت به تاق نه ده هات، ئە منیش هه روام.
 - مه لی، منت خۆشده وئ.
 - خۆشم ده وپی، حه زت لئ ناکه م.
 - ده ته وئ ماره ت که م؟
 - هه رگیز.
 - ئە دی چ ده لپیی، کچ ده بی شوو بکا، کوپ ده بی ژن بیینی.
 چاویکی کپیارانه م لئ ده کا:
 (ئازاد گویم ده یه، ده زانم ده ته وئ حوکماتم له سه ر بکه ی، ده ته وئ له شایی رهزا به شه ر نه یه م، عه ییه، ئاپرووچونه، مامت ژن و مندالی به تۆ ئە سپاردوو، دوو لای شته که بۆ تۆ جیگای په رووشین یه کیان ئە وه یه ناته وئ له لای مامت بی عورزه ده رچی، دووه میان دلّت له من بییشی. به لام چ بکه م خۆم پئ راناوه سستی، ئە تۆ ده لپیی شووکردن و ژن هینان چاره نووسی هه ر کچ و کوپیکه، به داخه وه وایه، به لام من نامه وئ میرد بکه م، ئە گه ر هه ر عیلاجم نه بی ته نیا شوو به تۆ ده که م. ئە ویش قسه ی خه لکی بۆ من بایی پووشیکه ته نانه ت نه زه ری خۆت.
 بۆ خۆت ده زانی هه تیو مه تیو نه یان وپراوه چاو له من که ن، با ئەو راستییه بلیم ئە تۆم خۆشده وئ نه ک وه کوو خۆشه ویستی کچ به رامبه ر به کوپ، به لکوو وه ک خۆشه ویستی مندالیک. ئە تۆ وریات خۆشده وئ؟
 - ئە ری وه لالا .
 - (باشه ده زانم، ئە منیش ده گه ل تۆ ئەو هه سته م هه به. غه ریزه ده گۆپیدا نییه. له منت پرسى: (ده ته وئ ماره ت که م) عه رزم کردی: (هه رگیز) ده زانی بۆ چونکه کچیکى وه کی من ناکرئ میرد به کوپیکى وه ک وربا بکا، به لام ده کړی خۆشی بوئ، بیلا وینیتته وه)
 به توره یی گوراندم:

- یانی ئەمن وریام؟! -

پیتشاو بره‌ی قسه‌که‌ی دامه‌وه:

(جه‌نابی ئیفلاتوون ده‌نگ بلیند مه‌که، به‌لێ له لانی پرووحیییه‌وه، له‌لانی پاکیییه‌وه وه‌ک وریای، له‌میژ له تو سه‌یادام، به‌رانبه‌ر به‌هیچ ئافره‌تیک نه‌زهرت نییه. دل‌داری بو تو مانا نادا.) به‌و ته‌شه‌ره‌ی خوینم خراپ بوو:

- تاقیت کردوومه‌وه؟

سه‌رتیکی لی پاره‌شاندم هه‌زار مانای ده‌دا:

(گورپه‌گورپه‌ مه‌که، جنیوان مه‌ده، لای خوێ خوتینده‌واری، بوویه کرمی کتیب، هه‌ر شه‌وه‌ی ۲۰۰ لاپه‌ره‌ ده‌خوتینییه‌وه، ئیمه قسه‌ ده‌که‌ین، نه‌ قه‌لسی تیدایه نه‌ نیو و نرکه، مه‌به‌ستی من له باری فیزیکییه‌وه نییه، له لانی پرووحیییه‌وه ده‌لیم، تو ئاماده‌نی، ترسی ئه‌وه‌مه فریوت ده‌ن و له منت بکه‌ن، سه‌برکه بو‌ت شی ده‌که‌مه‌وه. ده‌کرێ ده‌گه‌لم پروو راست بی؟)

- من له حاست تو پیچ و په‌نام نییه.

رووی ده‌لای ئاوی سه‌ده‌ده‌که کرد. ده‌گه‌لی سوورام، شه‌پۆلی ورد، نه‌رم و هییدی خو به‌لیتاره و به‌ستینی گۆمیلکه‌دا ده‌ده‌ن، به‌ره به‌ره هه‌وا داغ ده‌بی، جاده ئارام و که‌م هاتوچۆیه. بایه‌کی مه‌یله‌و گه‌رم ده‌موچاوان ده‌لاوینیته‌وه، بزه‌یه‌کی ئارام مه‌لی خوین شیرنتر کردووه:

(ئازاد! نه‌شمیل چۆن کچیکه؟ جوانه؟ نه‌جیبه؟ زیره‌که؟)

- له هه‌ر باریکه‌وه حیسابی که‌ی شار که‌می وای تیدایه.

- (ئا، په‌حمه‌ت له بابت، به‌هاری پابردووی لیتی رانه‌سپاردبووی؟) خودارپووم، ئه‌وه‌ی له کوێ زانیوه؟! قه‌رارم کردووه راست بروم:

- با، شتیکی وا هه‌بوو.

- بو به‌منت نه‌کووت؟

- پیتیست نه‌بوو.

- چت جواب داوه؟

- هیچ.

- قسه‌که‌ت به‌ته‌واوی بگپه‌وه.

- راستیییه‌که‌ی نه‌شمیل زۆر خانمه‌ نامه‌وی...

- به‌لینت داوه راست بروی.

- گوتم به‌ته‌مای ژن هینانێ نیم، ده‌مه‌وی دهرسه‌کانم ئیدامه‌ بده‌م، سه‌رتیکی بو له‌قاندم:

- ئه‌و پوژیه‌ی له ماله‌ مامت بووی، فه‌وزیه‌ چهند جاری به‌گویت دادا.

- زۆر.

- تا ئیتره راسته، مه‌رگی من ئازاد! ئه‌شرف خانم جوان نییه، خانومان نییه، خه‌ریک نییه چاوت ده‌رتین؟

- ئه‌وانه‌ی هه‌موو تیدایه.

له سیمایدا شادی و سه‌رکه‌وتویی ده‌بینم:

- قه‌ت وا بووه له به‌رانبه‌ر یه‌کیک له‌وانه به‌لرزی، له باری فیزیکییه‌وه نالیم، به‌خه‌یالتدا هاتووه جارتیک؟

- راستیییه‌که‌ی نه‌وه‌للا.

- (کورپه‌ ئەمن له هه‌موو که‌ست باشت‌ره‌ناسم، چاوی هیچ پیاویک وه‌کی تو پاک نییه، روانینی تو راست وه‌ک روانینی «وریا» یه، وه‌ک ئاوی شه‌وی پاک، له‌به‌ر ئه‌و پاکیییه‌ وه‌ک بوت ده‌تپه‌ره‌ستم. ئازاد گیان! که‌مروو، نی. غه‌په‌ی، به‌ده‌عه‌یه‌ی، زۆرت‌ری قسه‌کانت حاله‌تی فه‌رماندان و ده‌ستووریان تیدایه. جوانی بلیم له پرووت هه‌لنايه. تاقه کورپه‌ بووی له مندالییه‌وه وا فیتر بووی. به‌لام هه‌رامزاده و چاوحیز نی. ژن وه‌ک ئینسان چاو لی ده‌که‌ی. ژن له لای تو «بوکه‌ چینی» نییه. کایه‌ی پین ناکه‌ی، بو دامرکانی تاویکی خۆت ئاپرووی نابه‌ی. هه‌ر ئه‌و په‌فتاره‌ت بوته‌ هۆی ئه‌وه‌ی به‌ده‌رسه‌کانت رابگه‌ی. دواپوژی تو پروون ده‌بینم، ده‌چیبه‌ زانکو، ئه‌گه‌ر له‌وی نه‌گۆرپی، باشت‌رین کورپی دنبايه‌ی. له پرووی زانینه‌وه ژیان داده‌پێژی. ده‌گه‌یه‌ جیگای به‌رز، نازانم چۆنی بلیم ده‌گه‌یه‌ هه‌ددی خو دۆزینه‌وه.

ده‌مه‌وی ئه‌وتیده‌می که‌ رهنگه‌ دووریش نه‌بی له په‌نات بم. سووژه‌ی

شیرعه کانت بم. راوکه ی چیرۆکه کانت بم. ئە ئەو بوونە ویست و داخازی رووخی نەسرە تووی من دابین دەکا. بۆیە بەکەست نادەم. بۆیە تەنیا تۆم دەوێ. لە هەموو کەسەم خۆشتر دەوێ. دەدەورت دەگەرێم. دەسەرت دەسوورێم.

ژن هینان یا مێرد کردن، شتیکی ئاساییه. کاری هەموو کەسە. کاریکی حەیانیه. گاران پڕە لە نیرومی. غەریزە هێرش دێنێ. گەرم دادێ. هەموو گیانلەبەریک ئەوێ تێدایه. ئینسان خاوەن ئاقلە، بۆ ئەوێ نەزم و نیزام تێک نەچێ، نەسل و نێژاد راگیرێ، مێژوو هەبێ، کە لە پوور بەجێ بگا، ماره و تەلاقێ پێکھێناوه. دێرەدا مندال دایک و بابی مەعلوومە. مندال خاوەنی هەیه، بۆ پێگەیانندن، بۆ تێگەیانندن، بۆ چوونە سەر، بۆ زالیوون بەسەر تەبیعە تدا.

ئەو پەیمان و قەراره چ لە کلیسا چ لە مزگەوت. کارەکه هەر یەکه. مەبەست نەزمە و نیزام.

تەنیا تۆ دەنیو هاوتەمەنە کانتدا، هێزی سەرکوتکردنی هەوێست هەیه. منیش دەمەوێ ئەو هێزە دەخۆمدا بەقەوێت کەم. بەسەر غەریزەدا سواریم، لەژێر پێمی نیم.

لە بیرتە، ئەو شەوێ چۆلەمەشکێنە کەت لی بردمەوه، وەختا بوو وریام لی بکەوێ. من داغ ببوم. گێرودە ی چاوە کانت ببوم، تۆ بووی وریات دامە دەستی، تۆ بووی وریات کردمەوه. من تەنیا دە بەرانبەر تۆدا شلم، هێزێک دەچاوە کانتدا دەبینم ئەو هێزە دەمیا دەخالی تووانەوهوه. بێ ئەوێ لیۆه کانت برینجە بکا. بێ ئەوێ بتهوێ وابم، وام.

هیچ کورێک زاتی نییه دەبەرامبەر مندای بکوخی. هەموویان وەک دێلی حیز سەر دادەخەن. لە من دەترسن. منیش تەنیا کەمێک ئەندێش لە تۆ دەکەم. من هەول دەدەم هەوێ دەخۆمدا بکوژم، تەنانەت ئەگەر تۆ تووشی هاتی راتگرم.

نازاد من دەمەوێ هەموو دنیا، هەموو کایان، هەرچی هەیه و بوونە دەخالی کورت کەمەوه، دەواژەیه کدا کورت کەمەوه، ئەویش «ئەوینە»

ئەو تاقە واژەیهش بخەمە ژێر پات. (

یەک بەخۆی ئامیزی پێدا کردم. قەت پێم وانەبوو مەلی هێندە تێدەگا. ئەو تەنیا رۆژێکە لە لای من قەسە و گەورە دەکا. وردە وردە شەیدای ئەو تێگەیشتوو ییە دەبم. سەرمەستە تا ئیستا گوێم بۆ قەسەکانی راگرتوو و کاری تێ کردووم. دیسان هەلێدایه:

(نازاد! ئەو هەلانی بۆ تۆ هەلێدەکەون، هەر کەسی دی بێ دەیانقۆزێتەوه دەمەوێ هەر وای بێنیهوه. من نیو تانجی زێر، شامرەخت و سەر پشتم لە تۆ ناوێ. نامەوێ مارەم کە، نامەوێ دەزگیرانت بم. تەنیا دەمەوێ هی من بێ. ئیشقی هەمیشەیی من بێ. رووخی سەرکێشی من بەم بوونە رازی دەبێ. ئەو بوونە بەمافی ئینسانی خۆم دەزانم. ئەو حەقە بەکەس نادەم، هەزارێ وەک نەشمیل، فەوزیە و... بەخاتری تۆ بەو پەنجانەم دەخنکێنم.

من فزە فز نازانم. کور پێم ناوێرن، هەتا لەبەر کچان هەلێم. هەر کەس بێتە بەرگە ی دەخێچێ. «نالدار نال دەوێتێ و بالدار بال».

کیفە کە ی دەکاتەوه. پاکە تێک شوکۆلاتی خاریجی دەردێنێ. دەیداتە دەستم:

(ئەوێش شیرینی ماشینه کە)

وێ بێرم دەکەوێتەوه، من دەبوو شیرینی بدەمی:

- ببوو، قەرار نەبوو پێکەوه بێن، ئەمن دەبوو شیرینی بکرم.

دەست دەگیرفانم رۆ دەکەم، کارت و سوێچی ماشین دەردێنم، دەیدەمە دەستی:

- دیارییه، دیارییه کی چووکەیه بۆ تۆ!

وێراندەگرێ، ماچیان دەکا و دەیداتەوه بەخۆم:

- (پێشکەش بەخۆت بێ، لە هەموو دیاری دنیا یە گەورەتر بۆ خۆتی، لە هەموو شیرینی شیرنتر بۆ خۆتی، بۆ خۆتم دەوێ، پێت خۆش بوو. مالت ئاوه دان، دەنا نا بەزۆری.)

بەپێکەنینهوه دەست دەکەین بەشیرینی خواردن، سەرجه می قەسەکانی بەقەوێتەن. لەوه دترسم ئەو حەسوودییه نەخۆشی کا. وەوێ دەچێ لە مێژ

بئی له ژبیر چاوه دتیری دابم. وهک نیسی پی به پی دهگه لم هاتووه. کیشکی لئی کیشاوم و نه مزانیوه، سه ره هه لدینن:

(رۆژ درهنگه، ورده ورده نه رۆینه وه؟)

- که میکی دیکهش دهگه پتین پاشان.

- نا ئازاد گیان، نه گهر و ابی یه گجاری هه لمده گری. به شی من به زیاد. نه و نه خته توند رۆیشتی به شی حهوت پشتم دهکا. سه بر سه بر پرۆوه با به جووته ون نه بین. دایکم نه زانی باشتره، هه رچه نده زۆریشی پی خو شه بدا به تو. نه و شه رمه گیتلاخه ی به راستی نیبیه.

نه وی جارئ بۆشم گیتراپه وه، هاتبوونه سه رم، گوتم:

- دایه گیان، با خاترجه مت که م میردی ناکه م.

گوئی:

- یانی به هیچ که س!؟

گوتم:

- ته نانهت به ئازادیش.

گوئی:

- حهک راسته وه نه بی، نه من پیتم و ابو له سه ره وی راوه ستاوی. جا کچم نه گهر وایه وهک کچه هه رمه نی خو ت هه لگره بۆ حه زره تی عیسا.

گوتم:

- شه رته به ویش نه که م.

چه مۆله یه کی لیتنام و گوئی:

- (کچه تیوه شه پتانه، هه ره له هه وه له وه نیرانی دروست کرابووی، به مندالبش ئه دا و ته توارئ کچانهت نه بوو. رۆله م که یفی خو ته، به لان کچ ده پی میردی بکا.) زۆری له و فه رمایشانه ی جه نابئ ئیفلاتوون به سه ر و گویم دادا. ده ی ئازاد ده بهر نه و چاوانهت مره هه لی که با پرۆینه وه. خو ت مه خافلینه. مه شکه درهش چاوه ریت ده پی. مامت به ستو و گرده رانی شکاوی به تو ی سپاردووه.)

ماشینه که م سوورانه وه، به ره و شار وهریکه وتین، که وشه کانی داکه ندووه

لاقی ده حه سیته وه:

- نه و که وشانه م بۆ شایی کریون، ده مه ویست به لاقم خو ش بن، ئیوارئ تیر و پرت ده گه ل هه لپه رم، جا نازانم ده عیهت دینی یانه نا؟

- نه گهر فه وزیه له وی نه بی ده خزمه تت دام.

لینگه که وشیکی به دهسته وه گرتووه:

- به خودای په نجه ی ده په پینم.

رۆ هاته لاقی من. لینگه که وشیکی له پیتم ده رینا، ده پی پی خو ی کرد:

- (ئوخه ی چه ند خو شه، که وشئ ژئانه هه ره بۆ شه ری چاکه. له به یانییه وه وه خته په نجه م لیوه بی.)

جار جار وه همی وه ی لئی ده که م نه نیر نه می بی. به لام زوویه کی په ژبیوان ده مه وه. ژنیکی ته واوه. نه ندامی قسه ی له سه ر نیبیه. سینگی که میکیش له حاست ته مه نی قیتتره. ئاکاری وهک سه رشیت و ده لووکار ده چی، که چی زۆرزانه، سه بریکی ده لیم:

- مه لی!

- ئا.

- غهیری کتیبی ده رسی چیدیکهت خویندوونه وه؟

- (قه رارمان نه وه بوو راست پرۆین، ته واوی نه وانه ی تو خویندووتنه وه، منیش له دایکتهم وه رگرتوون. زۆریش به شینه یی خویندوومنه وه. نه تو زرینگ بووی ده رسه کانیشته ده گه ل ده خویندن، نه من هه ره خه ربکی نه وانه بووم. له بهر نه وه ی نه من بوومه ته مبه ل خانم، نه تو ش بوویه جه نابئ ئیفلاتوون.)

- نه ده کرا ده رسه کانیشته له به ره وه بخوینی؟

- (راستییه که ی ئازاد، دنیای من دنیای مه درهک و مه درهک بازی نیبیه. به قه ولی ئیفلاتوونه کانی وهک تو مه درهک گه را نیم. هه ره قه ده ریکی دیکه دیپلوم وهرده گرم. بۆ وه ی له مالت نه ترشیم له جیگایه کی داده مه زریم. زۆریشمان هه یه، مالتی بابم به هه زاری وهک من ته واو نابئ.)

- چاکه مه لی، بۆ به دزی من کتیبته ده خوینده وه؟

«وه لّاهى دايه خانم فەرمووى: «هينديك له وكتيبانه بو كچان باش نين.» به لام دلّى نه شكاندم، هەرچی ئيسوه هه تانه يهك يهك هه موم خویندوونه وه. ئه و كوتى: «له لای نازاد باسى مه كه» وهك بزانه بو خوشى زۆرتريانى خویندۆته وه.

له رۆژنامه كانيش رانه وه ستاوم، جه دوه له كانيش حهل ده كه م. خه يالى تۆش ده خوینمه وه. ئه و ماوه ی پينكه وه بووين، يانى له منداليسه وه هه ر ئه دايه كى ئه تۆ له ماله خۆتان دهرت دينا، ئه منيش راست و ره وان تاوام ده كرد. جگه له دهرس خویندن.

سه رتيكى بابم هه راسان كردبوو، كۆت و شالوارم بو بكرى، پينم خوش بوو ئه وه شم وهك تۆ بچى. ناخرى جوابى نه دامه وه. هه تا پار و پيرار زۆر جارن ليباسه كانى تۆم ده بهر ده كردن. ئيسستا ئه تۆ دريژ بووى بۆم گه وه رن. كاكم فيرى ماشين ليخوريى كردووم. ئه وانهم به دزى تۆ كردوون، جا كه يفت ديتى پيت خوش بى، دهنه له حه يفانم ليكه وه به .

گه يشتووينه وه لاي تاقه دار، سه برتيكى ده يده مه وه كه نار جاده. ماشينه كه ده دم به (مه لى) هه تا نيزيك مالى زۆر به باشى ده چينه وه خرته له ده رگا دپنم گويم له دهنكى دايه خه ياله:

- دايه خانم ئه وه نازادى هاته وه

ده چه م ژوورى، دايكم بزه يه كى به ماناي ديتى، دايه خه يال ده لى:

(كو رانم ئه و كچۆله ي خۆن ده گه ل توو نه بوو؟)

خۆم له گيليه ده دم:

- كام كچۆله؟

- كوپه ئه وه ي ده ليم، ميۆژه ره شكه، مه ليله ي خۆن.

- ئه من له زگ ماشينه كه م بووم، بو مه لى له مال نيبه؟

دايه خه يال ليم چه پ و چه ر ده بى:

(ئه ييبى ئوه لّاهى خواى پينم نه گرى، ده گه ل توو بووه، كوپه ئه وه دايه ي

دوو جارانى ته له فوون كردوون ده يگوت:

(له سبه ي زووه وه، وه ده ركه تووه)

ئه گه ر فيتى خۆت نيبه هه رۆ ته له فونيكيان له بو ليده بزانه ن هاتو ته وه. دايكم پينده كه نى ئاماره ي من ده كا:

(ده برۆ رۆله راست ده كا، بزانه ن وه ديها ت.)

مه لى جوابم ده داته وه:

(به لى قوربان)

- مه لى هاتوويه وه؟

به و جوړه ي كه س گوئى لى نه بى:

(به درۆ دريى، دايكم و دايه خانم زانيبوانه، ئه گه ر دايكم قسه ي ده گه ل

كردى حاشايه مه كه.)

- باشه كه يفه كه ت چۆنه؟

- (ئه من چاكم ده فكري خۆت دابه، دايكم ده يه وى قسه ت ده گه ل بكا.)

- ئه لۆ.

- سلاو دايه مه له ك.

- عه ليكه سه لام و سه رچا وه كانم، چۆنى نازاد گيان، چاو به كه يفى، دايه خانم چۆنه، چا كه شكور، ئه وه ده ليم چابوو زووم زانى شيتته ده گه ل تۆبه.

- چۆنت زانى پينكه وه ين مه له ك خانم؟

- (له وانه گه رى، ديزه به ده رخۆنه ي پى ده كه م، خيترخولايه ك كوتى. خۆ

مه لى شه و و رۆژ ده گه ل تۆبه، هه ر ئه وه نده كوتبا ي پينكه وه ين په رۆش

نه ده بووم... ده بهر ئه و به ژن و بالا يه ت مرم، جوانى گه ره كى. هيندى نووكه

ده رزيه كى له تۆ نيگه ران نيم، مبرزه عه ولاش هه روه تر، ئه مئا ناخه ر كچى

سوور و سه پان له به يانيسه وه بچيته ده رى، نابى بللى ده چه م كوى؟ له

نه شميلي ده پرسم ده لى:

«وه لّا تا وى كى لي ره بوو، وه ده ركه وت، بو نه هاتۆته وه». ده بهر چاوت

مرم جارى وا پينم بللى، ئه تۆ چاوت له و شه يتانه ي نه بى.)

- مه له ك خانم برتيكى ليده با ته ميبى بى.

- خۆ به سه رى تۆ خه ريك بووم يهك دوو نه قورچى تيسر بوينم، هه ر دمى

گه يشتى فريوى دام، ئه وه نده شم خوش ده وى پيى ناو ترم.

- ئیواری تەشریفو دئ بۆ شایبی؟
 - ساحیب تەشریف بی، قەراره دەرگەل مەحمودی بچین.
 - ئەگەر ئەو پێی نەکرئ دەخزمەتت دام.
 - باشە دەبەر ئەو چاوه جوانانەت مەرم جا فەرقی تو و مەحمودی نییە.
 خوا حافیزی لە مەلەک خانم دەرگەم. دایکم بەکەیف و دەماغ رووم تئ دەکا:
 - رۆلە کچی خەلکی دەبەه گەرانی، خەبەریشیان دەبەه.
 - دایە بەسەری تو ناگادار نەبووم، خۆی دەماشینئ ھاویت، گوتی: (بەه مائە نەشمیل)، لەویشرا گرنەئ گرت بیبە مە سەددئ. بۆ خۆت نایناسی؟
 دایە خەیاڵ وە قەلە کەوت:
 (کۆرە ئازادی، سەرم لەبەر تاوئ سپی نەکردوو، ئەتوو بەکئ دەلئیی.
 قەراریت دەرگەل داناو وەبەه، دایەشی حاشا حازری درۆیان دەکا لە تووی پئ خۆشترن، ئەو هە فیڵە حیزانە لەبەر مە ماونەو. وەرە وەرە نەنەکەت سارد بۆو.)
 هەوا فینکی کردوو، جەلەکانم گۆزبون، خۆم بۆ شایبی تەیار کردوو، دەرۆمە خواری، ئەشەرف خانم لەبەر دەرگایە، دیتە لام:
 (بەه بەه ئازاد جان، لە کوئ دەچی؟ عەروسی دەچی، ھامیشە دەر سەیر. ئازاد جان، شیرین شەیتان، کچ خەلکی سوار ماشین دەکەئ. گوتبات ئەھای ئەشەرف ئەتووشی وەرە سواریە. ماشین تازە، کۆت شەلوار تازە، نامزەد جوان، مەبارەک دی.)
 سەری زبانی خۆم گەست:
 «ئەشەرف خانم ئەتۆ بە مەن دەلئیی لە لای دایە خانم باسی ئەو شەو مەکە، بۆ خۆشت دنیام لئ پر دەکەئ. لە کویت ئە مەن دیوہ کچی خەلکی سوار کەم؟) - (ئەھا، لە مەیدان ریزاشا، دیتەم با نیگەرەن نەبەن، ئازاد ئەسەبانی مەبە، جەوانییەدا، ئە مەن شیش مانگ تەواو نامزەد سەرکار بووم. گەر این، موسافیرەت، نە ئەگد بوو، نەسیگە. دنیا ئاخەر نەبووکی.
 «مەلئ» شەیتان، ئەتووشی شەیتان، ئەگدی دوو شەیتان لە ئاسمان.)

ئەشەرف خانم، وەک نەبای پێدا ھا تەبئ نەبۆران. قاقا پێدەکەنئ. دایکم و دایە خەیاڵ تاییەکی پەنجەرەیان کردۆتەوہ چاومان لئ دەکەن. دایکم چاوی پر بووہ لە ئاو. ھەر چۆنئیک بی خۆ لە چەنگ ئەشەرف نەجات دەدەم. دەستئیک لەوان ھەلدئیم و دەرۆم.
 لە مائئ مامم، (فەوزیە) دەرگام لئ دەکاتەوہ:
 - سلاو کاک ئازاد، بەخیر ھا تئ، مائتە بۆ وەرەنگ خۆ چاوم خێل بوو.
 - خوا نەکا ئەو چاوه جوانانەت خێل بن.
 - وئینەئ خۆتە دەمنیدا دەبینئ. دەفەرموو وەرە ژووری با دایکم مندالەکان ساز کا.
 دەکشیستەوہ پشتەوہ. ئامۆژنم بە پیرمەوہ دئ، ئەم لاو لام ماچ دەکا. فەوزیە شەریەتم بۆ دئینئ. ھەموو گیانی پێدەکەنئ. کراسئیکی سەوزی دەبەردایە. زێرەکانی لە چاوه دەدەن. بۆبەھەکی دئینئ، ھەوا یەک سینگ دەلەرئینئ:
 - کاک ئازاد ماشین و لیباسی تازە مەبارەک. نەخشەت لئ بی، شەرتە ھەتا نەکەوی لە دەستت نەچمە دەرئ.
 قومئیک لە شەریەتەکە دەدەم:
 - بۆ خۆت نەخشەت لئ بی. ھیندەشم ماندوو نەکەئ چاکە، دەترسم بە کۆلئیت بیئمەوہ.
 سوار دەبین. فەوزیە لە لای مەن، ئەوانی تر لە پشتەوہ. سەر دئینئتە پێشئ برۆم بۆ ناسک دەکا:
 - ئەوہ ماشینەکەت پەخشی تیدا نییە؟ وام زانیبا بۆم دەکری.
 - کپیومە، قەرارە سبەینئ وئییخەن.
 - مائتە دەمەویست ئەو دیاریبەم لە کن تۆ ھەبئ ئەویش...
 - مائئ مەن و تۆ بەش نەکراوہ.
 ئامۆژنم دئتە نئو قسە:
 - ئە مەن پێم وابوو دیاری گەورەتری دەدەبەئ.

فهوزیه:

- سه ریشم ئی کاک نازاده.
- سهرت سلامت بی.
- ده گهل تو.

به ده رگای مائی رهزا شلووغه. به قوونه قوون ده چینه ژووری. دهنگی داوت و هه لپه رکئی نایه. شایی له مه دره سه یه ک ده کری.

بو خو بیان جی و ریشه کی وایان نیسه. به گهرمی به پیرمانه وه دین. به تاییهت به هاتنی ئاموژنم ژور که یفخوژن.

ده ورانده وری حه وشه، کورسی دانراوه. مهیدانی کایه ی مه دره سه جیداو ته. رهزا دیتته لای من:

- نازاد گیان به خیر هاتی، نه خشهت لی بی.
- رهزا گیان پیروژ بی، ئه دی بو داوت نییه؟
- وه لالا سی چوار هه تیو مه تیو له سهر سه رچوپی کردیانه شهر، برتکیان له سه رسه کوتی یه کتر راکیشا، وه درمان ناون، ده یگرینه وه. له دیوی ژنان دهنگی گورانی بایز ناغا دی:
- ته سکه تنک ته نکئی...

میوه و شهریهت ده گپرن، له حه وشه دهنگی ته پل و تووزله، ولات وه جوژ دینئی. رهزا پر ده داته دهستی من. ده چینه نیو داوت. ئیستا گهرم دانه هاتوه. خوشکی رهزا دیتته دهستمان. کچ ورده ورده دینه تیوی. فهوزیه دیتته دهسته که ی دیم. داوت هردی و له زیادی ددا. حه وشه ی مه دره سه داده گری. (مهلی) دیار نییه. ده بی نه گه بییتئی.

ژورتری هاوکلاسه کانم له وین. ره شید و ئاوات رووبه پرووم هه لده په رن. (نه شمیل) ده دهستیان دایه. جوانیکی بی وینه یه. یه ک پشوو بزهی دیتئی. به من پییده که نی، وه دیاره به شیتیم ده زانی. فهوزیه ماندووه. ئاره قه ی ده رکردووه. سهر ده به مه پشت گوئی:

- قه رار بو من ماندوو که ی!
- کاکه نازاد نازای به ده نم بوته ئاو، قه له وی به لایه، خوژگه م به خوژت،

پوژ و هه وا ده سیمایدا نه ماوه. نیگایه کی مه زلوومانه ی هه یه. دلّم بو ی ده سووتی. توند دهستی گرتووم. دهستی ته ر ته ره. دیسان سهر ده به مه پشت گوئی:

- نه گهر ماندووی تاویکی پرۆ ده ری.
 - برستم لی پراوه، ئه دی ئه تو؟
 - ده فکری مندا مه به ئه منیش دیمه ده ری.
- دایکی رهزا بانگی کچه که ی ده کا، فهوزیه به دوویدا، ئه منیش ده چمه ده ری. له سهر کورسی داده نیشم. فهوزیه دیتته په نام:

- ماندوو نه بی!
 - بزئی بو خوژت ماندوو نه بی.
 - کاک نازاد جوان هه لده په ری.
- دهستیکی راده وشینئی، ئه نگوستیله یه کی ئه لّماسی تیدا یه. نه قییمه که ی له چاو ددا. دهستی سوور هه لگه پراوه. سهر ده به مه بن گوئی:
- ده ست دیشی؟
- روومه تی گولئی داوه، ده ئه وپه ری سه رمه ستیدا یه، هورمونی لی ده باری:

- مائه دهستم توند ده کوشی.
- باوه رکه بو خوژت بووی، من کاری وا ناکه م.
- سوور هه لده گه ری:
- ئه و کچه تیوه کی بوو هاته دهسته که ی دیت؟
- خوشکی رهزایه.
- خوژت ناوی؟
- رقم لیبی نییه.
- نا وه ک حه ز؟
- نه به سه ری تو، به مه رگی دایکم.
- چاکه دلّم حه ساوه، نازاد گیان خوژم ده وئی!

- خوشکم نییه، ئەتۆ له جیبی خوشکی چووکەمی.
 به قسه کهم تووریه، به دلێ نییه، کچیتکی مندالکاری زۆر قه له و دیتته
 په نا فهوزیه. دهستی دهملی دهکا. وهک حۆل دهچن، دواکه وتوو.
 پشتینه کهی به حال دوو قه د له تهنگه ی گه بوه ته وه. قسه ی به باشی بو
 ناکرێ، هیندیک له پیته کان کیش ددها. وهک رادیۆیهک باتری کهم بووی.
 فهوزیه به سرتنه:
 - ماپهره، کچی کاک (ههیده ر) ی قه سسابه، جیرانمانه. زۆر دیتته ماله
 مه. ئەمنی زۆر خوشدهوی، وهک خه لکی نییه.
 به حال ده لیم:
 - وهک گیت دهچن.
 - ئەقەب مانده به.
 - بۆیه ئەتۆی خوشدهوی.
 به جووته پیتده که نین. ماپهره ش وهکی مه، روو ده فهوزیه دهکا:
 - دادیه فهوزیه ئەوه کتیه؟
 فهوزیه به پیتکه نینه وه:
 - ماپهره گیان، ئەو تاقه ئامۆزایه م ههیه، دهبی وریا بم له چهنگم
 دهرنه هینتی.
 ماپهره یهک پشوو پیتده که نئ:
 - ئامۆزا، وهک خه مانی مه؟
 - راست بو خۆیه تی، وهک خه مانی ئیوه.
 ههر پیتده که نی روو ده من دهکا:
 - ئەتۆ، ئەتۆ، کاکه خه مانی فهوزیه ی؟
 فهوزیه شاگه شکه بووه، ماپهره ماچ دهکا:
 - کاک ئازاد، سهگی وهک خه مانی تۆیه.
 ماپهره، رووی ده من و پیتده که نئ، زگی دهگه ل پیتکه نین هه لده به زیتته وه،
 فهوزیه خه ریکه بخنکێ، منیش قهت هینده پیتنه که نیوم، فهوزیه دهست
 دهخاته سه رشانی:

- ماپهره گیان، ئەمن و کاک خه مان دهچن هه لده به رین، ئەتۆ نایه ی؟
 - نا، دایکم لئ ددها.
 فهوزیه پر ددهاته دهستی راسته م. هه لده ستین. وهک پالنه وانیتکی
 سه رکه وتوو سینگ وه پیتش دهخا. رهفتاری به چاکی له چاو ددها. دهچینه وه
 نیو داوهت. زۆر هه لده به رین. تاو خه ریکه ئاوا دهبی. دهنگی (وریا)
 دیتته گوئ، یهک به خۆی ده زیقینئ:
 - کاک ئازاد!
 به باوه ش مه لکه خانمه وهیه. دهستیکه بو هه لدینم. (مهلی) وهک
 میرغه زه ب چاوم لئ دهکا. چاوم لئیه دهچنه ژوو. خوش دهبوو له حه یفان
 نه یه ته داوهت. ئاگام لئ نییه له نه کاو دهستی من و فهوزیه شه ق دهکا.
 فهوزیه م له دهست دینیتته دهر. فهوزیه سوور هه لده گه رئ. مهلی مۆره، به بن
 گویم ده لئ:
 - پیم نه کوتی.
 سه بریکه ده لیم:
 - عه بییه ی بزانه. به سسه. دهنه خودا هاوار.
 فهوزیه دهچیتته قه راخ داوهت. مهلی که یفی سازه. یهک دوو گه ر
 ده رۆین. فهوزیه دیتته دهسته که ی دیم. مهلی وهک بزووت دهچیتته دهر.
 فهوزیه له و دهسته شم وه دهر ده نئ.
 (فهوزیه) دیتته وه دهستی راسته م. هه موو چاویان له و خووگه مله یه.
 ئاره قه م له به ری پیتی ده تکئ. (مهلی) ده یه وی جاریکه دیکه ش دهر به رئ.
 توند دهستی ده گرم، به ری ناده م:
 - به رم ده، دهچمه دهرئ، دهی زوو دهستم شکا.
 - چاوت دهرئ دهستت شکئ.
 ههر دوو کیان قه لسن. له وهی ده ترسم خراپتر بی. رهزا به چاو حالی ده که م
 داوه ته که به ردا. داوهت به ر ده بی.
 دهستی فهوزیه به ر ناده م. دهچینه وه لای ماپهره. فهوزیه:
 - کاک ئازاد، نه مکوت ئەو کچه تیوه بۆیه نابئ رووی ده یه ی. ترسی

ئەو مە بۆت بێتە حاشایە.

- فەوزیە تکات لێ دەکەم دەنگ هەلمەهینە. نەتدیو بەرە ئالام کرد.
- ئاخەر کاک ئازاد خۆمن چم نەکردوو. بەوی چی دەدەست تۆ دا هەلدەپەریم، ئەتۆ ئامۆزای، چی وی؟
- بۆ وە ی بێدەنگی کەم، ڕوو دەماپەرە:
- ماپارە گیان چۆنی، ماندوو نەبی.
- پێدەکەنی:
- چاکم کاکە، خەمان.

جگە لە هیندیک سرت و خورت ولات بێدەنگە. مەلی ونە. ڕەزا دێ لە دووم:

- ئازاد هەستە شام سازە.

ئیزن لە فەوزیە وەر دەگرم. کەمیتک ئەهوەنترە. دەگەڵ ڕەزا دەڕۆین. بزە ی دیتتی:

- ئەو چ بوو!؟
- بۆ خۆت دیتت، ئابروو چوون.
- بەدایکم کوتوو لە لای یەکیان دانەنی.
- چاویک لە ڕەزا دەکەم، ئەو لە من توورپەرە:
- ئازاد خۆت نارەحەت مەکە. چۆن دەلیی وادەکەم.
- عیلاج ئەو یە پاش شیوخواردن هەتا ئەوانە دەبەمەو، داوێت نەگیری.
- باشە نیگەرەن مەبە. مندالن لە بیریان دەچیتەو.

دەچینە ژووری. نازانم چ دەکەم و چ دەخۆم. وەک دەژووری کراسی کەم. شیواوم. دەستییک لە شام وەر دەدەم. بۆ هەلاتن لەو خەبەڵە دەچمەو هەسار. ماپەرە و فەوزیە پاش شتو خواردن دپنەو ئەم لاو لام دادەنیشن. (مەلی) خۆ دەگەنیتتی. ماپەرە راستەو دەکا و بەرێ دەکاتەو پەنا (فەوزیە). دەکەومەو بەینی دوو دوژمن، ترسی هەللائیەکی دیکە دایگرتووم. لیک دەمرقینن. دەمەوی مائی مامم خیرایەکی بەرمەو.

(مەلی) وەک ماری توولە جینگل دەدا. (فەوزیە) لیتیوی ویشک بوون. ماپەرە لە خۆو پێدەکەنی. سی چواریک، واوی ئیمە گوئیان قوت کردوو. چاوەرپی شەرپکی ترن.

لە (مەلی) توورەم، خۆی تیناگە یەنم. دەبی تەمبێ کرێ، نەشمیل بزەبزیەتی. ئاوات سەر بادەدا. لە گۆشە یەکی حەوشە سی چوار ژن سرتەیانە. (فەوزیە) ڕووی دەمنە:

- کاکە ئازاد کەنگی ساز دەبی بچینە سەفەرە کە؟
- کام سەفەر!

- ئە ی مالتە سەفەری (رەشت)، (رامسەر).

بۆ وە ی (مەلی) پێ ورد کەم:

- هەر دەمایەکی بتهوی.
- هەتا دەریا وەختی بەسەر نەچوو.
- باشە، پاشان قسە ی لێ دەکەین.

(مەلی) خەریکە دەخنکی، تێم دەکوئی:

- نەشمان بوو.

ڕووی تی ناکەم، جواپیشی نادەمەو. ماپەرە لە پەنا فەوزیە یە. یەک بەدووی یە کدا باویشکی دیتتی. هەر دووک دەستی بە پشتی کورسییە کە گرتوو. خۆی لە بەر یەک دەکیشیتەو. جوولە جوولییەتی، لە نەکاو بایەکی لێ دەبیتەو یەک بە حەوشە. (مەلی) وەک بزووت دەردەپەرێ، چە پۆکیک بەسەر فەوزیە دادەدا:

- تەک لیت دەرنە یە، هیندیک کە مترت خواردبا.

دەنگی پیکە نین و حیلک و هۆر ولاتی داگرتوو. (ماپەرە) وێرای وان پێدەکەنی. (فەوزیە) دەستی دەپرچی مەلی ناو:

- کچە تیووی سەر سووڵکەری حیز.

(مەلی) قورقورۆ چکە ی فەوزیە ی گرتوو:

- ئارەزووی چوونە دەریات بە پشتەو وەدا هینا دەری.

لە بەر یەکیان هەلدەپچرم. ئامۆژنم دەگاتی: